

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA PEDAGOGICKÁ

- Příloha č. 1 - Vývojový záznamový arch
- Příloha č. 2 - Pomůcka učitelkám mateřských škol pro potřebu PPP
- Příloha č. 3 - Test hvězd a viz (Šurina, Kucharská)
- Příloha č. 4 - Posuzování školní způsobilosti (Kondáš)
- Příloha č. 5 - Screeningový arch
- Příloha č. 6 - Co už umím (Svobodová)
- Příloha č. 7 - Orientační test školní zralosti (Jirásek)
- Příloha č. 8 - Test verbálního myšlení
- Příloha č. 9 - Dotazník pro rodiče žáka 1.třídy
- Příloha č. 10 - Orientační test školní zralosti

ODKLADY ŠKOLNÍ DOCHÁZKY -

- Příloha č. 11 - Doporučení odkladů školní docházky (tabulka č. 1)
- Příloha č. 12 - Největší důvody k odkladu školní docházky (tabulka č. 2)
- Příloha č. 13 - Největší důvody k odkladu školní docházky (dotazník učitelce 1.třídy)

VÝZVA MATEŘSKÝM ŠKOLÁM

- Příloha č. 14 - Vypisný dotazník
- Příloha č. 15 - Největší důvody k odkladu školní docházky (dotazník učitelce 1.třídy)
- Příloha č. 16 - Vypisný dotazník
- Příloha č. 17 - Vypisný dotazník
- Příloha č. 18 - Vypisný dotazník
- Příloha č. 19 - Ohavy, které vás přivedly před vstupem svého dítěte do školy (regionální výzkum)
- Příloha č. 20 - Vypisný dotazník
- Příloha č. 21 - Tabulky - ohavy rodičů v jednotlivých mateřských školách
- Příloha č. 22 - Jediné dítě, které v rodině nastupuje do školy? (tabulka č. 7)
- Příloha č. 23 - Způsob, kterým se dítě připravuje na školu v MŠ (pretest)
- Příloha č. 24 - Ohavy rodičů
- Příloha č. 25 - Vy
- Příloha č. 26 - Př
- Příloha č. 27 - T
- Příloha č. 28 - Umělecká práce

Vedoucí diplomové práce – PhDr. Jana Kropáčková, PhD

Autor diplomové práce – Renata Ležalová

Studijní obor – Předškolní pedagogika, kombinované studium

Práce dokončena – listopad 2005

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č.1 - Vývojový záznamový arch
- Příloha č. 2 - Dotazník učitelkám mateřských škol pro potřebu PPP
- Příloha č. 3 - Test hvězd a vln (Šturma, Kucharská)
- Příloha č. 4 - Posuzování školní způsobilosti (Kondáš)
- Příloha č.5 - Screeningový arch
- Příloha č.6 - Co už umím (Svobodová)
- Příloha č. 7 - Orientační test školní zralosti (Jirásek)
- Příloha č. 8 - Test verbálního myšlení
- Příloha č. 9 - Dotazník pro rodiče žáka 1.třídy
- Příloha č. 10 - Orientační test školní zralosti
- Příloha č. 11 - Zkouška laterality
- Příloha č. 12 - Doporučení odkladů školní docházky (tabulka č. 1)
- Příloha č. 13 - Nejčastější důvody k odkladu školní docházky (tabulka č. 2)
- Příloha č. 14 - Profil dítěte s odkladem školní docházky (dotazník učitelce 1.třídy)
- Příloha č. 15 - Vyplněný dotazník
- Příloha č. 16 - Největší obtíže dětí v 1.třídě (dotazník učitelce 1.třídy)
- Příloha č. 18 - Vyplněný dotazník
- Příloha č. 19 - Obavy, které rodiče pociťují před vstupem svého dítěte do školy (regionální výzkum)
- Příloha č. 20 - Vyplněný dotazník
- Příloha č. 21 - Tabulky - obavy rodičů v jednotlivých mateřských školách
- Příloha č. 22 - Je dítě první, které v rodině nastupuje do školy? (tabulka č. 7)
- Příloha č. 23 - Zájem rodičů o transparentnost přípravy na školu v MŠ (pretest)
- Příloha č. 24 - Sdělení rodičům o programu
- Příloha č. 25 - Vyplněný dotazník
- Příloha č. 26 - Přehled schopností podle preferencí rodičů (tabulka č. 8)
- Příloha č. 27 - Třídni plán „Hrajeme si každý den“
- Příloha č. 28 - Grafomotorika pro předškoláky
- Příloha č. 29 - Předmatematická výchova
- Příloha č. 30 - Rozvoj funkcí potřebných pro čtení, psaní a počítání
- Příloha č. 31 - Vídeňský vývojový test WET (Dostálová)
- Příloha č. 32 - Dotazník rodičům WET

- Příloha č. 33 - Kresba postavy
- Příloha č. 34 - Držení tužky - „drápky“
- Příloha č. 35 - Držení tužky - „kvedlačka“
- Příloha č. 36 - Depistáž v MŠ
- Příloha č. 37 - Plán - listopad
- Příloha č. 38 - Plán - prosinec
- Příloha č. 39 - Tečkový obrázek
- Příloha č. 40 - PL - vedení čáry
- Příloha č. 41 - Hra GOLO
- Příloha č. 42 - Hry k rozvoji vnímání a paměti
- Příloha č. 43 - Časový plán č. 1
- Příloha č. 44 - 2 stavby lišící se v detailu
- Příloha č. 45 - Stavebnice s trnem
- Příloha č. 46 - Drátky
- Příloha č. 47 - PL - obrázky, které k sobě patří
- Příloha č. 48 - Časový plán č. 2
- Příloha č. 49 - PL - spirály
- Příloha č. 50 - Rozdíly v obrázcích
- Příloha č. 51 - Kroužkové obrázky
- Příloha č. 52 - Hry zaměřené na rozvoj myšlení - stromy řešení
- Příloha č. 53 - Čtveřice obrázků
- Příloha č. 54 - Zvětšování, zmenšování
- Příloha č. 55 - Hádanky s říkadly (Synek)
- Příloha č. 56 - Časový plán č. 3
- Příloha č. 57 - Tangram
- Příloha č. 58 - Hry zaměřené na pozornost a postřeh
- Příloha č. 59 - Časový plán č. 4
- Příloha č. 60 - Hra LOGICO
- Příloha č. 61 - Časová posloupnost
- Příloha č. 62 - Ukončení experimentu (posttest)
- Příloha č. 63 - Vyplněný dotazník
- Příloha č. 64 - Realizované odklady školní docházky (dotazník rodičům)
- Příloha č. 65 - Vyplněný dotazník

Příloha č. 1

Dětský skrinink

T-100

ZÁZNAMOVÝ ARCH 1
Vývojový záznamový arch (vyplňuje učitel)

Jméno Datum
Škola Třída
Datum narození Chronologický věk.....

Záznamový arch 1 slouží jako rychlá metoda skrininku dětí na základě pozorování, které vykonává učitel v určitých časových intervalech.

Vnímání dítěte učitelem (6 r.)

Snažíme se zachytit nové žáky s vývojovými poruchami dříve, než začnou být vnímány třídou. Každá položka představuje důležitou oblast vývoje, a navozuje postupy nápravy.

A. Tělesné zdraví

- 1. Zaostává dítě ve škole kvůli časté absenci? ano/ne
- 2. Má dítě problémy se sluchem? ano/ne
- 3. Má dítě problémy se zrakem? ano/ne
- 4. Je dítě neobratné v hrubé motorice, jako je sedání si, vstávání ...? ano/ne
- 5. Má dítě problémy s jemnou motorikou jako je držení tužky, uchopování malých předmětů ...? ano/ne
- 6. Jiné problémy, prosím jmenujte.

B. Samoobsužné návyky

- 1. Má dítě problémy s toaletou? Pokud ano, problém popište. ano/ne
- 2. Má dítě problémy s umýváním se po toaletě? ano/ne
- 3. Má dítě problémy s oblékáním a vyslékáním? (Pozn. Netýká se problémů se zavazováním bot.) ano/ne
- 4. Má dítě problémy s používáním přiboru? ano/ne

C. Emocionální/sociální vývoj

- 1. Umi být dítě trpělivé a dokáže se podělit o společné předměty? ano/ne
- 2. Má dítě problémy s ovládním své nálady? Pokud je dítě velmi agresivní, specifikujte v jakých směrech a za jakých okolností. ano/ne
-
-
-

3. Má dítě problémy se začleňováním do své vrstevnické skupiny (např. je velmi bojácné, odtahuje se ...) ano/ne
4. Reaguje dítě přiměřeně na sociální podněty jako je smích, mávání ano/ne
5. Má dítě v této oblasti jiné problémy? Prosím jmenujte.
.....
.....
.....

D. Komunikace, jazyk

1. Má dítě problémy s artikulací? ano/ne
2. Má dítě problémy se syntaxem ...? ano/ne
3. Má dítě problémy s odevzdáváním jednoduchých vzkazů? ano/ne
4. Objevují se u dítěte problémy s pochopením jazyka? ano/ne
5. Jiné problémy, prosím jmenujte.
.....
.....
.....

E. Učení

1. Má dítě problémy při používání pastelek nebo tužek? ano/ne
2. Má dítě problémy s následujícími schopnostmi?
 - a). Dostatečně dobré obkreslení čtverce ano/ne
 - b). Napsání křestního jména ano/ne
 - c). Uvedení věku a adresy ano/ne
 - d). Napočítání do deseti ano/ne
 - e). Vyjmenování základních barev ano/ne
3. Má dítě problémy s upřením pozornosti k ústní instrukci nebo ukázce? (Viz. příručka - Hodnocení a ovládání pozornosti.) ano/ne
4. Má dítě problémy s koncentrováním pozornosti déle než 10 minut? ano/ne

Další záznamy:

V období od 5 let a 10 měsíců do 6 let a 3 měsíců se učitelé doporučuje použít Úvodní skřínkové testy a dotazníky, které uvádíme níže, jež slouží jako základ pro identifikaci dětí, ohrožených selháním ve vyučování.

Příloha č.2

Dotazník učitelkám mateřských škol pro potřebu OPPP

Jméno a příjmení dítěte: datum narození:

MTŠ: MTŠ navštěvuje 1. 2. 3. 4. rok

Jak dlouho zná učitelka dítě: Levák - pravák

Zatrhnete tu variantu, která nejlépe vystihuje chování dítěte v posledním období (cca 1 měsíc) při srovnání s ostatními dětmi ve třídě. Pokud u některé položky došlo v poslední době k výrazné změně, naznačte směr změny čarou s šipkou nad řádkem položky.

Chování:	mimořádně poslušný bez odmluvy na slovo	dosti	průměrně poslušný	méně	neposlušný, všechno se musí mnohokrát opakovat
Motorická přizpůsobivost:	motoricky velmi klidný	dosti	průměrně	méně	a) "buchta", pasivní b) motorický neklid, vrtí se, nevydrží sedět
Pohotovost psychických reakcí:	je velmi bystrý pohotový, chápavý	dosti	průměrně	méně	obtížně chápe, reaguje zdlouhavě, těžkopádný
Pozornost:	velice dobře soustr. nedá se ničím rušit	dosti	průměrně pozorný	méně	velice nesoustředěný nejvýše na chvíli
Samostatnost:	dokáže pracovat samostatně	dosti	průměrně	méně	samostatně nedokáže vůbec pracovat
Pracovní tempo:	velice rychlé, hned se všim hotov	dosti	průměrně	méně	velice zdlouhavý, nemůže být s ničím hotov
Zručnost při manipulaci:	při konstruování a sestrojování je velmi šikovný	dosti	průměrně	méně	výrazně nešikovný
Sebedůvěra:	vypěstovaný zdravý pocit sebedůvěry	dosti	průměrně	méně	a) nedůvěřuje si b) nebo přeceňuje
Citlivost:	průměrně citlivý	dosti	průměrně citlivý	méně	a) nápadně citlivý b) flegmatický, nic ho nerozhází c) negativistický
Kresebný projev:	kresebný projev velmi pěkný nadprůměrný	dosti	průměrný	méně	špatný kresebný projev pod úrovní věku
Vyjadřování:	dovodě se plynule vyjadřovat, bohatá slovní zásoba	dosti	průměrně	méně	obtížně se vyjadřuje, chudá slovní zásoba
Výslovnost:	správná výslovnost	vyslovuje špatně některé hlásky, které		silná patla	
V čem vynika:					
V čem nápadně vadí:					

bydliště
telefon rodičů

Když porovná toto dítě s ostatními dětmi ve třídě, mám s ním:

1. minimálně starostí
2. méně než s ostatními dětmi
3. přibližně stejně jako s ostatními dětmi
4. poněkud více než s ostatními dětmi
5. mnohem více než s ostatními dětmi (skoro by sám zastával jednu učitelku)

Pokuste se dítě zhodnotit celkově, neomezujte se jen na ohovnění.
Např. dítě, které je smutné, nezapojuje se do hry, špatně pracuje, Vám
dělá jistě také hodně starosti.

Doporučujeme:

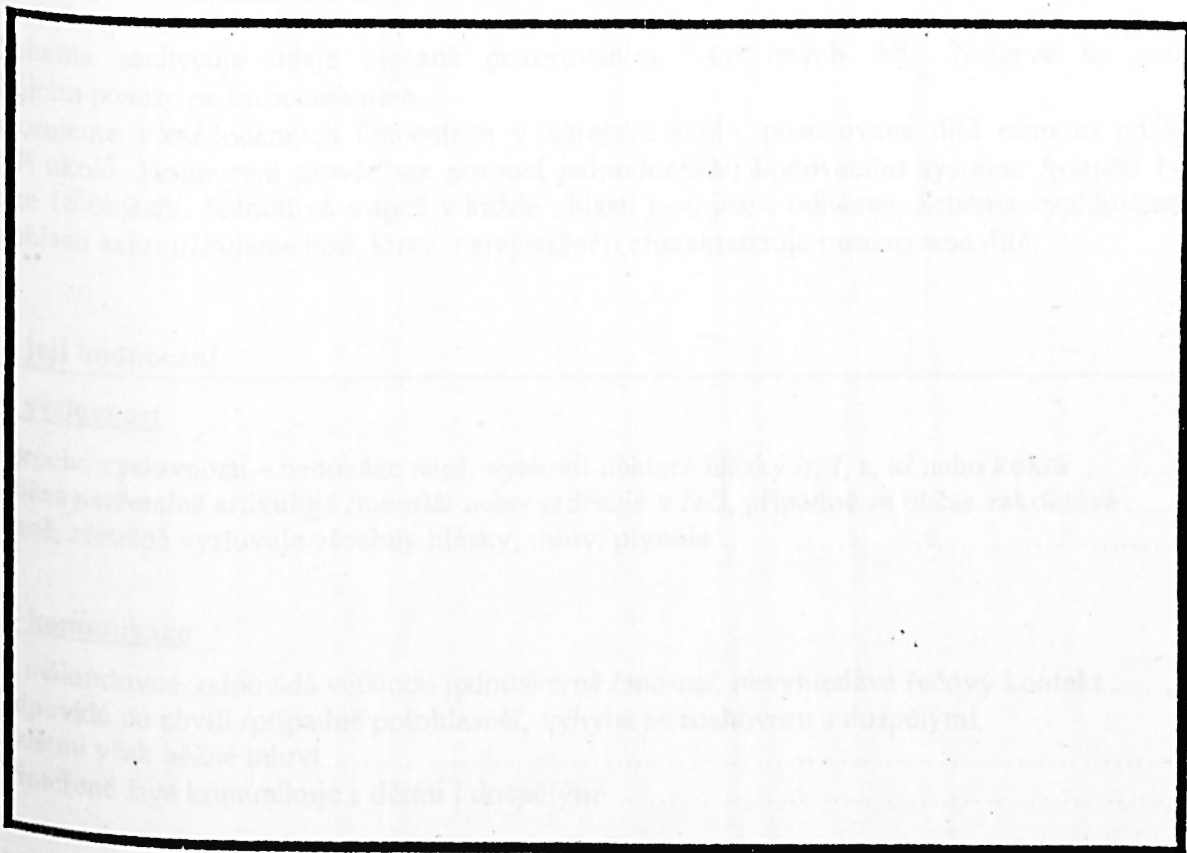
podpis učitelky

Vyjádření školního lékaře:

rodiče souhlasí - nesouhlasí s vyšetřením.

Příloha č. 3

SWT

Nakresli tužkou hvězdné nebe nad vlnami oceánu!

Jméno:.....

Datum narození:.....

Datum vyšetření:...

Chlapec/děvče

Věk:.....

Posuzování školní způsobilosti – pozorovací schéma

Schéma zachycuje údaje získané pozorováním 5-6ti letých dětí. Nejprve se seznámíme s následujícím posuzovacím schématem.

Děti pozorujeme v každodenních činnostech v mateřské škole, posuzované dítě mimoto požádáme o splnění tří úkolů. Hodnocení provádíme pomocí jednoduchého bodovacího systému /rozpětí 1–3 body v každé ze 16 oblastí/. Jednotlivé stupně v každé oblasti jsou jasně odlišené. Schéma vyplňujeme tak, že v každé oblasti zakroužkujeme bod, který nejvýstižněji charakterizuje posuzované dítě.

Oblast a její hodnocení	Body
I. <u>Řeč – výslovnost</u>	
1. Porucha výslovnosti – nedokáže např. vyslovit některé hlásky /r, ř, s, k/ nebo koktá	1
2. Občas nezřetelně artikuluje /mumlá/ nebo zadržuje v řeči, případně se občas zakoktává	2
3. Jasně, zřetelně vyslovuje všechny hlásky, mluví plynule	3
II. <u>Řeč – komunikace</u>	
1. Je málomluvné, odpovídá většinou jednoslovně /ano-ne/, nevyhledává řečový kontakt	1
2. Odpovídá po chvíli /případně polohlasně/, vyhýbá se rozhovoru s dospělými, s dětmi však běžně mluví	2
3. Přiměřeně živě komunikuje s dětmi i dospělými	3
III. <u>Řeč – Reprodukce obsahu</u>	
Úkol: Požádáme dítě, aby nám vyprávělo obsah pohádky.	
1. Nedovede říct o čem pohádka byla, uvede nanejvýš zcela bezvýznamný detail	1
2. Dokáže uvést námět nebo nějakou část z přečtené pohádky /zejména když mu pomůžeme otázkou/	2
3. Dokáže vyprávět podstatné části obsahu pohádky	3
IV. <u>Řeč – vyjadřovací schopnosti</u>	
1. Velmi těžkopádně se vyjadřuje a při mluvení dělá četné gramatické chyby, jeho čeština je primitivní	1
2. Vyjadřuje se pomalu a málo pohotově, má poměrně chudý slovník, nemluví správně česky ...	2
3. Pohotově a správně vyjadřování, má dobrou slovní zásobu, přiměřeně stylizuje věty	3
V. <u>Činnost a hra – vztah k nim a zájem o ně</u>	
1. O většinu hrových činností neprojevuje spontánní zájem, nesetrvává u nich, je třeba ho pro ně získávat	1
2. Do hry se zapojuje až na vyzvání, pak už v ní vytrvá, obtížně přechází k jiné činnosti	2
3. Sám se zapojuje do her a dokáže pro ně získat i jiné děti	3
VI. <u>Činnost a hra – osvojení nové činnosti a hry</u>	
1. Dítě je třeba opakovaně seznamovat s pravidly nové hry, a přesto mu hra nebo činnost nejdou	1
2. Novou činnost a pravidla hry se naučí po několikerém vysvětlení nebo ukázce	2
3. Novou činnost a hru si osvojí velmi rychle, brzy pochopí pravidla a počíná si bezchybně /případně radí i druhým dětem/	3

VII. Motorika – ovládání pohybové aktivity

1. Je neposedný, vrtí se na židli, neustále pohybuje rukama i nohama, stále se rozhlíží kolem sebe nebo je naopak výrazně pasivní 1
2. Občas vyskočí z místa, upozorňuje na sebe, často střídá pohybové činnosti, nedovede se ukáznit 2
3. Jeho pohybová aktivita je přiměřená, má výdrž a ovládá se 3

VIII. Motorika – zručnost a obratnost

1. Pohybové úkony mu trvají nepřiměřeně dlouho /nejsou-li naučené/, je neobratný a těžkopádný 1
2. Pohybově je méně zdatný, někdy si počíná neobratně /např. při cvičení/ 2
3. Je pohybově obratný, počíná si zručně 3

IX. Motorika při grafickém projevu

Úkol : Dítě obkreslí písmena : O, m, l, j a nakreslí :

1. Nesprávně drží tužku /v dlani/ - špatný sklon, přerušované tahy, zcela neusměrněný pohyb tužky 1
2. Drží tužku v prstech, dost tlačí a nedokonale usměrňuje pohyb tužky 2
3. Správně drží tužku, zručně a přiměřeně s ní zachází 3

X. Úroveň grafického projevu /podle úkolu IX./

1. Nekreslí požadované tvary, čmárá si nebo výrazně deformuje tvar písmen a obrázku 1
2. Písmena i obrázek obkreslí poněkud nepřesně 2
3. Reprodukuje správně tvary písmen i obrázku 3

XI. Sociabilita – běžné projevy

1. Je samotář, nezajímá se o druhé děti, nebo je bezdůvodně ruší, kazí jim hru 1
2. S ostatními dětmi nenavazuje kontakt spontánně, pouze na vyzvání, občas ruší děti při hře i činnosti 2
3. Je sociálně aktivní, navazuje kontakty, spolupracuje s ostatními dětmi, umí se i podřídit 3

XII. Sociabilita – vyvolané chování

Úkol : Učitelce „náhodou“ upadne tužka a „netrefí“ se do odpadkového koše /kouskem papíru/

1. Nereaguje, nezvedne tužku a papír ani na vyzvání 1
2. Uposlechne na výzvu a podá jeden nebo oba předměty 2
3. Zvedne a podá tužku, papír hodí do koše sám nebo jen na naznačenou výzvu /„Podej mi to, prosím tě!“/ 3

XIII. Základní prvky sebeobsluhy

1. Neumí se sám obléknout nebo obout, je nutno mu při tom pomáhat, má těžkosti se sebeobsluhou při jídle /je třeba ho občas krmit/ 1
2. Umí se sám obléknout a obout, je třeba mu zavázat tkaničku nebo zapnout knoflík, jí pouze lžící 2
3. Samostatně se obléká i jí, používá příbor, šikovně zachází se lžičkou i vidličkou 3

XIV. Celkový dojem o emocionalitě

1. Je ustrašené a plačtivé, na odebrání hračky, na odloučení od rodičů apod. reaguje pláčem 1
2. Je citově labilnější až přecitlivělý /všechno se ho snadno dotkne/, nesmělé, ostýchavé, ztrémované 2
3. Chová se spontánně, beze strachu, bez pláče a nervozity 3

XV. Celkový dojem o chování

1. Je závislé, nesamostatné, pasivní, nelze je usměrnit, vyvolává konflikty, je vzdorovitě, hravé ... 1
2. Je hravé a mívá výkyvy v poslušnosti, případně se obtížněji přizpůsobuje a občas vzdorovitě 2
3. Dobře spolupracuje, je přiměřeně disciplinované, bez výkyvů v chování 3

XVI. Míra úspěšnosti při plnění výchovného programu

Hodnotíme úspěšnost při plnění výchovného programu mateřské školy pomocí třístupňové klasifikace v obráceném pořadí než dosud / „jedničkář“ – 3 body, „dvojkař“ – 2 body, „trojkař“ – jeden bod/.

1. Málo úspěšné, vyžaduje značnou individuální péči, docvičování, přesto selhává / v matematických představách apod./ 1
2. Program plní přiměřeně, vyskytují se mírné obtíže v některých výchovných činnostech, občas hůře chápe 2
3. Úkoly programu plní velmi dobře, rychle chápe, pohotově si osvojuje 3

Další charakteristiky /celkový dojem o dítěti, o jeho nadání, vytrvalosti a zájmech, o tom, jak získává vědomosti, v čem vyniká, v čem zaostává apod./ :

/Zvláštní pozornost je třeba věnovat :

podpis hodnotícího + razítko MtŠ

Příloha č. 5

- 2 -

I. Společenské zařazení

1. A jak se jmenuje křestním jménem tvoje maminka? (nemá-li dítě maminku, tedy tatínek, nebo ten u koho dítě bydlí).
 2. Jaké barvy má naše vlajka?
 3. Které je největší město u nás - v naší republice?
 4. Jak se jmenuje náš pan prezident?
-

Celkem bodů:

II. Počet

1. Kolik kol má trojkolka?
 2. Kolik prstů je na jedné ruce?
 3. A kolik je jich na obou rukou?
 4. Kolik dnů je v týdnu (od neděle do neděle)
-

Celkem bodů:

III. Čas

1. Který den přijde po neděli?
 2. Který den přijde po sobotě?
 3. V které roční době jsou vánoce? (neví-li dítě, co jsou čtyři roční období, vyjmenujeme mu je v tomto pořadí: podzim, zima, jaro, léto).
 4. Kolik je hodin v poledne?
-

Celkem bodů:

IV. Hry a sport

1. Co potřebujeme, když chceme šít na panenku? (stačí, když dítě vyjmenuje: jehlu a nit).
 2. Co si vezmou děti na nohy, když chtějí hrát na ledě hokej?
 3. Jak se jmenuje při kopané ten, kdo hlídá, aby nedostali gól?
 4. Jak se jmenuje to, co vystřelujeme lukem?
-

Celkem bodů:

V. Pohádky

1. Jak se jmenovali ti tři v pohádce? Jeden byl Dlouhý, druhý Široký a ten třetí? ...
 2. U koho žil Smolíček Pacholíček?
 3. Jak se jmenují ty dvě loutky? Jeden je Hurvínek a ta druhá? ...
 4. Když začíná divadlo, co se musí rozhrnout nebo vytáhnout, abychom viděli na jeviště?
-

Celkem bodů:

VI. Zvířata

1. Proč lidé chovají včely?
 2. Které zvíře nám dává vlnu?
 3. Jak se říká tomu, co má jelen na hlavě? (Správná odpověď je "parohy")
 4. Čím se živí pavouci? (Co žerou, co chytají?)
-

Celkem bodů:

VII. Rostliny

1. Co se musí zasít do země, aby nám vyrostly květiny?
 2. Jak se jmenuje ta část stromu, která roste pod zemí?
 3. Jak se jmenují ty houby, kterými bychom se mohli otrávit?
 4. Která rostlina nás může popálit?
-

Celkem bodů:

VIII. Domácnost

1. Když oloupeme vajíčko, tak ve vnitřku je bílek - a co ještě?
 2. Z čeho se dělají knedlíky? (Ve výčtu nesmí chybět "mouka" nebo "brambory" - může chybět mléko, voda, tuk a pod.)
 3. Co potřebuje maminka nebo babička, když plete svetr? ("Vlnu a jehlice" či jinak vyjádřeno, že potřebuje materiál a nástroj.)
 4. Co dáváme žrát králíkům? (trávu - nebo cokoli jiného, co se skutečně králíkům dává.)
-

Celkem bodů:

IX. Nástroje

1. Na co potřebujeme kosu?
2. Dřevo se řeže pilou - a čím se štípe?
3. Čím se tatínek holí, aby neměl vousy? (Čím se muži holí?) (břitva, žiletka, strojek, elektrický strojek aj.)
4. Čím chytají rybáři ryby? (na udici, do sítě apod.)

Celkem bodů:

X. Zaměstnání

1. Ke komu si chodíme dát ostříhat vlasy?
2. Kdo nosí dopisy do domu?
3. A kde se kupují cigarety? (U venkovských dětí se připouští "v krámě", "samoobsluze")
4. Jak to musíme udělat, když chceme poslat peníze někomu, kdo bydlí hodně daleko - v nějakém jiném městě (jiné vesnici), kam mu to nemůžeme denést. (Správná odpověď vyjadřuje, že se na tom nějak účastní pošta - ale připouští se i "pošleme je složenkou" nebo jiné obdobné vyjádření.)

Celkem bodů:

Celkový skóre ze všech 10 oddílů:

..... bodů

Vyšetřil:
podpis

Příloha č. 7

2. Podívej se, tady je něco napsáno. Ty ses ještě psát neučil, ale zkus to, jestli bys to taky uměl. Hezky se dívej, jak je to napsané, a tadyhle vedle (vpravo) na to prázdné místo to tak napíš.

258

Eva je tu.

(5 ukázek k hodnocení — zmenšeno o 1/4)

1. Eva je tu.
2. Eva je tu
3. EWJE TU
4. EWJE TU
5. ||||

3. Tady jsou takové puntíky. Zkus to tadyhle vedle nakreslit zrovna tak.

(5 ukázek k hodnocení — zmenšeno o 1/4)

1. A 3x3 grid of dots, with one dot in the bottom right corner missing.
2. A 3x3 grid of dots, with one dot in the bottom right corner missing.
3. A 3x3 grid of dots, with one dot in the bottom right corner missing.
4. A 3x3 grid of dots, with one dot in the bottom right corner missing.
5. A 3x3 grid of dots, with one dot in the bottom right corner missing.

259

Jméno dítěte:

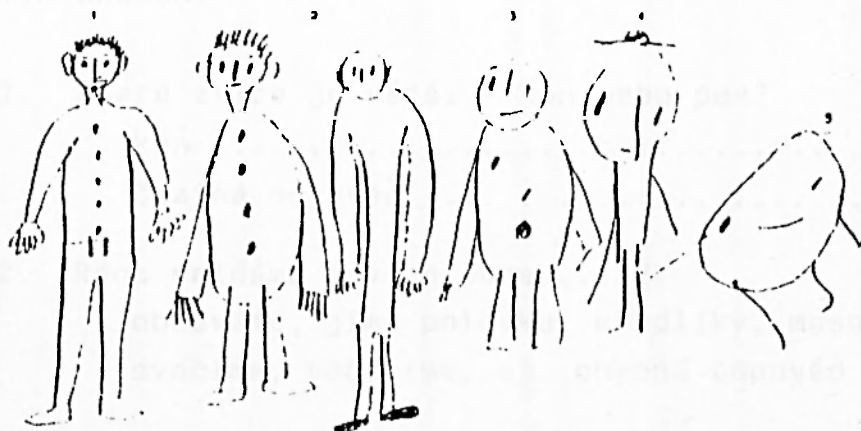
Datum narození:

Datum vyšetření:

Věk: r. měs.:

Adresa rodičů:

1. Tady nakresli nějakého pána. Tak, jak to umíš. (5 ukázek k hodnocení výkonů v testu — zmenšeno na 1/2)

TEST VERBÁLNÍHO MYŠLENÍ

(orientační test školní zralosti - verbální myšlení)

Jaroslav Jirásek

Vyhodnocení

1. Které zvíře je větší - kůň nebo pes?
kůň 0
špatná odpověď - 5
2. Ráno snídáme a v poledne ... ?
obědváme, jíme polévku, knedlíky, maso 0
svačíme, večeříme, aj. chybná odpověď - 3
3. Ve dne je světlo, v noci je ... ?
tma 0
špatná odpověď - 4
4. Obloha je modrá, tráva je ... ?
zelená 0
špatná odpověď - 4
5. Proč se před příjezdem vlaku zavírají podle trati
závory?
aby se vlak nesrazil s autem
aby pod vlak nikdo nevběhl 0
špatná odpověď - 1
6. Třešně, švestky, hrušky, jablka ... to je ?
ovoce 1
špatná odpověď - 1
7. Co je to Praha, Beroun, Plzeň ?
města 1
nádraží 0
špatná odpověď - 1

8. Kolik je hodin ? Ukázat na papírových hodinách: čtvrt na sedm, za pět minut osm, čtvrt na dvanáct a pět minut)
- dobře určeno 4
 - určeno jen čtvrt, celá, čtvrt a hod. správně 3
 - špatná odpověď 0
9. Malá kráva je telátko, malý pes je ..., malá ovce je ... ?
- štěňátko (štěně), jehňátko (jehně) 4
 - jen jeden z údajů 0
 - špatná odpověď - 1
10. Podobá se pes více kočce nebo slepici? Čím, co mají stejného?
- kočce a jedna podobnost 0
 - kočce bez podobnosti - 1
 - slepici - 3
11. Proč má vozidlo brzdu ?
- dva důvody 1
 - jeden důvod 0
 - špatná odpověď - 1
12. Čím se sobě podobají veverka a kočka ?
- dva společné znaky 3
 - jedna podobnost 2
 - špatná odpověď 0
13. Čím se podobají kladivo a sekera?
- dva společné znaky 3
 - jedna podobnost 2
 - špatná odpověď 0

14. Čím se liší hřebík a šroub ? Podle čeho bys je rozeznal, kdyby ležely vedle sebe na stole?
- šroub má závity (vroubky, kroucenou čáru) 3
 - šroub se šroubuje, hřebík se zatlouká 2
 - špatná odpověď 0
15. Kopaná, skok vysoký, tenis, plavání ... to jsou ?
- sporty 3
 - hry (cvičení, závody, tělocvik) 2
 - špatná odpověď 0
16. Které znáš dopravní prostředky ?
- tři pozemní dopravní prostředky a letadlo nebo loď . 4
 - tři pozemní dopravní prostředky nebo úplný výčet, ale teprve po vysvětlení 2
 - špatná odpověď 0
17. Čím se liší starý člověk od mladého. Jaký je mezi nimi rozdíl?
- tři znaky 4
 - jeden nebo dva rozdíly 2
 - špatná odpověď 0
18. Proč lidé pěstují sporty ?
- dva důvody 4
 - jeden důvod 2
 - špatná odpověď 0
19. Proč je nesprávné, když se někdo vyhýbá práci ?
- vyjádření toho, že je tím poškozen někdo jiný 5
 - je líný nebo málo vydělá 2
 - špatná odpověď 0
20. Proč se musí nalepit na dopis známky ?
- platí se tím za doručení toho dopisu 5
 - ten druhý by musel zaplatit pokutu 2
 - špatná odpověď 0

Dotazník pro rodiče žáka 1. ročníku ZŠ, ZvŠ, SpŠ

Údaje jsou důvěrné podle zákona č. 256/92 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech

1. Jméno a příjmení dítěte:

rodné číslo: / národnost: mateřský jazyk:

státní občanství: místo narození: okres:

bydliště: PSČ:

2. Otec dítěte (jméno a příjmení):

Bydliště: telefon:

3. Matka dítěte (jméno a příjmení):

Bydliště: telefon:

4. Zákonný zástupce dítěte (pokud jím není otec nebo matka dítěte):

5. Kontaktní osoba (pro případ mimořádné události):

telefon:

6. Lékař, v jehož péči je dítě (jméno, adresa):

telefon:

7. Zdravotní pojišťovna:

Po přečtení svého uvážení uveďte další údaje důležité pro spolupráci rodiny se školou a úspěšnou práci dítěte ve škole, například:

• Sourozenci (jméno a rok narození):

• Navštěvovalo dítě mateřskou školu: ano ne

• Nastupuje dítě do školy v řádném termínu? ano ne

(! vedte případně důvody odkladu povinné školní docházky):

• Zdravotní postižení, chronické onemocnění dítěte (zrak, sluch, vada řeči, LMD, alergie, epilepsie, diabetes, srdeční vada, dietní omezení apod.):

• Zvláštní schopnosti, dovednosti, které dítě projevilo před vstupem do školy (čtení, umělecké sklony, matematické vlohy), které je možné při vzdělávání zohlednit:

• Dítě je pravák - levák - užívá obě ruce stejně:

• Další údaje o dítěti, které považujete za důležité:

Podpisy rodičů (zákonného zástupce dítěte):

Datum:

* vyplňuje se, pokud není totožné s bydlištěm dítěte, nežije-li s dítětem ve společné domácnosti

Žádost o odklad povinné školní docházky

zašlete ředitelství zákl. školy, kde bylo dítě u zápisu do 28. 2.

V Praze dne _____

Ředitelství základní školy _____

Žádám o odklad povinné školní docházky:

Jméno a příjmení dítěte: _____

Datum narození: _____

Jméno a bydliště rodičů: _____

Telefon domů: _____

do zaměstnání: _____

Dítě chodí do mateřské školy – uveďte přesnou adresu: _____

Dítě nechodí do mateřské školy

Důvod podání žádosti: _____

K této žádosti přikládám doporučení (co se nehodí škrtněte):

1. Školní – obvodní – dětské lékařky **s podrobným udáním důvodů:**, proč se odklad doporučuje
2. Dětské nemocnice – léčebny – kliniky – foniatrie -- psychiatrie – neurologie – jiné, které:
3. Doporučení nemám

Poznámka: (Nepřehlédněte)

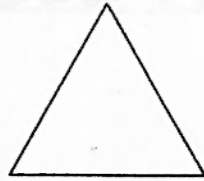
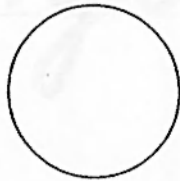
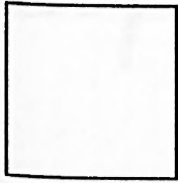
V případě, že nemáte žádné z uvedených doporučení (viz bod č. 3), bude Vaše dítě pozváno k psychologickému vyšetření do obvodní pedagogicko-psychologické poradny v Praze 6.

čitelný podpis rodičů

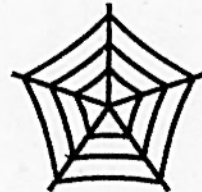
Příloha:

Jméno: _____

Pojmenuj tvary a barvy:

Řekni, který obrázek je vpravo, vlevo, nahore, dole:

Přepiš co nejvěrněji:

Capl ze dům.

Nakresli obrázek tvojí rodiny:

Jméno:

Narození:

Datum:

Typ laterality:

	P	L	Obě	Poznámky
I. Horní končetiny				
1. Dej korálky do lahvičky				
2. Zasuň kolíčky do desky				
3. Hoď míček do krabičky				
4. Vlož klíč do zámku				
5. Zamkni a odemkni				
6. Stiskni tlačítko				
7. Plácní mě do ruky				
8. Sáhni si na nos				
9. Sáhni si na ucho				
10. Jak vysoko dosáhneš				
11. Zahhřej si ruce				
12. Zatleskej				
13. Navlékni niť do jehly				
14. Uhoď do tamburíny				
15. Strouhej mrkvičku				
16. Tleskni dvakrát dlaní a jednou do kolena				
17. Vsuň ukazovák do otvoru vytvořeného opozicí ukazováku a palce druhé ruky				
18. Navíjej niť na cívku				
II. Dolní končetiny				
1. Vystup na stoličku				
2. Postav se na jednu nohu				
3. Kopni do míče				
4. V sedě zvedni jednu nohu co nejvýše				
5. Skákej po jedné noze				
III. Zkouška pro obě oči				
1. Kaleidoskop				
2. Kukátko				
3. Průhled otvorem v kartonu				
IV. Kresba				
1. Nakresli koho máš nejraději				
V. Grafický projev				
1. Klubíčka				
2. Vlnky na vodě				
3. Prší				
4. Hůlky				
5. Kouř z komína				
CELKEM				

N=počet všech zkoušek

P=zkoušky pravou rukou

A=zkoušky levou, střídavě či oběma současně

DQ= kvocient pravorukosti

Příloha č. 12

Tabulka č. 1

Doporučení odkladů školní docházky

Školní rok	PPP	Pediatr	Jiné	Zpráva
1997/1998	12	2	0	0
1998/1999	5	3	0	0
1999/2000	5	3	0	1
2000/2001	7	0	1	5
2001/2002	3	2	0	0
2002/2003	10	1	0	1
2003/2004	4	1	0	0
2004/2005	4	1	0	2
Celkem	50	13	1	10
Celkem %	78	20	2	16

Příloha č. 13

Tabulka č. 2

Nejčastější důvody k odkladu školní docházky

Důvod k OŠD	Počet případů	%
Vadná výslovnost	10	16
Pracovní nezralost	9	14
Sociální nezralost	5	8
Percepční nezralost	5	8
Obtíže v grafomotorice	4	6
Celková nezralost	4	6
Nerovnoměrný vývoj	3	5
Nemocnost	3	5
Drobné nezralosti	1	2

Příloha č.14

Profil dítěte s odkladem školní docházky

1. Porovnejte, prosím děti s odkladem školní docházky v 1. třídě s dětmi, které odklad školní docházky nemají.

Je soustředěnější	často	někdy	výjimečně
Dává větší pozor	často	někdy	výjimečně
Je pohotovější v chápání úkolů	často	někdy	výjimečně
Je aktivnější, rádo se zapojuje do dění	často	někdy	výjimečně
Nemá potíže s porovnáváním, tříděním, uspořádáním	často	někdy	výjimečně
Lépe rozlišuje hlásky a jejich délku	často	někdy	výjimečně
Lépe se orientuje v časových vztazích	často	někdy	výjimečně
Zvládá pravolevou orientaci	často	někdy	výjimečně
Má lepší vyjadřovací schopnosti	často	někdy	výjimečně
Má bohatší slovní zásobu	často	někdy	výjimečně
Má správnou výslovnost	často	někdy	výjimečně
Umní ovládat své chování	často	někdy	výjimečně
Je klidnější	často	někdy	výjimečně
Nemá potíže s kázní	často	někdy	výjimečně
Nedělá mu potíže sedět na místě	často	někdy	výjimečně
Nudí se	často	někdy	výjimečně
Oprostilo se již od chuti hrát si	často	někdy	výjimečně
Často zvládá základy čtení a matematiky	často	někdy	výjimečně
Nemá potíže se psaním	často	někdy	výjimečně
Je pro školu správně motivováno	často	někdy	výjimečně
Není přecitlivělé – nic ho nerozhází	často	někdy	výjimečně
Je samostatnější	často	někdy	výjimečně
Je sebevědomější, jisté si sebou samým	často	někdy	výjimečně
Je celkově vyspělejší	často	někdy	výjimečně
Patří téměř vždy mezi úspěšnější děti	často	někdy	výjimečně
Vše zvládá mnohem lépe a snadněji	často	někdy	výjimečně
Patří téměř vždy mezi nejvyšší ve třídě	často	někdy	výjimečně
Bývá méně často nemocné	často	někdy	výjimečně

2. Poznáte dítě, které má odklad školní docházky tzv. „pro jistotu“ a zřejmě mohlo jít do školy v řádném termínu? Jaká je jeho stručná charakteristika?

3. Vyhovuje Vám vzrůstající počet dětí s odkladem školní docházky?

4. Myslíte si, že je dnešní škola nastavena spíše pro děti věkově starší, než právě šestileté?

Profil dítěte s odkladem školní docházky

1. Porovnejte, prosím děti s odkladem školní docházky v 1. třídě s dětmi, které odklad školní docházky nemají.

Je soustředěnější	často	někdy	výjimečně
Dává větší pozor	často	někdy	výjimečně
Je pohotovější v chápání úkolů	často	někdy	výjimečně
Je aktivnější, rádo se zapojuje do dění	často	někdy	výjimečně
Nemá potíže s porovnáváním, tříděním, uspořádáním	často	někdy	výjimečně
Lépe rozlišuje hlásky a jejich délku	často	někdy	výjimečně
Lépe se orientuje v časových vztazích	často	někdy	výjimečně
Zvládá pravolevou orientaci	často	někdy	výjimečně
Má lepší vyjadřovací schopnosti	často	někdy	výjimečně
Má bohatší slovní zásobu	často	někdy	výjimečně
Má správnou výslovnost	často	někdy	výjimečně
Umí ovládat své chování	často	někdy	výjimečně
Je klidnější	často	někdy	výjimečně
Mívá potíže s kázní	často	někdy	výjimečně
Nedělá mu potíže sedět na místě	často	někdy	výjimečně
Nudí se	často	někdy	výjimečně
Oprostilo se již od chuti hrát si	často	někdy	výjimečně
Často zvládá základy čtení a matematiky	často	někdy	výjimečně
Nemá potíže se psaním	často	někdy	výjimečně
Je pro školu správně motivováno	často	někdy	výjimečně
Není precitlivělé – nic ho nerozhází	často	někdy	výjimečně
Je samostatnější	často	někdy	výjimečně
Je sebevědomější, jisté si sebou samým	často	někdy	výjimečně
Je celkově vyspělejší	často	někdy	výjimečně
Patří téměř vždy mezi úspěšnější děti	často	někdy	výjimečně
Vše zvládá mnohem lépe a snadněji	často	někdy	výjimečně
Patří téměř vždy mezi nejvyšší ve třídě	často	někdy	výjimečně
Rytmus méně často nemocné	často	někdy	výjimečně

2. Poznáte dítě, které má odklad školní docházky tzv. „pro jistotu“ a zřejmě mohlo jít do školy v řádném termínu? Jaká je jeho stručná charakteristika?
3. Vyhovuje Vám vzrůstající počet dětí s odkladem školní docházky?
4. Myslíte si, že je dnešní škola nastavena spíše pro děti věkově starší, než právě šestileté?

① Týká se dětí s průměrným učením (byla jich nejvíce).
 Jinak se projevují děti s podprůměrným učením nebo děti
 zhraněně handicapované.
 Celkově lze říci, že oběma těmito skupinám odklad šk. docházky
 prospívá i když velmi individuálně.

② Takové dítě se obvykle pozná velmi dobře. Bývá sebejisté,
 často již zvládně základní čtení ^(i maticy) je vytrvalejší, stále na sebe
 upozorňuje, chce být středem pozornosti, očekává od školy mnohem
 více než může dostat, někdy se chová ke spolužákům méně přátelsky.
 Stává se, že je do učitelů dětí školou i zklamán.

③ Pěkní je opodstatněný, je pro dítě velmi prospěšný a usnadňuje
 počátky školní práce i učitel.

Aho, domnívám se, že dnešní škola je nastavena pro děti
 věkově starší než šestileté.

75 - jde o moje osobní postřehy, nelze zobecnovat

Ana Kraháčková

Šablona rozhovoru s učitelkou 1. třídy

A) Ve kterých oblastech mají děti na počátku 1. třídy největší obtíže?

1) Oblast vnímání

a) Zraková percepce

- rozlišování barev
- rozlišování tvarů shodně zobrazených (položených vedle sebe)
- rozlišování tvarů zrcadlově obrácených
- vyhledávání detailů (nesmyslů), hledání rozdílů
- sestavování obrázků z částí
- jiné

b) Sluchová percepce

- rozlišování první hlásky ve slově
- rozlišování poslední hlásky ve slově
- rozlišování délky samohlásek ve slově
- rozlišování tvrdých a měkkých slabik
- jiné

2) Oblast myšlení

- orientace v prostorových vztazích
- orientace v časových vztazích
- zapamatování si číselné řady
- porovnávání, třídění
- chápání matematických pojmů (větší, menší, více, méně)
- přiřazování (předmětů k sobě, předmětů k číslům)
- uspořádání (časové, dějové)
- pravolevá orientace
- poznatky o přírodě, lidském těle
- jiné

3) Oblast řeči a jazyka

- správná výslovnost
- slovní zásoba
- schopnost slabikování slov
- schopnost hláskování
- gramatická správnost mluvy
- porozumění řeči (manipulace s předměty podle pokynů)
- schopnost pochopení a tvoření rýmů
- souvislé vyjadřování (vyprávění, reprodukce pohádky)
- paměť
- jiné

4) Pracovní zralost

- schopnost přizpůsobit se školnímu režimu
- soustředěnost a pozornost
- pracovní tempo
- trpělivost a vytrvalost vedoucí k dokončení práce
- schopnost splnit úkol co nejlépe
- jiné

5) Sociální zralost

- samostatnost
- schopnost přizpůsobit se autoritě
- schopnost vydržet sedět (nejen u hyperaktivních dětí)
- schopnost komunikace
- schopnost přizpůsobit své chování (vykám)

6) Ostatní dovednosti

- úroveň hrubé a jemné motoriky
- grafomotorika – uvolnění ruky
- vyhraněná laterálita
- správný úchop tužky
- koordinace ruka – oko

B) Které z obtíží přetrvávají do 2. pololetí ?

C) Co očekávají učitelky v 1. třídě od mateřské školy? Jak připravené děti by měly do školy nastupovat?

D) Jak by podle Vás mateřská škola mohla dětem ulehčit vstup do školy?

E) Jak by dětem vstup do školy mohla ulehčit škola?

Příloha č. 17

Moc se omlouvám, ale vloudila se chyba.

Příloha č. 17

Moc se omlouvám, ale vloudila se chyba.

Příloha č. 17 neexistuje.

MŠ a první třída (nejstarší obliče dětí po vstupu do 1. třídy)

A

Oblast vnitřní - zraková percepce

rozlišování tvarů zrcadlově obrácených

vyhledávání detailů, hledání rozdílů

- sluchová percepce

rozlišování hlásky uvnitř slova

rozlišování délky samohlásek ve slově

Oblast myšlení

orientace v časových vztazích

uspořádání (časové, dějové)

praxeová orientace

poznatky o přírodě, lidském těle

Oblast řeči a jazyka

správná výslovnost

slovní zásoba

schopnost hláskování

souvislé vyjadřování (vyprávění, reprodukce pohádky)

Pracovní analost

soustředěnost a pozornost

Sociální analost

schopnost vydržet sedět (nejméně u hyperaktivních dětí)

schopnost přizpůsobit své chování

Orbitální dovednosti

jemná motorika

koordinace ruka - oko

Dotazník pro rodiče budoucích prvňáčků

Vážení rodiče,

Vaše dítě zanedlouho nastoupí do první třídy. Stejně jako pro ně, i pro Vás to bude vážný krok. Pociťujete-li určité obavy, potom věřte, že většina dětí prochází první třídou bez vážnějších potíží, pokud za sebou cítí Vaši účast.

Je dobré vědět, co od školy očekáváte a je dobré si také ujasnit, z čeho máte obavy. Zkuste se proto nad těmito věcmi zamyslet.

Frosím Vás o laskavé vyplnění tohoto dotazníku, který využiji ve své diplomové práci. Je anonymní a jeho údaje použiji pouze pro svou potřebu.

Děkuji Vám za pomoc, kterou mi vyplněním dotazníku poskytnete.

Renata Ležalová

Prosím, v následujícím textu zaškrtněte všechny možnosti, se kterými se ztotožňujete.

1. V souvislosti se vstupem našeho dítěte do školy máme obavu, že

- a) se mu nebude chtít učit, protože by si raději hrálo
 - b) je mnohem drobnější, než jeho vrstevníci
 - c) tempo výuky pro něj bude příliš rychlé
 - d) je méně samostatné, než jsme byli my v jeho věku
 - e) je velmi citlivé - ponese těžce sebemenší neúspěch
 - f) hodně zameškává, protože bývá často nemocné
 - g) bude hůře spolupracovat, protože je málo aktivní
 - h) nedokáže se soustředit delší dobu
 - i) bude pro něj těžké přizpůsobit se novému režimu – dřívější vstávání, pobyt v družině, domácí příprava
 - j) v učení mu bude překážet jeho vada řeči
 - k) bude mu činit potíže psaní, protože nikdy moc rádo nekreslilo
 - l) nebude tak úspěšné, jak si představujeme
- Jiné obavy
Nepociťujeme žádné obavy

2. Dítě je naše první, které nastupuje do školy ANO – NE.

3. Od školy očekáváme zejména:

- a) (zaškrtněte prosím maximálně 4 odpovědi)
- b) kvalitní vzdělávací program
- c) vstřícné a příjemné prostředí
- d) zkušené pedagogy, zejména v prvních ročnících
- e) individuální přístup ke každému dítěti
- f) zabezpečení dítěte v průběhu celého dne
- g) kvalitní činnost k rozvíjení nadání dětí – kroužky
- h) chutné a racionální stravování
- i) otevřenou spolupráci s rodinou

Jiná očekávání

4. Jsme si jistí,

- a) že je naše dítě do školy dobře připravené
- b) že budeme mít potíže se změnou denního režimu
- c) že si naše dítě ve třídě bez problémů najde kamarády
- d) že se naše dítě do školy těší
- e) že nároky školy pro nás budou příliš vysoké – časové, finanční
- f) že se nám podaří vše zorganizovat tak, že dítě bude mít dost času na své zájmy
- g) že zvolená škola je opravdu kvalitní

Jiné možnosti

5. Pokud bychom uvažovali o odkladu školní docházky, bylo by to z těchto důvodů:

- a) naše je dítě chlapec
- b) dítě je narozené v letních měsících (červen – srpen)
- c) dítě je často nemocné
- d) dítě není zralé (je drobné, pomalé, hravé, nescoustředěné, citlivé)
- e) dítě není na školu dostatečně připravené mateřskou školou
- f) jistota je jistota a je lepší jít do školy o něco později než dříve
- g) všichni jeho kamarádi jdou později
- h) o odkladu školní docházky vůbec neuvažujeme

Z jiných důvodů – jakých?

Děkuji za pečlivé vyplnění dotazníku. Preji Vám i Vaším dětem hodně štěstí.

Dotazník pro rodiče budoucích prvňáčků

Vážení rodiče,

Vaše dítě zanedlouho nastoupí do první třídy. Stejně jako pro ně, i pro Vás to bude vážný krok. Pociťujete-li určité obavy, potom věřte, že většina dětí prochází první třídou bez vážnějších potíží, pokud za sebou cítí Vaši účast.

Je dobré vědět, co od školy očekáváte a je dobré si také ujasnit, z čeho máte obavy. Zkuste se proto nad těmito věcmi zamyslet.

Prosím Vás o laskavé vyplnění tohoto dotazníku, který využiji ve své diplomové práci. Je anonymní a jeho údaje použiji pouze pro svou potřebu.

Děkuji Vám za pomoc, kterou mi vyplněním dotazníku poskytnete.

Renata Ležalová

Prosím, v následujícím textu zaškrtněte všechny možnosti, se kterými se ztotožňujete.

A. V souvislosti se vstupem našeho dítěte do školy máme obavu, že

- 1) se mu nebude chtít učit, protože by si raději hrálo
- 2) je mnohem drobnější, než jeho vrstevníci
- 3) tempo výuky pro něj bude příliš rychlé
- 4) je méně samostatné, než jsme byli my v jeho věku
- 5) je velmi citlivé - ponese těžce sebemenší neúspěch
- 6) hodně zameškává, protože bývá často nemocné
- 7) bude hůře spolupracovat, protože je málo aktivní
- 8) nedokáže se soustředit delší dobu
- 9) bude pro něj těžké přizpůsobit se novému režimu – dřívější vstávání, pobyt v družině, domácí příprava
- 10) v učení mu bude překážet jeho vada řeči
- 11) bude mu činit potíže psaní, protože nikdy moc rádo nekreslilo
- 12) nebude tak úspěšné, jak si představujeme

Jiné obavy

Nepociťujeme žádné obavy

B. Dítě je naše první, které nastupuje do školy ANO NE.

C. Od školy očekáváme zejména:

(zaškrtněte prosím maximálně 4 odpovědi)

- 1) kvalitní vzdělávací program
- 2) vstřícné a příjemné prostředí
- 3) zkušené pedagogy, zejména v prvních ročnících
- 4) individuální přístup ke každému dítěti
- 5) zabezpečení dítěte v průběhu celého dne
- 6) kvalitní činnost k rozvíjení nadání dětí – kroužky
- 7) chutné a racionální stravování
- 8) otevřenou spolupráci s rodinou

Jiná očekávání

D. Jsme si jistí,

- 1) že je naše dítě do školy dobře připravené
- 2) že budeme mít potíže se změnou denního režimu
- 3) že si naše dítě ve třídě bez problémů najde kamarády
- 4) že se naše dítě do školy těší
- 5) že nároky školy pro nás budou příliš vysoké – časové, finanční
- 6) že se nám podaří vše zorganizovat tak, že dítě bude mít dost času na své zájmy
- 7) že zvolená škola je opravdu kvalitní

Jiné možnosti

E. Pokud bychom uvažovali o odkladu školní docházky, bylo by to z těchto důvodů:

- 1) naše je dítě chlapec
- 2) dítě je narozené v letních měsících (červen – srpen)
- 3) dítě je často nemocné
- 4) dítě není zralé (je drobné, pomalé, hravé, nesoustředěné, citlivé)
- 5) dítě není na školu dostatečně připravené materskou školou
- 6) jistota je jistota a je lepší jít do školy o něco později než dříve
- 7) všichni jeho kamarádi jdou později
- 8) o odkladu školní docházky vůbec neuvažujeme

Z jiných důvodů – jakých? *často vyloučené*

Děkujeme za pečlivé vyplnění dotazníku. Přeji Vám i Vaším dětem hodně štěstí.

Příloha č. 21

Tabulka č. 3

Obavy rodičů před vstupem dítěte do školy (1. mateřská škola)

Obavy rodičů	Počet odpovědí	%
Je velmi citlivé, ponese těžce sebemenší neúspěch	12	50
Nebude se mu chtít učit, protože by si raději hrálo	10	42
Nedokáže se soustředit delší dobu	5	21
Neocitujeme žádné obavy	5	21
Bude pro něj těžké přizpůsobit se novému režimu	3	12
Je mnohem drobnější, než jeho vrstevníci	3	12
V učení mu bude překážet jeho vada řeči	2	8
Hodně zameškává, protože bývá často nemocné	1	4
Je méně samostatné, než jsme byli my v jeho věku	1	4

Tabulka č. 4

Obavy rodičů před vstupem dítěte do školy (2. mateřská škola)

Obavy rodičů	Počet odpovědí	%
Je velmi citlivé, ponese těžce sebemenší neúspěch	12	50
Nebude se mu chtít učit, protože by si raději hrálo	10	42
Nedokáže se soustředit delší dobu	5	21
Neocitujeme žádné obavy	5	21
Bude pro něj těžké přizpůsobit se novému režimu	3	12
Je mnohem drobnější, než jeho vrstevníci	3	12
V učení mu bude překážet jeho vada řeči	2	8
Hodně zameškává, protože bývá často nemocné	1	4
Je méně samostatné, než jsme byli my v jeho věku	1	4
Jiné obavy – šikana	1	4

Tabulka č. 5

Obavy rodičů před vstupem dítěte do školy (3. mateřská škola)

Obavy rodičů	Počet odpovědí	%
Je velmi citlivé, ponese těžce sebemenší neúspěch	5	42
Bude pro něj těžké přizpůsobit se novému režimu	4	33
Nebude se mu chtít učit, protože by si raději hrálo	3	25
Neocitujeme žádné obavy	3	25
Hodně zameškává, protože bývá často nemocné	2	17
Nedokáže se soustředit delší dobu	1	8
V učení mu bude překážet jeho vada řeči	1	8
Jiné obavy – jakou dostane dítě učitelku, zda bude fungovat spolupráce rodina – škola – dítě.	1	8

Tabulka č. 6

Obavy rodičů před vstupem dítěte do školy (4. mateřská škola)

Obavy rodičů	Počet odpovědí	%
Nedokáže se soustředit delší dobu	8	44
Nebude se mu chtít učit, protože by si raději hrálo	6	33
Je velmi citlivé, ponese těžce sebemenší neúspěch	6	33
Je mnohem drobnější, než jeho vrstevníci	3	17
Hodně zameškává, protože bývá často nemocné	3	17
Bude pro něj těžké přizpůsobit se novému režimu	3	17
Neocitujeme žádné obavy	3	17
Bude mu činit potíže psaní, protože moc rádo nekreslí	2	11
Tempo výuky pro něj bude příliš rychlé	2	11
V učení mu bude překážet jeho vada řeči	2	11
Nebude tak úspěšné, jak si představujeme	2	11
Je méně samostatné, než jsme byli my v jeho věku	1	6
Bude nám těžko spolupracovat, protože je málo aktivní	1	6

Příloha č.22

Tabulka č. 7

Postavení dítěte nastupujícího do školy v rodině

Mateřská škola	První děti v rodině nastupující do školy (v %)	Další děti v rodině nastupující do školy (v %)
1. mateřská škola	58	42
2. mateřská škola	50	50
3. mateřská škola	58	42
4. mateřská škola	67	28

Dotazník pro rodiče budoucích prvňáčků

Vážení rodiče,

po absolvování mateřské školy Vaše dítě nastoupí do základní školy, kde na něj budou kladeny určité nároky.

Zkuste se proto zamyslet nad problematikou přípravy na školu v mateřské škole.

Společně tak můžeme usnadnit Vašemu dítěti vstup do školy.

Děkují za spolupráci Renata Ležalová

Zaškrtněte prosím možnost, která je Vám nejbližší, případně doplňte.

1. Myslíte si, že je v mateřské škole Vaše dítě soustavně připravováno na vstup do školy?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nedokážu odpovědět

2. Přivítali byste pravidelnou a soustavnou přípravu na školu mimo program třídy v posledním předškolním roce?

- a) Ano
- b) Pravidelná příprava není nutná
- c) Nedokážu odpovědět

3. Jak často by podle vás měla příprava probíhat?

- a) Jednou týdně
- b) Jednou za dva týdny
- c) Občas – podle možností
- d) Nevím

4. Kterou formu přípravy na školu mimo program třídy byste v naší MŠ uvítali?

- a) Formu kroužků v pravidelném čase
- b) Formu individuální práce s dítětem v průběhu dne
- c) Jinou formu (jakou?)

5. Víte, které schopnosti jsou pro budoucí školáky důležité?

- a) Úvolněná ruka, kterou bude dítě psát
- b) Pozornost a soustředění
- c) Poznávání hlásek ve slovech - na začátku slova, později na konci slova, uprostřed
- d) Čtení, pokud už dítě zná písmena
- e) Schopnost manipulovat s předměty podle pokynů – třídění, porovnávání, přiřazování...
- f) Rozlišování tvarů – rozhodování o tom, jestli jsou stejné, čím se liší
- g) Paměť – sluchová, zraková
- h) Rozvoj osobnosti dítěte – samostatnost, sebedůvěra, ochota pomoci
- i) Hledání rozdílů na obrázcích
- j) Schopnost napodobit tvar, který dítě vidí před sebou – tužkou, drátem, provázkem
- k) Počítání po jedné do dvaceti i víc
- l) Samostatný mluvní projev – schopnost vyříditi vzkaz, projevit své přání, požádat o pomoc
- m) Vyznat se v časových vztazích – roční období, denní doba
- n) Psaní písmen nebo i celých slov
- o) Pravolevá orientace
- p) Další oblasti (jaké?)

6. Uvítali byste možnost seznámit se s programem, podle kterého budeme s dětmi v oblasti přípravy na školu pracovat?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

7. Jakým způsobem byste se chtěli o probíhajícím přípravném programu dovídat po možnosti?

- a) Formou plánu (např. měsíčního) na nástěnce
- b) Rozepisováním jednotlivých úkolů v době, kdy se uskutečnily
- c) Oběma způsoby
- d) Rozhovorem s učitelkou
- e) Formou konzultačních hodin
- f) Nepotřebuji vědět, co se ve školce děje
- g) Jinak – popište

8. Přivítali byste, kdyby Vám učitelka nabídla pomoc při rozhodování o případném odkladu školní docházky?

- a) Ano
- b) Ne – o svém dítěti chceme rozhodnout sami
- c) Sníše bych požádal o odbornou pomoc
– psychologa
– pediatra
– jiné (prosím, zaškrtněte vhodnou variantu)
- d) Nedokážu odpovědět

9. Uvažujete o odkladu školní docházky?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nejsme si jistí

10. Mohla by okolnost, že ve školce probíhá nadstandartní program přípravy na školu, ovlivnit Vaše rozhodování o odkladu školní docházky?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nedokážu odpovědět – záleží na okolnostech

11. Pokud byste uvažovali o odkladu školní docházky, jaké okolnosti by sehrály roli:

- a) Dítě je chlapec
- b) Dítě je narozené v letních měsících (červen – srpen)
- c) Dítě je často nemocné
- d) Dítě není zralé (je drobné, pomalé, hravé, nesoustředěné, citlivé)
- e) Dítě není na školu dostatečně připravené mateřskou školou
- f) Jistota je jistota a je lepší jít do školy o něco později než dříve
- g) Všichni kamarádi našeho dítěte půjdou později
- h) Jiné okolnosti (přibližte)
- i) O odkladu školní docházky vůbec neuvažujeme

Děkuji Vám za pečlivé vyplnění dotazníku. Může pomoci zkvalitnit a zprůhlednit přípravu Vašich dětí na školu a tím i nastavit jejich školní úspěšnost.

Vážení rodiče,

Příloha č. 24

chtěla bych vás informovat o novém programu, který bude v letošním roce probíhat na naší školce. Jedná se o program, ve kterém půjde o systematickou a komplexní přípravu funkcí, které bude dítě potřebovat ke zdárnému zvládnutí 1. třídy.

V uplynulých 4 letech probíhal v naší školce kroužek nazvaný Školáčky.

Byl určen pro děti s OŠD, ale brala jsem si do něj i děti, o kterých jsme věděly, že mají v dané oblasti určité potíže. Pokaždé byl zaměřen na 1 oblast, např. pozornost, paměť, třídění, porovnávání a jiné. Daná oblast se jednak procvičovala hravou formou, jednak se projevilo, pokud měl někdo vážnější obtíže, a ty se potom korigovaly individuálně.

Letos jsem se rozhodla tuto praxi rozšířit na všechny budoucí školáčky.

Protože i některé děti ze 3. oddělení by v tomto školním roce měly jít do školy, máte právo Vy, jejich rodiče, o programu vědět také. Je na Vás, jestli budete chtít, aby se do něj Vaše dítě zapojilo, nebo ne.

Program má 3 základní části – Grafomotorika, Předmatematická výchova a Rozvoj funkcí potřebných pro čtení, psaní a počítání, který dvě předcházející části doplňuje a prolíná jimi. Program nemá v žádném případě nahradit běžný program ve třídách – ve 3. oddělení, stejně jako u nás běžnou činnost pouze doplňuje.

Proč jsem se tak rozhodla?

Protože existují různé kroužky u různých institucí, které mají názvy jako Těšíme se do školy nebo Připravujeme na školu apod.

Mateřská škola připravuje na školu už svou podstatou – celý proces, který tady probíhá, vyúsťuje v nástup dítěte do školy. Jde hlavně o rozvoj osobnosti dítěte – samostatnost, sebedůvěra, schopnost pomoci, pracovat ve skupině, schopnost komunikovat, rozhodovat se. V každé třídě, a to už od nejmladších dětí, se nastavuje proces budoucího psaní – lateralita, uvolňování ruky. Rozvíjí se komunikace, nejmohutnější v tomto období je rozvoj smyslů. Přesto mají někteří rodiče pocit, že to nestačí a přihlašují své děti do kroužků přípravy na školu.

Tomu jsem chtěla předejít, a proto jsem si připravila tento program a proto dělám i tento průzkum. Jsem ráda, že mi kolegyně vycházejí vstříc a že moje kolegyně je mi velkou oporou. Výsledky průzkumu využiji v práci s dětmi, ale i pro své soukromé účely. Jména ani názory nikde publikovat nebudu.

Renata Ležalová

Dotazník pro rodiče budoucích prvňáčků

Vážení rodiče,

po absolvování mateřské školy Vaše dítě nastoupí do základní školy, kde na něj budou kladeny určité nároky.

Zkuste se proto zamyslet nad problematikou přípravy na školu v mateřské škole.

Společně tak můžeme usnadnit Vašemu dítěti vstup do školy.

Děkuji za spolupráci Renata Ležalová

Zaškrtněte prosím možnost, která je Vám nejbližší, případně doplňte.

1. Myslíte si, že je v mateřské škole Vaše dítě soustavně připravováno na vstup do školy?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nedokážu odpovědět

2. Přivítali byste pravidelnou a soustavnou přípravu na školu mimo program třídy v posledním předškolním roce?

- a) Ano
- b) Pravidelná příprava není nutná
- c) Nedokážu odpovědět

3. Jak často by podle vás měla příprava probíhat?

- a) Jednou týdně
- b) Jednou za dva týdny
- c) Občas – podle možností
- d) Nevím

4. Kterou formu přípravy na školu mimo program třídy byste v naší MŠ uvítali?

- a) Formu kroužků v pravidelném čase
- b) Formu individuální práce s dítětem v průběhu dne
- c) Jinou formu (jakou?)

5. Víte, které schopnosti jsou pro budoucí školáky důležité?

- a) Uvolněná ruka, kterou bude dítě psát
- b) Pozornost a soustředění
- c) Poznávání hlásek ve slovech - na začátku slova, později na konci slova, uprostřed
- d) Čtení, pokud už dítě zná písmena
- e) Schopnost manipulovat s předměty podle pokynů – třídění, porovnávání, přiřazování...
- f) Rozlišování tvarů – rozhodování o tom, jestli jsou stejné, čím se liší
- g) Paměť – sluchová, zraková
- h) Rozvoj osobnosti dítěte – samostatnost, sebedůvěra, ochota pomoci
- i) Hledání rozdílů na obrázcích
- j) Schopnost napodobit tvar, který dítě vidí před sebou – tužkou, drátem, provázkem
- k) Počítání po jedné do dvaceti i víc
- l) Samostatný mluvní projev – schopnost vyřídít vzkaz, projevit své přání, požádat o pomoc
- m) Vyznat se v časových vztazích – roční období, denní doba
- n) Psaní písmen nebo i celých slov
- o) Pravolevá orientace
- p) Další oblasti (jaké?)

6. Uvítali byste možnost seznámit se s programem, podle kterého budeme s dětmi v oblasti přípravy na školu pracovat?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nevím

7. Jakým způsobem byste se chtěli o probíhajícím přípravném programu dovédat podrobnosti?

- a) Formou plánu (např. měsíčního) na nástěnce
- b) Rozepisováním jednotlivých úkolů v době, kdy se uskutečnily
- c) Oběma způsoby
- d) Rozhovorem s učitelkou
- e) Formou konzultačních hodin
- f) Nepotřebuji vědět, co se ve školce děje
- g) Jinak – popište

8. Přivítali byste, kdyby Vám učitelka nabídla pomoc při rozhodování o případném odkladu školní docházky?

- a) Ano
- b) Ne – o svém dítěti chceme rozhodnout sami
- c) Spíše bych požádal o odbornou pomoc
 - psychologa
 - pediatra
 - jiné (prosím, zaškrtněte vhodnou variantu)
- d) Nedokážu odpovědět

9. Uvažujete o odkladu školní docházky?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nejsme si jistí

10. Mohla by okolnost, že ve školce probíhá nadstandardní program přípravy na školu, ovlivnit Vaše rozhodování o odkladu školní docházky?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Nedokážu odpovědět – záleží na okolnostech

11. Pokud byste uvažovali o odkladu školní docházky, jaké okolnosti by sehrály roli:

- a) Dítě je chlapec
- b) Dítě je narozené v letních měsících (červen – srpen)
- c) Dítě je často nemocné
- d) Dítě není zralé (je drobné, pomalé, hravé, nesoustředěné, citlivé)
- e) Dítě není na školu dostatečně připravené mateřskou školou
- f) Jistota je jistota a je lepší jít do školy o něco později než dříve
- g) Všichni kamarádi našeho dítěte půjdou později
- h) Jiné okolnosti (přibližte)
- i) O odkladu školní docházky vůbec neuvažujeme

Děkuji Vám za pečlivé vyplnění dotazníku. Může pomoci zkvalitnit a zprůhlednit přípravu Vašich dětí na školu a tím i nastavit jejich školní úspěšnost.

Jiřina Nová

Příloha č. 26

Tabulka č.8

Schopnosti důležité pro školu preferované rodiči

	Schopnosti důležité pro vstup do školy	%
1	Pozornost a soustředění	96
2	Samostatný mluvní projev – schopnost vyřídít vzkaz, projevit své přání	92
3	Rozlišování tvarů – rozhodování o tom, jestli jsou stejné, čím se liší	86
4	Schopnost manipulovat s předměty podle pokynů – porovnávání	86
5	Uvolněná ruka, kterou bude dítě psát	83
6	Paměť – sluchová, zraková	79
7	Hledání rozdílů na obrázcích	69
8	Vyznat se v časových vztazích – roční období, denní doba	69
9	Schopnost napodobit tvar, který dítě vidí před sebou – tužkou i jinak	63
10	Pravolevá orientace	53
11	Poznávání hlásek ve slovech - na začátku slova, na konci slova	46
12	Počítání po jedné do dvaceti i víc	30
13	Psaní písmen nebo i celých slov	10
14	Čtení, pokud už dítě zná písmena	7

Třídní plán „Hrajeme si každý den“

Charakteristika skupiny

Věkově homogenní skupina – 5,5 – 6,5 let, ve skupině je 13 chlapců a 12 děvčat.

Složení třídy je poměrně vyrovnané, děti jsou schopné společné činnosti, nechají se strhnout, rády hrají společné hry, rády zpívají a cvičí. Baví je tancovat, mají rády hudbu, rády poslouchají čtené pohádky. Jsou zvědavé, co je čeká, těší se na úkoly.

Třída je ale celkově dost nesamostatná, děti byly zvyklé se na všechno ptát, převládal frontální způsob organizace – oběd, hygiena. Děti nejsou zvyklé si příliš samostatně hrát, nedokáží se rozhodnout pro hračku a vydržet u ní. Řešení konfliktů je problém, děti příliš žalují a vše přesouvají na dospělého. Nejsou zatím schopné si poradit i se sebemenším úkolem – např. co udělat s částí hračky, kterou najdou na zemi, kam si něco položit apod.

Cíl

V rozvoji osobnosti každého dítěte se zaměřit na jeho schopnost sebehodnocení, samostatného rozhodování a jednání, na schopnost řešit problémy a těšit se na to.

Získat kompetence budoucího školáka.

Specifické cíle

1. Prostřednictvím her si osvojovat určitá **pravidla** a respektovat je
2. Vlastní **iniciativou** a fantazií přispět k vytváření projektů a obohacování her
3. Pěstovat schopnost **kooperace a spoluprožívání** při vytváření společných prací
4. **Poznávat sám sebe** prostřednictvím reakcí druhých, učit se **tolerovat druhé**
5. Prostřednictvím her navazovat **sociální vztahy** s ostatními dětmi bez ohledu na pohlaví, oblíbenost, případně některé zvláštní vlastnosti
6. Snažit se najít **řešení** různých situací a problémů, zjistit, že řešení může být i víc
7. Prostřednictvím her a s nimi souvisejících témat si osvojovat nové **poznatky** a informace

Úkoly

1. Vytvořit **společně** platná pravidla ve třídě (používání sportovního náradí apod.)
2. Dbát o svou **bezpečnost**, učit se, jak se zachovat v určitých situacích
3. Vystupovat samostatně sám za sebe – umět vyjádřit **svůj názor**, argumentovat
4. Podílet se na společných činnostech, vnášet do projektů svoje **vlastní nápady**, zvyky
5. Prostřednictvím her a projektů rozvíjet **schopnost kooperace** a schopnost **pomoci** druhému, případně o pomoc požádat
6. Umět se **rozhodovat** v otázce potřeb, volby činností, prostředků, materiálů
7. Snažit se v mezích normy a pokud možno domluvou **řešit své problémy a konflikty**
8. Samostatně a kultivovaně se **obsloužit** – při stolování, jíst příborem, při přípravě na práci
9. Pečovat o hygienu a své **zdraví**, pěstovat povědomí, co je a co není správné a zdravé a proč, základy prevence škodlivých návyků
10. Rozvíjet svou **fantazii** využíváním různých předmětů kolem sebe (co se s tím dá dělat?)
11. **Pomáhat** mladším dětem, pokud k tomu bude příležitost
12. Pěstovat v dětech lásku a **úctu ke knihám**– čtenářský koutek, pravidelné čtení, výstavky knih, které mají děti rády
13. Vystupovat samostatně jako prostředník mezi rodinou a školkou (vyřídít vzkaz, splnit úkol, zapamatovat si akci apod.)
14. Osvojovat si základy **ekologické výchovy** – sbíráme papír, kam ho dáváme

Programy

1. **„Budeme školáčky“** – příprava na vstup do školy, rozvoj grafomotoriky, rozvoj zrakového a sluchového vnímání, schopnost soustředěně řešit úkoly, vydržet u činnosti a dokončit ji, vzbudit zájem o poznávání a učení výběrem různých zajímavých činností, hledat různé způsoby řešení a obhajovat je
2. **„Pískání pro zdraví“** – hra na flétnu – správné dýchání, hygiena prostředí, osvojovat si gesta a symboly i jejich významy – intermodalita, trpělivost a schopnost učit nové, podřídit se zájmu skupiny, schopnost samostatně vystupovat
3. **„Cvičíme v tělocvičně“** – samostatnost, dodržovat pravidla bezpečnosti v tělocvičně i na ulici, orientace v prostoru i situacích, řešení problémů, dodržování pravidel, schopnost rychle se rozhodnout, reagovat na pokyn, přizpůsobit se střídání činností i partnerů
4. **„Stavíme domeček“** - tvoříme s medvídkem Niveou, nový projekt – 1.část

Očekávané výstupy (kompetence budoucího školáčka)

1. **Zdravé sebevědomí a sebehodnocení** – znát svou hodnotu, své přednosti, umět vyjádřit svůj názor, případně ho prosadit, umět se zapojit a prosadit ve skupině
2. **Samostatnost a rozhodnost** – v řešení problémů, v sebeobsluze, ve vedení skupiny, v činnostech
3. **Soustředěnost a trpělivost** – ve hře, v plnění úkolů, v překonávání překážek
4. **Schopnost adaptace a přizpůsobení se novým situacím, orientovat se** - těšit se na nové zážitky, poznávání, těšit se do školy
5. **Schopnost radovat se z úspěchů, spoluprožívat, sdílet, pomáhat si navzájem, spolupracovat**

Třídni plán – 4. oddělení

Hrajeme si každý den

1. Ping pong (kamarádi)

Popis hry:

Děti stojí v kroužku a vysílají slovo „ping“. Přitom se dívají na toho, kdo má slovo přijmout. Příjemce přijímá slovem „pong“ a dalšímu kamarádovi posílá „ping“.

Varianty:

Zpočátku je možné pouze posílat pozdrav (např. „ahoj“) nebo vzkaz druhému dítěti, později třeba také otázky.

Hra rozvíjí:

- oční kontakt
- komunikaci - schopnost oslovit kamarády
- schopnost projevit vlastní city
- empatii – schopnost vcítit se do pocitů druhého
- trpělivost – umět počkat, až na mě přijde řada
- dětská přátelství

Související činnosti:

- písničky, které děti znají, písničky, které by děti chtěly naučit ostatní
- nástroje, na které můžeme hrát – jak se jmenují
- „Když jsi šťastný a víš o tom...“ – nová písnička s pohybem
- „Vizitky“ – kresba vlastní podobizny
- „Klubičkové kamarádství“ – posílání vzkazů pomoci klubička
- sledování vzniklého útvaru
- „Pavučinka“ – spojování bodů (hraček) v prostoru provázkem
- „Co je kamarádství, kdo je můj kamarád“- beseda s dětmi
- jazyková hříčka – „Já mám těžkou kapsu, protože v ní mám...“
- vymýšlení nejroztodivnějších pozdravů, vzkazů nebo přání
- vymýšlení nesmyslů, rýmů a hloupostí
- nesmyslné a veselé básničky – Žáček, Středa, Vodňanský...
- četba na pokračování – M. Zinnerová – „Děti z Pařízkova“
- spojování bodů v ploše
- tvoření dvojic předmětů se stejnou vlastností

2. Paleček a obr (malí a velcí)

Popis hry:

Děti stojí v kruhu a posílají si stejným směrem dva míče – velkého **Obra** a malého **Palečka**. Paleček se snaží utéct před obrem, Obr se snaží dosáhnout Palečka.

Varianty:

Je také možné, aby malý honil velkého, protože to je velká legrace.

Míče si lze předávat v různých polohách – vsedě, vkleče, vleže.

Je možné poslat po kruhu i více míčů stejné nebo odlišné velikosti.

Hra rozvíjí:

- schopnost **empatie** – jak se asi paleček cítí, když mu je obr v patách – může to být z legrace nebo taky ne
- **pozornost** – včas míč uchopit a poslat jej dál
- **motoriku** – předávání míčů různých velikostí
- vzájemnou **komunikaci a spolupráci**
- **orientaci** – umět udržet správný směr
- uvědomování si vlastního těla v různých polohách
- vnímání **velikosti** míčků a toho, co symbolizují

Související činnosti:

- „Až já budu velká“ – seznámení s lidovou písní s pohybem
- „Jak zní ten velký a jak ten malý“ – který nástroj by si vybral táta, který maminka a který ty
- nová písnička s pohybem – „Mámo, pojď si hrát“
- „Malí a velcí“ – kresba rodiny
- „Až já budu velký“ – čím chci být
- malování ve dvojicích – „To je malé, to je velké“ – domluva, spolupráce
- rozvoj fantazie při vymýšlení příběhu, který mohl předcházet honičce mezi Palečkem a Obrem
- jazykové hříčky – „Co je větší než..., co je menší než...“
- malí a velcí – „Dospělí a děti“ – povídání o rodině i o jiných lidech
- pohádka z knihy Ezopovy bajky „Lev a myš“
- četba na pokračování – D. Mrázková – „Haló, Jácičku!“
- „Ryba v kleci“ – básničky L. Středy
- vnímání a rozlišování velikosti předmětů, které dítě obklopují
- „Kdo je větší“ – poměřování se navzájem
- „Krabičky“ – odhadování velikosti a množství předmětů, které se do krabičky vejdou
- vnímání vlastního těla – PH „Trpaslíci a obři“ – umět se udělat hodně malý nebo se naopak roztáhnout do co největší velikosti

3. Škatulata, heißeite se (mít svůj domeček)

Popis hry:

Na zemi jsou položeny kroužky a každé dítě si jeden najde jako svůj domeček. Jedno dítě kroužek nemá, a to je vyvolávač. Na pokyn „škatulata, heißeite se – teď“ si děti vymění místa. Na koho nezbyl kroužek, je vyvolávač.

Varianty:

Je možné vždy jeden kroužek odejmout, a tím se hraje varianta s vypadáváním. Zvláště hbité děti ji mají rády, protože mají šanci vyhrát, my ji však volíme spíš výjimečně. Je možné hrát takovou variantu, kdy se sice kroužky odebírají, ale děti se domluví a v kroužku jich je více. Vyvolávačem je potom učitelka.

S úspěchem lze hrát hru i venku, kde kroužky nahrazují stromy.

Hra rozvíjí:

- orientaci v prostoru – kterým směrem poběžím
- zrakové vnímání – kde je teď volno
- rozhodnost – kdy a kam vyběhnu
- smysl pro fair play – nevystřikovat někoho, kdo byl v domečku dřív
- soudržnost – pomoci druhému se zorientovat
- schopnost rychle reagovat na povel
- odhad vzdálenosti – stihnu doběhnout dřív než ten druhý?
- vůli - překonávání vlastního ostychu nebo nerozhodnosti
- pohyblivost a hbitost – dynamický a koordinovaný pohyb
- schopnost přijmout fakt, že jsem zbyl

Související činnosti:

- vnímání tempa melodie – poslech píána a později i poslechových skladeb – „Klasika před školou“
- písně s různou dynamikou – ukolébavka a taneční píseň – „Tancujte myši“
- poznávání hudebních nástrojů a jejich možností
- „Dům, domek, domeček“ – kresba domu, kde by se dalo bydlet
- „Domy pro lidi“ – společná práce, koláž
- papírová skládanka – dům, loďka nebo jiná
- jazyková hříčka s obrázky – „Co dělají“
- vyprávění - „Já mám doma nejraději“
- „Řekni to jinak“ - synonyma
- doplňování rýmu v říkadlech
- četba na pokračování – I. Brezinová – „Panáček Paneláček“
- říkadla z celého světa – „Klíč od království“ – J. Brukner
- třídění kroužků a jiných předmětů na skupiny s určitou vlastností – zástupce (ne slovně)
- doplňování obrázků o chybějící předmět nebo jeho část
- porovnávání dvou obrázků – jsou stejné?

4. Na sochy (pohyb a klid)

Popis hry:

Děti běhají volně v prostoru podle rytmu píána. Prudší úder znamená, že se děti zastaví a vytvoří nějaký postoj – sochu. Snaží se nepohnout. Na pokyn píána se začnou znovu pohybovat. Je možné běh prostřídat s jiným druhem pohybu nebo akcelerovaným během.

Varianty:

Sochy si vymýšlí nějaký pohyb, který na povel předvedou.

Děti, které se pohnou, si jdou sednout. Lepší je, když se tyto děti snaží ostatní sochy rozesmát nebo hledají, která se jim nejvíc líbí.

Je možné si vybrat kupce a ten si potom vybírá a sochy kupuje – při menším počtu dětí.

Hra rozvíjí:

- **smysl pro rytmus** – pohyb podle hudby
- **pozornost** – reagovat na pokyn
- **orientaci** v tělním schématu – vytvořit nějaký postoj
- **vůli** – zastavit se v určitém momentu, i když se mi nechce
- ovládnutí vlastního těla – nepohnout se
- **sluchové vnímání** – rozlišit, jaký pohyb píáno určuje
- schopnost se **rozhodnout** – jakou sochu vytvořím, jaký pohyb budu vykonávat
- **orientaci v prostoru** – nesrazit se s kamarády
- schopnost **přijmout prohru** – když se pohnu a vypadnu

Související činnosti:

- hudební hádanky – poznávání písniček podle krátkého motivu
- „Hudební koktejl“ – libovolné hraní na nástroje, reakce na pokyn k přerušení hry
- písnička „Já jsem muzikant“ i s možnými pohybovými variantami
- poslech – B. Martinů – „Loutky“
- skupinová práce – obkreslování postavy v nějaké pozici
- modelování - socha, lidská figura
- **hra s barvou** – vytváření dojmu pohybu nebo klidu pomocí barevných skvrn a různých nástrojů – kartáčků, špachtlí, hřebínků, houbiček
- vycházka k soše – „Z Belvederu na Pražský hrad“ nebo jinam
- „Příběh sochy“ – povídání o tom, proč asi socha vznikla
- „Co se pohybuje, co je v klidu“ – samostatná práce dětí s encyklopedií i vlastní zkušeností
- Martínkova čítanka – „Kamenný pes“
- poezie současných autorů
- „Oživte loutku“ – krátké dramatické scénky
- vyhledávání předmětů shodných vlastností – hračky, korálky, knoflíky
- vyhledávání dvojic shodných obrázků

5. Na slepou bábu (čas barev a plodů)

Popis hry:

Jedno dítě má zavázané oči a zároveň je chytačem. Ostatní děti se snaží, aby je slepá bába nechytla. Pokud někoho chytí, role se vymění.

Varianty:

Určitou variantou by mohla být hra Na klobouk, kdy dítě se zavázanýma očima má na hlavě klobouk a ostatní se mu ho snaží vzít. Dítě s kloboukem má však i ručník, kterým kolem sebe mává. Ostatní se tedy snaží, aby je ručník nezasáhl.

Do této oblasti je možné i zařadit hru „Kukačko zakukej“, kdy dítě se zavázanýma očima sedí uprostřed kruhu a molitanovým míčkem se snaží zazáhnout toho, kdo na něj zakukal.

Hra rozvíjí:

- **empatii** – schopnost se vcítit do pocitů člověka, který nevidí
- **sluchové vnímání** – slepá bába se orientuje podle sluchu
- **prostorovou orientaci** ve ztížených podmínkách
- **citlivost** vůči hendikepovanému kamarádovi
- **vůli překonat** strach z nepříjemných pocitů

Související činnosti:

- seznámení s písničkou „Milí skřítkci Podzimníčci“
- poznávání nástrojů podle zvuku nebo hmatu
- písničky bez slov – hudební hádanky
- poslech – „Podzim – Čtvero ročních období“ – A. Vivaldi
- krásné barvy kolem nás – vnímání podzimní přírody, sledování, jak se barví listí
- otiskování listů, vytváření koláží
- hra s listy a přírodninami – prostorové aplikace, práce ve skupinách
- „Barvy podzimu“ – míchání barev, vytváření barevných skvrn
- „Stromy kolem nás“ – kresba, případně dotvoření společnou prací
- „Povídání o smyslech“ – jaké máme, co nám umožňují
- „O co bychom bez smyslů přišli?“- samostatný výzkum dětí
- „Podzim i chutná“ - všechny krásy a plody podzimu
- „Jaký je podzim?“ – rozvíjení přídavných jmen
- básně a říkadla o podzimu
- četba na pokračování – I. Procházková – „Pět minut před večerí“
- prohlížení obrazových publikací D. Mrázkové a M. Lukešové s obrázky V. Kudláčka
- třídění podzimních plodů podle druhu, barvy, tvaru nebo chuti – tvoření nadřazených skupin
- doplňování hraček do polic podle pokynů – upevňování pojmů „na, pod, nad“

6. Kuba řekl (o poslouchání a neposlouchání)

Popis hry:

Děti reagují na povely, které jim říká Kuba. Pokud zazní „Kuba řekl...“, děti pohyb vykonají, pokud tato věta nezazní, děti nereagují.

Varianty:

Zpočátku je dobré užívat všechny pokyny tak, aby na ně mohly děti reagovat a odchylky zavádět postupně, aby měly děti čas se zorientovat a plně hru pochopit.

Hru je možné využít i k procvičování pravolevé orientace zadáváním příslušných pokynů.

Hra rozvíjí:

- schopnost **reagovat** na slovní pokyny – umět k pokynu přidat pohyb
- schopnost odlišit platný povel od neplatného – **pozornost**
- schopnost **vyhodnotit situaci**
- **koordinaci** pohybů
- schopnost vystupovat sám za sebe a nekopírovat ostatní – **samostatnost, sebedůvěru**
- **orientaci v prostoru**
- schopnost **orientovat se na vlastním těle**

Související činnosti:

- zvukové pexeso – rozlišování a porovnávání zvuků
- seznámení s lidovou písní
- písnička „O červené Karkulce“ – P. Jurkovič
- mozaika z barevných kousků papíru – barevný míč, snový obláček, spací polštářek apod.
- „Poslouchám pohádku“ – ilustrace známé pohádky
- „Komu v pohádce nikdy nefandím“ – záporná pohádková bytost – společná práce dvou dětí – domluva, spolupráce
- „Povídání o pohádkách“ – postavy dobré i zlé, ty kterým bych věřil a ty, kterým ne
- „Co by se stalo, kdyby...“ - modelové situace, krátké scénky
- Komu můžu věřit a komu nikdy ne“ – co udělat pro svoji bezpečnost
- „Hláška nás probudí“ – jazyková hříčka
- „O budulínkovi, O smolíčkovi“ – moudrost v pohádkách
- „O Karkulce“ – veršované pohádky M. Černíka a F. Hrubína
- „Uličníci“ – M. Tetourová - četba na pokračování
- třídění kostek podle slovních pokynů a určité vlastnosti
- „Barevné kreslení“ – diktát k procvičení barev, vnímání pojmů
- „Bumbrlíček“ – hra na pozornost, kdy děti sedí na lavičce, učitelka hází postupně každému míč a vypráví příběh, třeba pohádku. Děti míč chytají a hází zpět. Pokud učitelka řekne slovo „Bumbrlíček“, dítě míč nechytá. Pokud ano, je Bumbrlíček. Děti si bumbrlíčky počítají, potom si společně můžou říct, jak asi vypadá, jaký je a případně si ho nakreslit.

7. Ledová královna (čas zimní a vánoční)

Popis hry:

Děti chodí volně v prostoru, někde je i ledová královna (děti si ji jen představují). Když má dítě pocit, že na něj královna ukázala prstem, zastaví se a zmrzne. Když má pocit, že zasvítilo sluníčko a ono rozmrzlo, dá se opět do pohybu.

Varianty:

Zamrzlé dítě může kdokoliv, kdo není právě také zmrzlý zachránit lehkým dotykem.

Zrychlenou variantou této hry je hra „Na zamrzlíka“. Zde se můžou děti rozhodnout, jestli chtějí být zachráněny, a potom zamrznou v určitém postoji. Zachránit je možné pouze předem domluveným gestem.

Hra rozvíjí:

- **představitost a fantazii** – umět si královnu představit
- schopnost **rozhodnout se**, kdy zmrznu a kdy roztaju – a to je těžké!
- vystupovat **sám za sebe**, být si vědom vlastní **jedinečnosti**, nikoho nekopirovat
- schopnost udržet pohyb ve stejném tempu – chodit, ne běhat - **vůle**
- **city** a schopnost **pomáhat** při variantě se záchranou
- **senzomotoriku** – záchrana lehkým dotykem, ne plácnutím
- **zrakové vnímání** – všímat si, kdo potřebuje pomoci
- **orientaci v prostoru**
- **paměť** – zapamatovat si domluvené gesto

Související činnosti:

- nástroje, které se hodí k zimě a Vánocům
- poslech – „Pohádka o Louskáčkovi“ – P. I. Čajkovskij z cyklu Klasika před školou
- písnička „Had s korunkou a Meluzína“ – P. Jurkovič, s doprovodem cinkacích nástrojů
- koleda „Na Vánoce dlouhý noce“ i ty, které děti znají
- „Vystřihovánky“ a jejich využití v další práci
- „Zamrzlá studánka“ – vytváření koláže, tónování běloby, využití nástrojů k vytvoření struktury a vzorů
- „Darujme z lásky“ – dáreček pod stromeček
- „Zimní čas není pro každého časem spánku“ – povídání o přírodě v zimě, o tom, jak můžeme z úřádkům pomoci
- „Vánoční zvyky a obyčeje“ – povídání o tom, jak vypadaly Vánoce kdysi dávno, jak dnes a jak u každého z nás
- „Co bych si přál pod stromeček – a co bych přál ostatním“ – umět vyjádřit svá přání a pocity
- verše o zimním čase
- četba na pokračování – T: Janssonová – „Čarovná zima“
- „Narodil se Kristus Pán“ – H. Prošková
- lidové verše a pranostiky
- vyřadit předmět, který mezi ostatní nepatří a umět zdůvodnit proč
- reakce na slovní pokyny s využitím předložek – opakování např. při zdobení stromečku

8. Vyvolávaná (já – každý jsme jiný, všichni spolu)

Popis hry:

Děti jsou v hloučku, kolem sebe musí mít dostatek prostoru. Vyhazujeme míč do výšky a vždy vyvoláme jméno jednoho dítěte. Je dobré předem určit, jak budeme děti oslovovat, např. v případě, kdy je ve skupině více dětí stejného jména. Děti se snaží míč chytit, když nechytí, nevadí. Vyvolává dalšího.

Varianty:

Pokud dítě míč nechytí, musí udělat nějaký cvik, např. dřep nebo leh a hned zase vstát. Je možné se dohodnout i na pohybu při chycení míče – musí být odlišný – např. výskok.

Hra rozvíjí:

- **vědomí jedinečnosti**
- **motoriku** – chytání a házení míče, jednotlivé domluvené pohyby
- **pozornost** – teď se jedná o mě, teď ne
- **schopnost rychle se zorientovat**
- **orientaci v prostoru** – kde je právě míč
- **ohleduplnost** – nepřekážet si, uvolnit si místo
- udělat domluvený pohyb - **paměť**

Související činnosti:

- „Když jsi mezi kamarády“ – písnička s rytmickým doprovodem
- „Co mě baví“ – písnička P. Jurkoviče
- „Mazurka“ – taneček
- „Já zahraju, a ty mi odpověz“ – opakování rytmického motivu různými nástroji
- „Já jsem já“ – kresba autoportrétu
- „Všichni v naší třídě“ – společná práce
- „Můj barevný polštářek“ – jaké barvy máme rádi, míchání s citem s použitím běloby
- „Jaký jsem a co umím“ – uvědomování si své osobnosti
- „Co se mi líbí na mém kamarádovi“ – schopnost najít na každém něco dobrého a umět to pojmenovat
- jazyková hříčka „Já umím to a ty zase tohle“ – já umím cvičit, a ty? Já umím cvičit a ...
- verše o dětech a pro děti – F. Hrubín
- četba na pokračování – „Já jsem malý Zlobílek a chodím do školky“ – D. Martinovská
- M. Tetourová – Uličníci – ukázka
- princip opakování – střídání předmětů stejných vlastností, ale jiných barev podle určitého pravidla
- přiřazování předmětů pomocí spojnice – bludiště (děti a balónky, telefony se zacuchanými šňůrami apod.)
- „Hopsinky“ – hra, která se hraje během celého dne. Kdokoliv může komukoliv pošeptat slovo „hopsinky“ a jmenovaný musí vyskočit. Zpočátku se bude jednat o oslovení celé třídy učitelkou, později i dětmi samotnými. Jde hlavně o cvičení pozornosti.

9) Na magnetv (lidské tělo)

Popis hry:

Děti pobíhají ve dvojicích v prostoru, např. v rytmu píána. Na pokyn „spojte se“ s udáním části těla se děti touto částí dotknou (např. kolenem). Domluvené gesto spojení ruší.

Varianty:

Děti pobíhají samostatně, na pokyn utvoří skupinku o daném počtu dětí. Není tady důležité, jakým způsobem se děti spojí, stačí se chytit za ruce.

V jiné variantě se domluvenou částí těla spojují všechny děti ve třídě. Předpokládá to kombinační schopnosti a občas i trochu akrobacie.

Hra rozvíjí:

- orientaci v prostoru
- schopnost domluvit se mezi sebou
- schopnost rychle reagovat na pokyn, zorientovat se ve vlastním těle
- překonávat ostych z dotyků

U variant navíc:

- schopnost okamžitě se rozhodnout
- najít si skupinu a domluvit se
- uvědomit si, že všichni mohou být partnery ve hře – ne jen kamarádi
- schopnost uskromnit se, překonat určité nepohodlí

Související činnosti:

- „Labadani“ – společný tanec s různým držením
 - „Hlava, ramena, kolena, palce“ - orientace ve vlastním těle s písničkou (variantou je písnička „Hlava, ruce, břicha, hlavy“)
 - „Líbí se mi u nás doma“ – rondo P. Jurkoviče
 - „Člověk“ – společná práce dětí ve skupinách – každá skupina vytváří jednu část těla, vše se sestaví dohromady, dotvoření prostředí
 - modelování – „Cela naše třída“
 - „Když se směju, když mám zlost...“ – různé výrazy obličejů – city – pozdější pomůcka ke hře
 - skupinová práce s encyklopedií, samostatné pozorování - „Jak funguje lidské tělo“
 - beseda s dětmi o tom, co zjistily
 - hádanky – „dýcháme tím“ apod.
 - prohlížení encyklopedií „Lidské tělo“
 - „Šla babička do městečka“ – říkadlo s kreslením
 - „Stojí dva duby“ – lidová slovesnost a lidské tělo
 - hra „Na zrcadlo“ – pravolevá orientace
 - sestavování různě oblečených postav – hra „Sombrero“
 - porovnávání obrázků zrcadlově obrácených
 - hra ke schopnosti vyznat se v emocích – „Přiřaďte obličej“
- příběh, kdy děti odhadují, jak se asi akteri cítili, může se jednat i o pohádku – „Perníková chaloupka“

10) Honzo, vstávej (čas nového zrození)

Popis hry:

Děti jsou na jedné straně třídy, vedoucí hry na druhé. Oslovuje jednotlivé děti – „Honzo, vstávej“. Dítě se ptá – „O kolik?“ Vedoucí hry uděluje dětem pokyny, o kolik se mají posunout dopředu (o mravenčí, slepičí, sloní nebo račí kroky a vrabčí, klokaní a žabí skoky). Vyhrává ten, kdo se nejdřív přiblíží k vyvolávači.

Varianty:

Zpočátku nebo při větším počtu dětí může vyvolávač oslovit všechny děti najednou. Není potom nutné hrát na vítěze, je to ale možné.

Na podobném principu je hra „Cukr, káva, limonáda, čaj, rum, bum“, kdy je vedoucí hry otočen zády, odřikává formuli a děti se k němu mezitím přibližují. Na slovo „bum“ se otočí a toho, koho vidí v pohybu, pošle zpět.

Hra rozvíjí:

- paměť – schopnost zapamatovat si jednotlivé typy kroků
- představivost – schopnost představit si pod názvy kroků konkrétní zvíře
- orientaci v pojmech – vpřed, vzad
- schopnost rozlišovat délku kroků
- vnímání počtu a správné provedení
- odhad – jak daleko mám k cíli a jak mám kroky natáhnout nebo zkrátit

U variant navíc:

- schopnost okamžité reakce na pokyn
- vůli – zastavit se v určitém momentu, i když se mi nechce
- schopnost přijmout prohru – když se pohnu, musím se vrátit

Související činnosti:

- „Narodilo se štěně“ – seznámení s novou písní
- lidové písničky a písničky o jaru s doprovodem nástrojů – Travička, Had, Žezulička, Na tom pražském mostě, Trnka, Já jsem z Kutný Hory, Černé oči, Mlynáři
- poslech – Sinding – Rašení jara
- „Vstávej, semínko“ – jak vyrostla ze semínka podivuhodná rostlina – kolorovaná kresba tuší
- „Svět podivuhodných rostlin“ – společná práce – vystřihování, aranžování, nalepování
- „Na jaře se narodilo zvířátko“ – zvířecí figura – kresba temperami
- „Sluníčko už svítí víc“ – mozaika, kresba, malba – podle přání
- „Život vzniká ze semínka“ – povídání s dětmi
- „Jaro a změny, které s sebou přináší“ – názory dětí, poznatky na základě pozorování
- D. Mrázková – „Co je to proti pomněnkám“ – čtení o jednom pramínku
- Od pramene k moři“ – povídání o řece a vodě v přírodě – pojmy znamenající vodu
- jarní pranostiky, říkadla, hádanky a hry v lidovém pojetí
- jarní verše autorů pro děti – Seifert, Kožíšek, Lukešová, Hrubín, Bureš
- „Jak zasadili semínko“ – V. Čtvrtek – ukázka z knihy příběhů Křemílka a Vochoomůrky
- „Sluníčko a děti“ – seznámení s novou knihou k prohlížení a povídání
- „Děti z Bullerbynu“ – četba na pokračování
- porovnávání množství, počtu, velikosti

Příloha č. 28
Grafomotorika pro předškoláky

A) Uvolňování ramenního kloubu

- každý tvar nejprve nakreslit paží – velký formát, různé polohy, ve vzduchu

B) Uvolňování zápěstí

- po nakreslení paží následuje kresba zápěstím
- do nasypané krupice – zob, zob prstem
- štětcem na tabuli – otisky
- mokrým štětcem na tabuli čáranice

C) Grafomotorické cviky

- vždy posloupnost, nezačínat další, pokud dítě nezvládlo předchozí
- doprovázet říkadly, nejprve 1 – 2 slova
- vždy natisknout nebo nakreslit motivační prvek

1) Čáranice – cesta

- běží myška
- lítá drak
- koulí se kulička...

2) Klubičko

- vaříme brambory
- motám, motám klubičko
- vařila myšička kašičku
- tak to vidíš, kočičko, jaké umím klubičko

3) Kružnice

- včelka (motýlek) lítá
- melu, melu kávu
- housenka Madlenka
- v zoologické zahradě mají slona v ohradě

4) Spirála

- utíká myška
- had se točí
- pejsek honí ocásek

5) Dolní oblouk

- do kartonu dírka, provázek, houpat s ním
- po nácviku odvázat – houpy, houpy

6) Horní oblouk

- hop, hop, hop

7) Lineární čáry

- zleva doprava – odněkud někam

8) Šikmá čára

- zleva doprava
- zdola nahoru
- základní prvek psaní, pokud ho děti nezvládnou, mohou mít ve škole problém
- letadlo letí do nebe
- šel dědeček na kopeček pro stromeček

9) Svislá čára

a) shora dolů

- něco někam padá, pruhy na něčem
- pes má svetr – jezevčík, na něm barevné pruhy
- jablíčko padá na zem

b) zdola nahoru

- raketa letí na Měsíc
- žebřík – položíme dlouhé tyčky, druhou do uličky,
pak k nim malé přidělám, nový žebřík tady mám

c) střídavě

10) Horní zátrh

- šikmá čára, svislá čára
- šel dědeček na kopeček pro stromeček a spadl dolů – bác
- letadlo letí do vzduchu a má poruchu – bác

11) Spodní zátrh

Strmá skála, na ní hrad,
pod hradem se cosi blýská.
V hradě zlý pták Pětihlav,
sletěl dolů, vzal zlato do zobáku a vyletěl pryč.

12) Ovál

- kuře sedí ve vajíčku

13) Úzký pytlíček

- kolmá čára
- oblouček
- kolmá čára vzhůru

Předmatická výchova

Ve vyvozování předmatických představ je vždy v každé části nutné respektovat to, že začínáme vlastním pohybem dítěte – **kineze**, pokračujeme **manipulací** s předměty, dále zapojujeme pokud možno **smysly a řeč** a teprve v konečné fázi užíváme **pracovní listy a grafický záznam**.

1) Orientace v prostoru

- **Pohyb v prostoru**, prostorové vztahy, jejich respektování – seznamování se s předložkami **dopředu, dozadu, kolem, před, za** – hra „*Autíčka na dálkové ovládání*“
- **Prostorová paměť** – zopakuj, kudy jsi šel – hra „*Jak jsem šel na houby a z hub*“
- **Manipulace s předměty v prostoru** – reakce na pokyny, pochopení předložek **na, nad, pod, vedle, mezi, vpředu, vzadu** – hra „*Uklízíme hračky*“

2 Porovnávání

Porovnává se velikost, množství, poloha, tvar, detaily, přitom se rozhoduje o tom, zda se porovnané objekty **liší** nebo **neliší**, zda **jsou** nebo **nejsou stejné**.

- Poznávání a porovnávání předmětů **hmatem** – je stejné, najdi stejný – hra „*Kouzelný pytlíček*“
- Porovnávání předmětů a obrázků, které se **liší v detailu** – „*Dvojice obrázků*“
- Předměty a obrázky, které jsou zcela shodné a jsou **umístěny blízko sebe** – *pexeso, tiskátka, omalovánky*
- Porovnávání předmětů, které jsou umístěny **dál od sebe** – porovnávání vjemu
- Předměty a obrázky, porovnané s **časovým odstupem** – porovnávání představy – hra „*Kdo si přesně pamatuje*“
- Vyhledávání předmětů, které jsou **souměrné, vystřihování vloček, ubrousků, panáčků v řadě, dokreslování souměrných částí obrázků**
- Pozorování se v zrcadle, porovnávání obrázků, které jsou **zrcadlově obrácené**
- Porovnávání obrázků v **rotaci** – různě otočené a nakloněné obrázky
- Porovnávání **geometrických tvarů a těles** – převádění staveb plošných (např. u domina) do prostorových – „*Udělej dům tak, aby vypadal jako nakreslený a postav takový, ve kterém by mohly panenky bydlet*“
- Porovnávání množství – **více – méně – stejně** – hra „*O třech medvědech*“

2) Zvětšování a zmenšování

Jedná se o grafické činnosti, kdy dítě předkreslený předmět buď zvětší, nebo zmenší. Pro děti je to dost neobvyklá činnost, ale poměrně důležitá.

- Hry se světlem – *stínolary* – *hra „Co je to?“*
- Pozorování lupou – jak se pozorované předměty mění, jak se zvětšují a zmenšují oddalováním nebo přibližováním lupy
- Vnímání detailů u zvětšovaných a zmenšovaných objektů z hlediska vnímání dětí, co pro děti znamená „zvětšit“ nebo „zmenšit“, jak se nakreslené předměty mění
- Rozšiřování slovní zásoby o stupňovaná přídavná jména

3) Cesty, dráhy, labyrinty

- V prostoru – dráhy ze švihadel, procházení – *hra „Na motokáry“, „Na provazochodce“*
- Manipulace s drátem a provázky
- Vytváření podle předlohy – *hra „Udělej stejný obrázek, jako má kamarád...“*

4) Cesta ke slovní úloze

- Vnímání textu příběhu nebo pohádky, pamatování si změn
- Sestavování děje podle obrázků – *„Pohádkové lističky“*
- Poslechová analýza – *hra „Byl v pohádce medvěd, král...?“*
- Vnímání čísel v pohádce – *hra „Když uslyšíte číslo, tleskněte“*
- Vedení k odpovědi celou větou – nedokončené věty děti dokončují

5) Třídění

- Typu je- není

Jde o třídění na **dvě dané kategorie**, na předměty, které danou vlastnost mají a na ty, které danou vlastnost nemají.

- Typu na – na – na

Jde o třídění na **předem daný počet tříd**, kdy žádný předmět nezbude a všechny jsou přesně roztrženy

- Typu podle

Předměty se třídí **podle určité vlastnosti**, počet tříd není předem dán

Samostatný plán pro třídění a výběr aktivit je přiložen.

6) Uspořádání

Uspořádání určuje každému prvku ve skupině jeho přesné a jednoznačné pořadí.

- **Podle velikosti** od nejmenšího, od největšího – vždy s určením prvního prvku ve skupině

Děti se zároveň učí užívání superlativů (nejmenší, nejvyšší, nejsilnější...) – *pohádka*

„*O třech medvědech*“, *stroměčky na tyčce*, *hra „Mravenci“*

- **Časové uspořádání** – co se stalo dříve než...- *pohádka „O řepě“*, „*Jak se staví dům*“

- **Prostorové uspořádání** – být vpravo, vlevo od..., být před, za..., být vedle... -

„*Navlékáme korálky*“

- **Kvantitativní uspořádání** – uspořádání počtu - více, méně než... „*Pavouček Pája* –

příběh o beruškách“

7) Číslo

Při seznamování a číslem se nemusí pracovat vždy s předměty stejného druhu – naopak, rozmanitost je žádoucí, aby si děti samy uvědomily, že počet není závislý na druhu, materiálu, barvě, poloze, velikosti a jiných. Nemusí jít vždy o konkrétní předměty, dítě na určité úrovni zvládá i pohyb, zvuky, představy.

Fáze zaposlouchání se do čísel – říkadla, rozpočítadla, hádanky, ve kterých hraje roli počet nebo číslo

Číslo je vždy spojeno s objektem (jednotkou)

- **Počet vnímaný najednou – model**

U dětí se vytváří model (představa) čísla v různých podobách – dítě vnímá všechny objekty najednou, aniž by počítalo. Využit se dá pouze u menšího počtu předmětů – do 5 – 6

Hra „Domino“.

- **Počet počítaný po jedné - slovo**

Dítě ukazuje na jednotlivé předměty a každé spojuje se slovem – číslovkou. Příběh z knížky

E. Petišky *Pohádkový dědeček – Jak se kluci neuměli spočítat.*

Ideálním spojením obou způsobů seznamování s číslem jsou společenské hry s kostkou a

figurkami – „*Člověče, nezlob se*, *Žížalky*, *Z pohádky do pohádky...*“

Využití her typu „*Najdi tolik hraček, kolik je na kostce puntíků*“...

Pexeso s určitým počtem prvků, *puzzle 1 - 10*

PH „*Honzo, vstávej*“, „*Kuba řekl*“, „*Na skupinky*“

Na spojení početní představy a číslice jako zástupného znaku není třeba spěchat.

8) Pravolevá orientace

Zpočátku je dobré dětem označit jejich dominantní ruku a pojmenovat ji, aby si ji zapamatovaly. Jde o ruku, kterou kreslím nebo jím.

- **Určování pravé a levé strany na vlastním těle** – zamávej mi pravou rukou, zvedni levou nohu...
- **Chápání pravé a levé strany vzhledem k vlastní osobě** – posad' si medvídka vedle sebe na levou stranu
- **Vnímání pravé a levé před sebou** - vpravo je to, na co se dívám a je proti mé pravé ruce nebo vpravo od ní.

Vnímání faktu, že osoba proti mně má levou ruku opticky opačnou – ukázka rotace např. při hře na flétnu. *Taneček „Ty a já, my oba“*

Rozvoj funkcí potřebných pro čtení, psaní a počítání

1) Rozvoj zrakového vnímání

Zraková diferenciacie

- vnímání jednotlivých prvků, hledání shod, určení odlišného prvku – řady obrázků
- porovnávání dvou staveb z kostek lišících se v detailu – hra „*Co vzal zloděj?*“
- vyhledávání rozdílů – „*Dvojice obrázků*“
- vyhledávání určitých předmětů – hra „*Kdo dřív uvidí*“, „*Hádanky - vyhledávání*“, „*Čím jsme stejní, čím se lišíme?*“
- vyhledávání nesmyslů
- zaškrtávání shodných tvarů – „*Kroužkové obrázky*“
- mezi různými abstraktními tvary nalézt jeden určitý

Zraková analýza a syntéza

- rozklad celku na části a jejich opětovné složení – *puzzle, kubus, rozstříhané obrázky*
- poznávání předmětů pouze podle malé části - hra „*Zakryté předměty*“
- dokreslování nedokončených obrázků – „*Dokresli, co chybí*“
- rozlišování vztahu figura – pozadí – „*Propletené obrázky*“
- sestavování tvarů a obrázků podle předlohy – „*Golo*“

Zraková paměť

- pamatování si více předmětů – „*Kimovky*“, „*Řady obrázků*“ – pamatování si, hledání shodných – přiřazování dvojice - *pexeso*
- pamatování si plošné, později prostorové stavby, její opětné sestavení – „*Postav stejnou stavbu*“
- popis zakrytého obrázku, co na obrázku přibylo, ubylo - totéž u dětí – „*Co se změnilo?*“
- znovuvybavení si situací, které dítě prožilo – např. divadlo – jak vypadaly loutky

2) Rozvoj sluchového vnímání

Sluchová diferenciacie

- rozlišování zvuků a hledání stejných – „*Sluchové pexeso*“
- reakce na určité slovo ve vyprávění – hra „*Tleskni, když uslyšíš...*“, „*Bumbrlíček*“

- odlišování slov akusticky podobných – „*Řekla jsem to stejně?*“
- rozlišování tvrdých a měkkých hlásek – *básnička „Tintili vantili“* – na měkké slabiky bere dítě do ruky měkký předmět, na tvrdé kostku
- lokalizace zvuku – *hra „Kukačko, zakukej“*, „*Potichu, potichoučku*“ – určování směru a druhu zvuku (klíče, zvonek...) dítětem se zavázanýma očima
- různé reakce na krátké nebo dlouhé tóny, později hlásky ve slovech – „*Cink nebo píp?*“

Sluchová analýza a syntéza

- rozklad slov na slabiky – *hra „Na Mart’ana“*, „*Vytleskej své jméno*“
- poznávání určité hlásky ve slovech – „*Hláška nás probudí*“
- určování poslední a první slabiky ve slovech – „*Slovní fotbal*“
- diferenciací hlásky na začátku nebo na konci slova – „*Přijela babička z Číny*“
- vnímání krátkého motivu, poznávání písně – „*Hudební hádanky*“

Sluchová paměť

- různé reakce na různá slova v textu – až 3 domluvená slova – „*Tleskni, dupni, kývni hlavou*“
- přiřazování obrázků k slyšené řadě slov ve stejném pořadí
- nabalované řady slov – „*Až pojedu na prázdniny...*“, „*Já mám velkou kapsu...*“
- vyhledávání obrázků, které se hodí na určitý počet tlesknutí – „*Najdi obrázek na 3 tlesknutí*“
- vyhledávání obrázků začínajících určitou hláskou – „*Hláška určí obrázek*“

Není na škodu spojení sluchového, zrakového a pohybového vnímání – např. „*Na tý louce zelený*“, „*Vzdušné obrázky*“, „*Na Adama*“

3) Paměť a pozornost

- hry zaměřené na pozornost – „*Na řemesla*“, „*Na prstýnek*“, „*Přihořívá, hoří*“, „*Kuba řekl*“, „*Všechno lítá, co má peří*“
- hry na postřeh – „*Na židličky*“, „*Škatulata, hejbejte se*“, „*Vývolávaná*“, „*Bumbrlíček*“
- hry typu „*Co se změnilo*“, „*Kdo se vyměnil*“
- slovní hry na paměť a pozornost – „*Šla babička do městečka*“...

4) Myšlení a řeč

- určování, co k sobě patří a co ne v řadě obrázků nebo slov – „*Co k sobě patří*“, „*Vyžeňte vetřelce*“
- řešení situací reálných i zcela nereálných – „*Co by se stalo, kdyby...*“
- odhalování nesmyslů v příběhu – „*Věřte, nevěřte*“
- tvoření rýmů - nesmyslných i smysluplných – „*Na básníky*“
- dovyprávění příběhů známých i vymyšlených
- reprodukce krátkého textu
- tvoření a řešení hádanek – „*Co je to?*“
- umět napodobit emoce – „*Hastrmane, tatrmane*“, „*Na herce*“
- strom řešení – „*Myslím si*“

5) Pravolevá orientace

- pohyb rukou zleva doprava
- oční pohyby zleva doprava
- oční pohyb shora dolů

Ostatní viz. Předmatematická výchova

Vídeňský vývojový test

Ursula Kastner-Koller & Pia Deimann

Protokol

jméno dítěte		rok	měsíc	den
	datum narození:			
	datum testování:			
	věk:			
důvod k provedení testu:				
vedoucí testu:		trvání:		
Připomínky:				

Vývojový profil (C-skóry)

funkční oblast												subtest (pořadí zadání)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
motorika													Cvičení (10)
													Cvičný medvěd (1)
vizuomotorika/ vizuální vnímání													Obkreslování (11)
													Obrázkové loto (3)
učení a paměť													Truhla pokladů (5)
													Zapamatování čísel (7)
													Skládání vzorů (8)
													Pestré tvary (6)

													<i>Protiklady (12)</i>
													<i>Kviz (2)</i>
													<i>Objasnění slov (9)</i>
													<i>Hra s loutkami (4)</i>
sociálně emocionální vývoj													<i>Fotoalbum (13)</i>
													<i>Dotazník pro rodiče</i>
funkční oblast	1	2	7	16	31	50	69	84	93	98	99	subtest	

vyjádření v procentech

1. Cvičný medvěd (3;0-5;11)

číslo položka	0/1
1. druk	
2. pásek	
3. uzel	
4. klička (mašlička)	
Součet:	

2. Kviz (3;0-5;11)

Položka	0/1
Začátek 3;0-3;11	
1. Proč si nesmíme hrát na silnici?	
2. Proč dům potřebuje okna?	
3. Proč se musí člověk nejdříve rozhlédnout doleva a doprava, než přejde silnici?	
4. Proč se máme každý den umývat?	
5. Proč se nesmí hrát se zápalkami (sirkami)?	
6. Proč nesmíme jíst tolik sladkostí, jak bychom rádi?	
7. Proč si máme jablko nebo hrušku před jídlem umýt?	
Začátek 4;0-4;11	
8. Proč má člověk používat opalovací krém, když je na sluníčku?	
9. Proč se nesmí lézt na vratký žebřík?	
10. Proč se má chodit po chodníku a ne po silnici?	
Začátek 5;0-5;11	
11. Proč nesmíme chodit ven s mokřými vlasy, když je venku zima?	

Konec 3;0-3;11	
12. Proč má člověk držet ruku před ústy, když kašle?	
13. Proč se nesmí nechat ležet fix bez vršku (uzávěru)?	
14. Proč se nesmí hrát na stavbě?	
15. Proč má člověk zůstat doma, když je nemocný?	
16. Proč turistické boty potřebují pevnou podrážku?	
17. Kde se odesílá poštovní balík?	
18. Proč se mají brát léky jen tehdy, když řekne lékař?	
Konec 4;0-4;11	
19. Proč se má silnice přecházet po přechodu (zebrě)?	
20. Proč se mají odpadky házet do odpadkového koše (kbelíku na smetí) a ne na ulici?	
21. Proč se musí člověk v autě připoutat (připásat)?	
Konec 5;0-5;11	Součet:

3. Obrázkové loto (3;0-5;11)

	1	2	3	4			
Tabule 0: Pes						Hodnocení: 0/1	
	Položka 1	Položka 2	Položka 3	Položka 4	Položka 5	Položka 6	Součet
Tabule 1: Květina							
Tabule 2: Vesnice							
Tabule 3: Prales							
Tabule 4: Moře							
Součet:							

5. Tabule pokladit (3;0-5;11)

Téma: seznam zvířat do 20 minut!

	1	2	3	4			
Tabule 12							
Tabule 4							
Tabule 1							
Tabule 18							
Tabule 10							
Tabule 8							
Součet:							

4. Hra s loutkami (3;0-5;11)

0. (zkušební položka) Maminka dovolí, ať si holčička lehne.	
Položka	0/1
1. Tatínek hladí psa.	
2. Ať jde holčička k tatínkovi.	
3. Holčička krmí psa.	
4. Holčička nechá psa skákat na kost.	
5. Maminka dovolí holčičce nakrmit psa.	
6. Kluk (chlapec) objímá holčičku.	
7. Kluk (chlapec) dovolí, ať holčička obejmě maminku.	
8. Holčička dovolí klukovi (chlapci) pevně držet psa.	
9. Holčička nechá tatínka, ať obejmě kluka (chlapce).	
10. Tatínek objímající kluka (chlapce) povalí psa.	
11. Než kluk (chlapec) nakrmí psa, jde k mamince.	
12. Pes kousne tatínka, který pevně drží holčičku.	
13. Maminka, kterou pevně drží kluk (chlapec), povalí psa.	
Součet:	

5. Truhla pokladů (3;0-5;11)

Pozor: sejmutí naučeného po 20 minutách!		Reprodukce	
Položka		bezprostřední	po 20 min
1. šuplík 12	Hodinky		
2. šuplík 4	Panenko		
3. šuplík 1	Auto		
4. šuplík 18	Kulička		
5. šuplík 10	Prstýnek		
6. šuplík 8	Klíč		
Počet procesů učení:		Součet:	

6. Pestré tvary (4;0-5;11)

Pozor: předkládá se od 4 let!

Zkušební tabule 0 (0e)			
Položka (řešení)	0/1	Položka (řešení)	0/1
Tabule 1 (1a)		Tabule 6 (6c)	
Tabule 2 (2e)		Tabule 7 (7b)	
Tabule 3 (3b)		Tabule 8 (8a)	
Tabule 4 (4c)		Tabule 9 (9b)	
Tabule 5 (5d)		Tabule 10 (10c)	
Součet:			

7. Zapamatování čísel (3;0-5;11)

Položka		+/-	Položka		+/-
2 cifry	2 - 5		5 cifer	8 - 4 - 9 - 3 - 6	
	9 - 4			5 - 2 - 4 - 8 - 3	
3 cifry	3 - 8 - 6		6 cifer	3 - 8 - 9 - 1 - 6 - 4	
	6 - 1 - 5			2 - 9 - 6 - 1 - 8 - 3	
4 cifry	3 - 4 - 1 - 6		Rozpětí paměti (poslední +)		...cifer
	9 - 1 - 5 - 8		Počet zadaných položek (součet +/-)		

8. Skládání vzorů (3;0-4;11)

Položka č.	0/1	Položka č.	0/1	Položka č.	0/1
1.		5.		9.	
2.		6.		10. Předloha!	
3.		7.		Součet:	
4.		8.			

9. Objasnění slov (3;0-5;11)

Položka	0/1/2	Položka	0/1/2
1. Obrázková kniha		6. Kytara	
2. Papír		7. Nádobí	
3. Písnička		8. Listonoš	
4. Chodník		9. Míč	
5. Polštář		10. Kreslení	
Součet:			

10. Cvičení (3;0-5;11)

Položka	Realizace	0/1
1. větší balón – házení	3x – vzdálenost asi 3m	
2. chůze po špičkách	jedna cesta o délce 3m	
3. větší balón – chytání	3 z max. 10 pokusů	
4. skok s otočením	1 otočení o 180°	
5. větší balón – chytání s odražením	3 z max. 10 pokusů	
6. tenisový míček – chytání	3 z max. 10 pokusů	
7. tenisový míček – chytání s odražením	3 z max. 10 pokusů	
8. stoj na jedné noze se zavřenýma očima	3 sekundy	
9. hopsání	3x sled kroků + pohyb paží	
10. panák	3x rytmický stejnoměrný sled pohybů	
Součet:		

11. Obkreslování (3;0-5;11)

Položka	Kategorie chyb	0/1
1. vodorovná čára		
2. šikmá čára		
3. svislá čára		
4. kříž		
5. kruh		
6. 3 kruhy		
7. čtverec		
8. trojúhelník		
9. otevřený čtverec s kruhem		
10. kříž s šípkami		
Součet:		

12. Protiklady (3;0-5;11)

Položka	0/1
1. Trouba je horká, lednice je ... (studená)	
2. Na posteli se může ležet, na křesle se může ... (sedět)	
3. Očima se díváme, ušima ... (slyšíme, posloucháme)	
4. Ve dne je světlo, v noci je ... (tma, temno)	
5. Když se smějeme, jsme veselí, když pláčeme, jsme ... (smutní)	
6. Hlemýžď je pomalý, zajíc je ... (rychlý)	
7. Dřevo je tvrdé, vlna je ... (měkká)	
8. Stůl je vyroben ze dřeva, zrcadlo je vyrobeno ze ... (skla)	
9. Slunce svítí ve dne, Měsíc svítí v ... (noci)	
10. Kostka je hranatá, balón je ... (kulatý)	
11. Očima vidíme, nosem ... (čicháme, cítíme)	
12. Cukr je sladký, citrón je ... (kyselý)	
13. Řeka je hluboká, hora je ... (vysoká)	
14. Kámen je těžký, peří je ... (lehké)	
15. Citrón je kyselý, moře je ... (slané)	
Součet:	

13. Fotoalbum (3;0-5;11)

Položka	0/1
Fotografie 1: Radost	
Fotografie 2: Zlost	
Fotografie 3: Překvapení – nehodnotit!	X
Fotografie 4: Strach	
Fotografie 5: Zlost	
Fotografie 6: Neutrální	
Fotografie 7: Strach	
Fotografie 8: Smutek	
Fotografie 9: Radost	
Fotografie 10: Překvapení – nehodnotit!	X
Fotografie 11: Neutrální	
Součet:	

Funkční oblast	Subtest (pořadí zadání)	Sumární skóre	C-skór	
Motorika	<i>Cvičení (10)</i>			
	<i>Cvičný medvěd (1)</i>			
Vizuomotorika/ zrakové vnímání	<i>Obkreslování (11)</i>			
	<i>Obrázkové loto (3)</i>			
Učení a paměť	<i>Truhla pokladů (5)</i>	C-skór	X	
	bezprostřední		X	
	po 20 min		X	
	procesy učení		X	
		celkem $\Sigma=$		
	<i>Zapamatování čísel (7)</i>	rozpětí paměti/ počet zadanych položek		
Kognitivní vývoj	<i>Skládání vzorů (8)</i>			
	<i>Pestré tvary (6)</i>			
	<i>Protiklady (12)</i>			
	<i>Kviz (2)</i>			
Řeč	<i>Objasnění slov (9)</i>			
	<i>Hra s loutkami (4)</i>			
Sociálně emocionální vývoj	<i>Fotoalbum (13)</i>			
	<i>Dotazník pro rodiče</i>		X C- skór	
Celkový součet (bez Dotazníku pro rodiče)				

Celkové skóre vývoje (GES)	(celkový součet/ počet zadanych subtestů bez <i>Dotazníku pro rodiče</i>)	SW= C=
Rozpětí	(nejlepší C-skór – nejhorší C-skór ze subtestů 1-13)	PR=

**11. Obkreslování
(3;0-5;11)**

1.

Jméno dítěte:

4.

5.

8.

9.

6.

10.

7.

Příloha č. 26

Tabulka č.8

Schopnosti důležité pro školu preferované rodiči

	Schopnosti důležité pro vstup do školy	%
1	Pozornost a soustředění	96
2	Samostatný mluvní projev – schopnost vyřídít vzkaz, projevit své přání	92
3	Rozlišování tvarů – rozhodování o tom, jestli jsou stejné, čím se liší	86
4	Schopnost manipulovat s předměty podle pokynů – porovnávání	86
5	Uvolněná ruka, kterou bude dítě psát	83
6	Paměť – sluchová, zraková	79
7	Hledání rozdílů na obrázcích	69
8	Vyznat se v časových vztazích – roční období, denní doba	69
9	Schopnost napodobit tvar, který dítě vidí před sebou – tužkou i jinak	63
10	Pravolevá orientace	53
11	Poznávání hlásek ve slovech - na začátku slova, na konci slova	46
12	Počítání po jedné do dvaceti i víc	30
13	Psaní písmen nebo i celých slov	10
14	Čtení, pokud už dítě zná písmena	7

Vídeňský vývojový test

Ursula Kastner-Koller & Pia Deimann

Dotazník pro rodiče

Jméno a příjmení vašeho dítěte:

Datum narození dítěte:			◆ chlapec	◆ dívka
Navštěvuje vaše dítě mateřskou školu?			◆ ano	◆ ne
Od kdy?			◆ celodenně	◆ polodenně
Údaje o rodičích dítěte:	Povolání	Věk	Bydlí ve stejné domácnosti s dítětem?	
otec			◆ ano	◆ ne
matka			◆ ano	◆ ne
Sourozenci dítěte (jméno)		(věk)		
			◆ ano	◆ ne
			◆ ano	◆ ne
			◆ ano	◆ ne

Jiné osoby, které žijí s dítětem v domácnosti:

Milí rodiče,

na zadní straně naleznete výroky o způsobu chování dětí. Své dítě znáte nejlépe a víte, jak se obvykle chová. Prosím zakřížkujte u každého z následujících výroků, jestli se v současnosti popsané chování Vašeho dítěte týká

(1) zřídka/nikdy – (2) málo – (3) někdy – (4) často – (5) velmi často/vždy

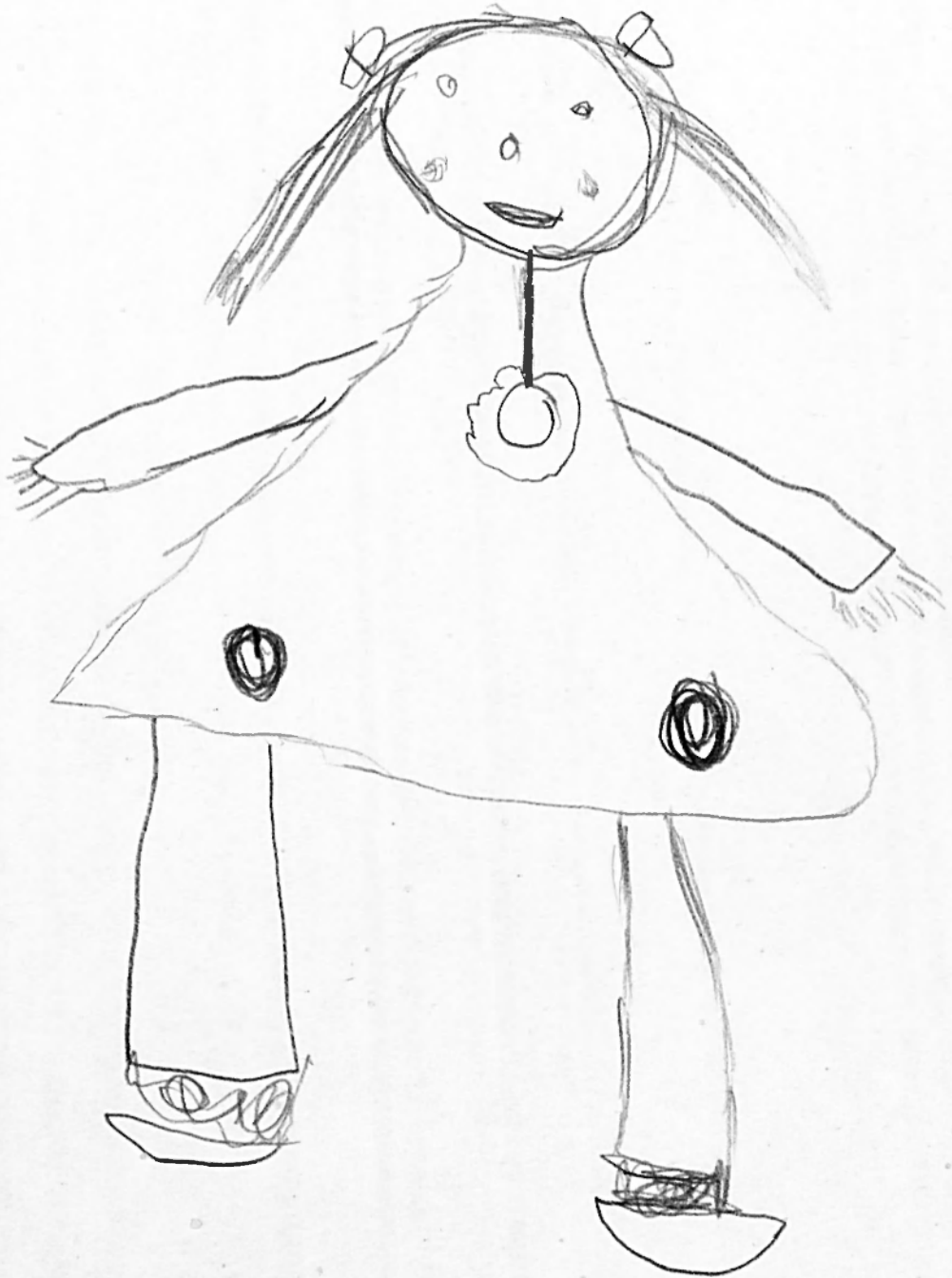
Vaše odpovědi nám pomohou, abychom mohli Vaše dítě lépe ohodnotit.

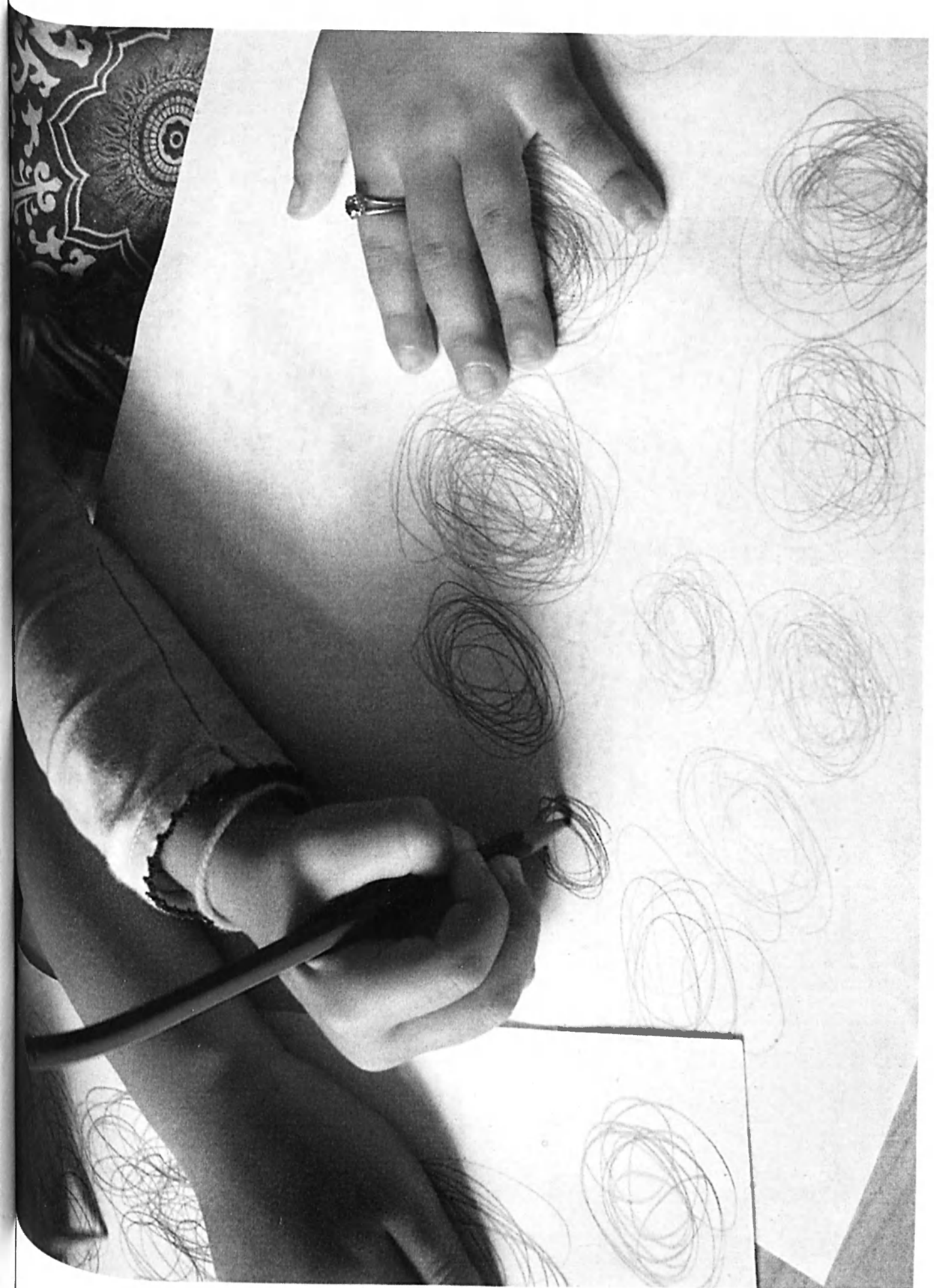
Děkujeme za Vaši spolupráci!

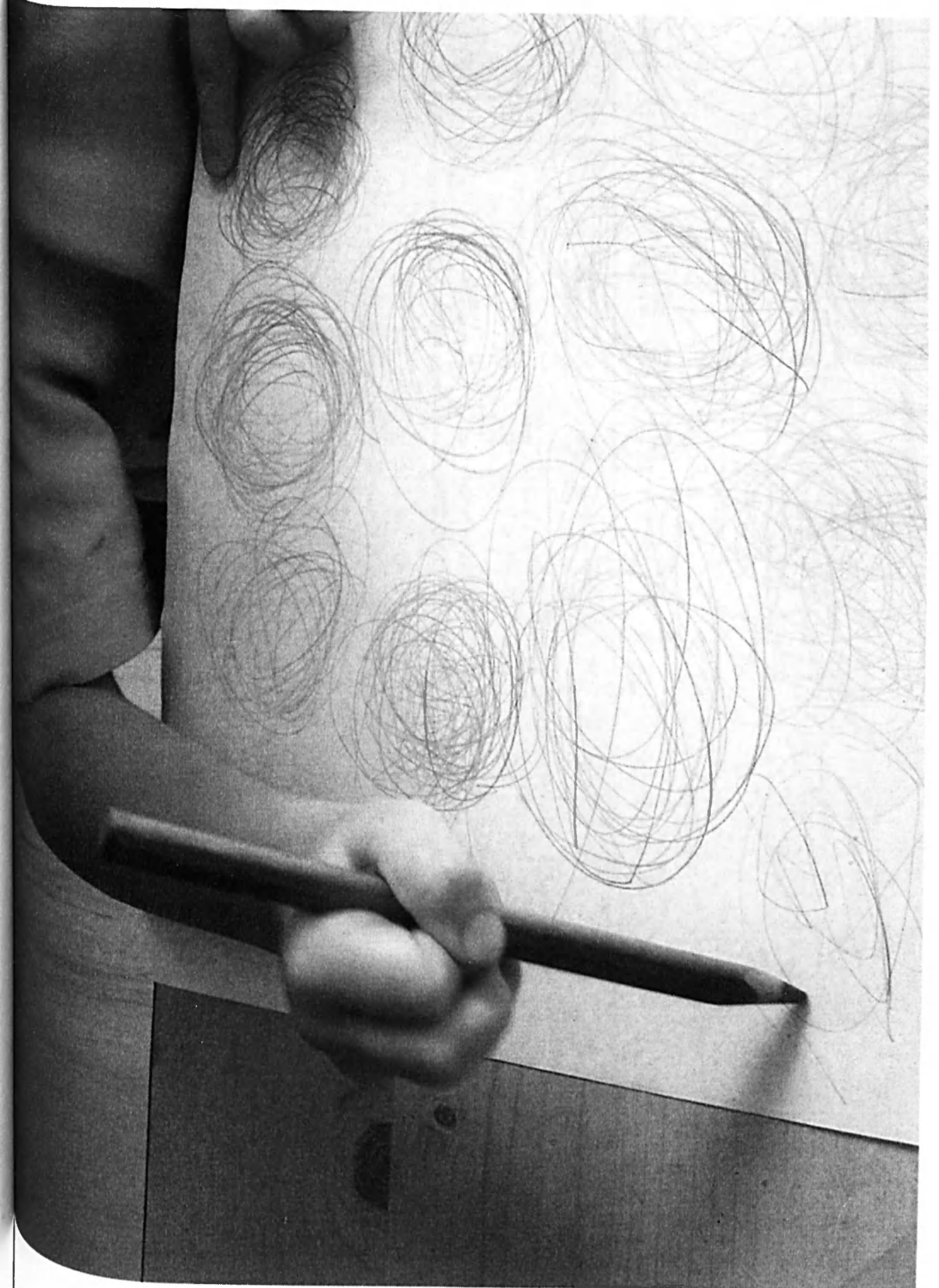
Prosíme, otočte!

	zřídka/ nikdy	málo	někdy	často	velmi často/ stále
1. Moje dítě si vybírá samo oblečení (odpovídající počasí)	1	- 2	- 3	- 4	- 5
2. Moje dítě si samo nalévá nápoje.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
3. Moje dítě si bez pomoci umyje a osuší ruce.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
4. Moje dítě se obleče bez pomoci.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
5. Moje dítě obsluhuje technické přístroje jako kazetový přehrávač a televizi.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
6. Moje dítě se samo obleče kromě zavazování a mašliček (kliček).	1	- 2	- 3	- 4	- 5
7. Když moje dítě způsobilo škodu, snaží se to zase uvést do pořádku.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
8. Moje dítě si samo zapíná knoflíky.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
9. Moje dítě maluje vodovými barvami bez toho, že by s ním musel někdo neustále být.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
10. Moje dítě umí rozlišit pravou a levou botu.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
11. Moje dítě samo krájí s příborovým nožem.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
12. Moje dítě si samo obuje boty.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
13. Moje dítě si bez pomoci učeše vlasy.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
14. Moje dítě používá příborový nůž k namazání housky.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
15. Moje dítě si bez pomoci čistí zuby.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
16. Moje dítě si samo zapne zip.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
17. Moje dítě na toaletě nepotřebuje žádnou pomoc.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
18. Moje dítě rozlišuje u svetru a triček přední a zadní stranu.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
19. Moje dítě pomáhá při jednoduchých domácích pracích (např. prostírání a sklizení ze stolu).	1	- 2	- 3	- 4	- 5
20. Moje dítě pracuje s lepidlem, aniž by u toho někdo musel být.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
21. Moje dítě si bez pomoci umyje a osuší obličej.	1	- 2	- 3	- 4	- 5
22. Moje dítě se bez pomoci vysvěče.	1	- 2	- 3	- 4	- 5

PATIK

P. B.	P	sykavky - sykav'ce	+	△
J. B.	Ⓛ	sykavky - sykav'ce	-	△ silna' kucha
D. B.	P	-	+	○
A. C.	P	sykavky, r, r' (z)	+	△
T. C.	P	sykavky Log	-	△
M. C.	P	sykavky Log	+	○
P. D.	Ⓛ	-	+	△
F. H.	P	-	+	○
A. H.	Ⓛ	r, r', l Log	-	△ silna' kucha
O. K.	P	sykavky	+	△
T. N.	P	-	-	△ silna' kucha
P. V.	P	-	+	△
R. Z.	P	muhoce'kci, pohl'ce'kci Log	-	△
A. D.	P	-	+	○
M. H.	P	r, r' Log	-	△ silna' kucha
A. CH.	P	-	+	△
M. K.	P	-	om +	○
K. K.	P	-	+	○
I. M.	P	-	+	○
K. N.	P	-	+	○
V. N.	P	-	+	○
D. O.	P	-	+	○
A. SCH.	P	-	+	○
V. S.	P	sykavky, r' pohl'ce'kci Log	-	△ silna' kucha
M. S.	P	-	+	○

○ kucha' kuci
 △ kraj'ciana kucha

Budeme školácci

Grafomotorika

Vedení čáry

- plynulá čára odněkud někam
- plynulé obtahování předtištěné čáry
- plynulé obtahování sebou nakreslené čáry
- čára zleva doprava
- čára zleva doprava a shora dolů
- obtahování jednoduchých tečkovaných obrázků

Zrakové vnímání a paměť

- řada obrázků (5 – 7)
- děti si obrázky prohlédnou a zapamatují
- po otočení lícem dolů je opět jmenují z paměti (kontrola otočením obrázku)
- jeden obrázek z řady vyřadím (dítě se nedívá), dítě určuje, který obrázek chybí
- dítě absolvuje 2 cvičení – s 5 a později 7 obrázky
- 2 obrázky do 7 se doplňují kamkoliv, to znamená, že řada se změní, pro dítě je tedy úkol těžší

Orientace v prostoru

- hra ve skupině – asi 6 dětí
- hra „Autíčka na dálkové ovládání“
- pohyb v prostoru podle pokynů, jejich respektování, dodržování pravidel
- dráha s jednoduchými překážkami
- seznamování se s předložkami dopředu, dozadu, kolem
- ve složitější variantě také reakce na polohu jednotlivých dětí a její změny (Míša před
Ivanku apod.), předložky před, za

Budeme školácci

Grafomotorika

Klubíčko

Klubíčka různých velikostí nejprve na velkém formátu, později na menším, vždy ale za doprovodu nějaké říkanky.

Tak to vidíš, kočičko, jaké umím klubíčko.

Motám, motám, klubíčko, žluté jako sluníčko.

Koulím, koulím brambory, mám jich plné komory.

Vařila myšička kašičku, na zeleném rendlíčku.

Sluchové rozlišování

Reakce na určité, předem domluvené slovo – hra „*Bumbrlíček*“

Děti sedí vedle sebe na lavičce. Vyprávíme jim příběh a vždy někomu hodíme míč. Dítě musí míč chytit, pouze když vyslovíme slovo „*Bumbrlíček*“ jej chytit naopak nesmí. Kdo chytí, je „*Bumbrlíček*“.

Jednodušší variantou hry je např. „*Tleskni, když uslyšíš...*“

Zrakové rozlišování

Vyhledávání určitých předmětů – hra „*Kdo dřív uvidí...?*“ – předměty ve třídě nebo při koukání z okna, ale i na vycházce.

„*Hádanky na vyhledávání*“ – popisujeme předmět a dítě se jej podle popisu snaží poznat a najít v prostoru. Možno hrát venku na vycházce.

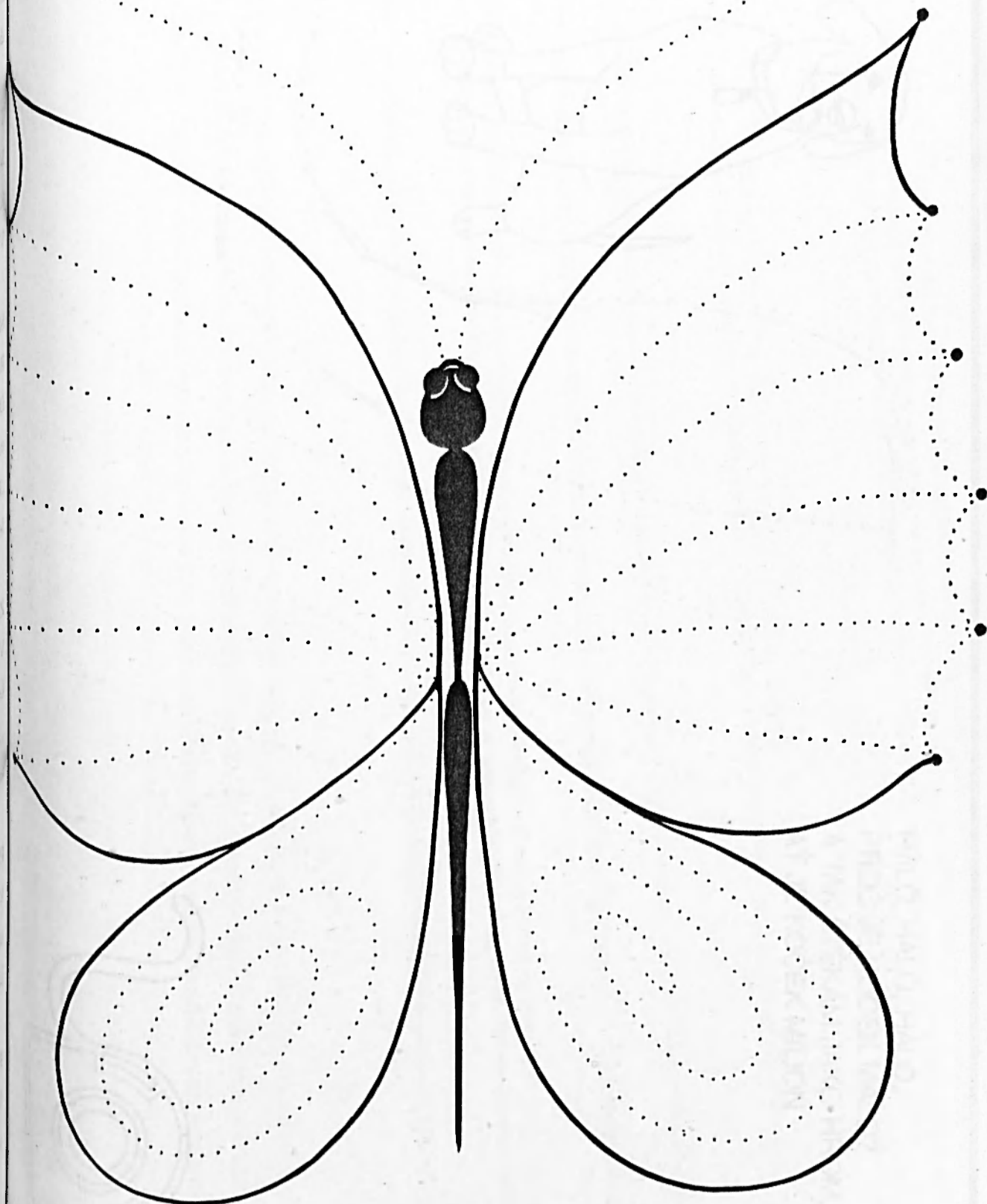
Prostorová paměť

Vyhledávání cesty v prostoru a její opakování – „*Jak jsem šel na houby a z hub*“. Chůze mezi několika překážkami, aby dítě mělo orientační body. Složitější varianta – dítě popisuje, kudy jde (užívání předložek v řeči).

Prostorová orientace

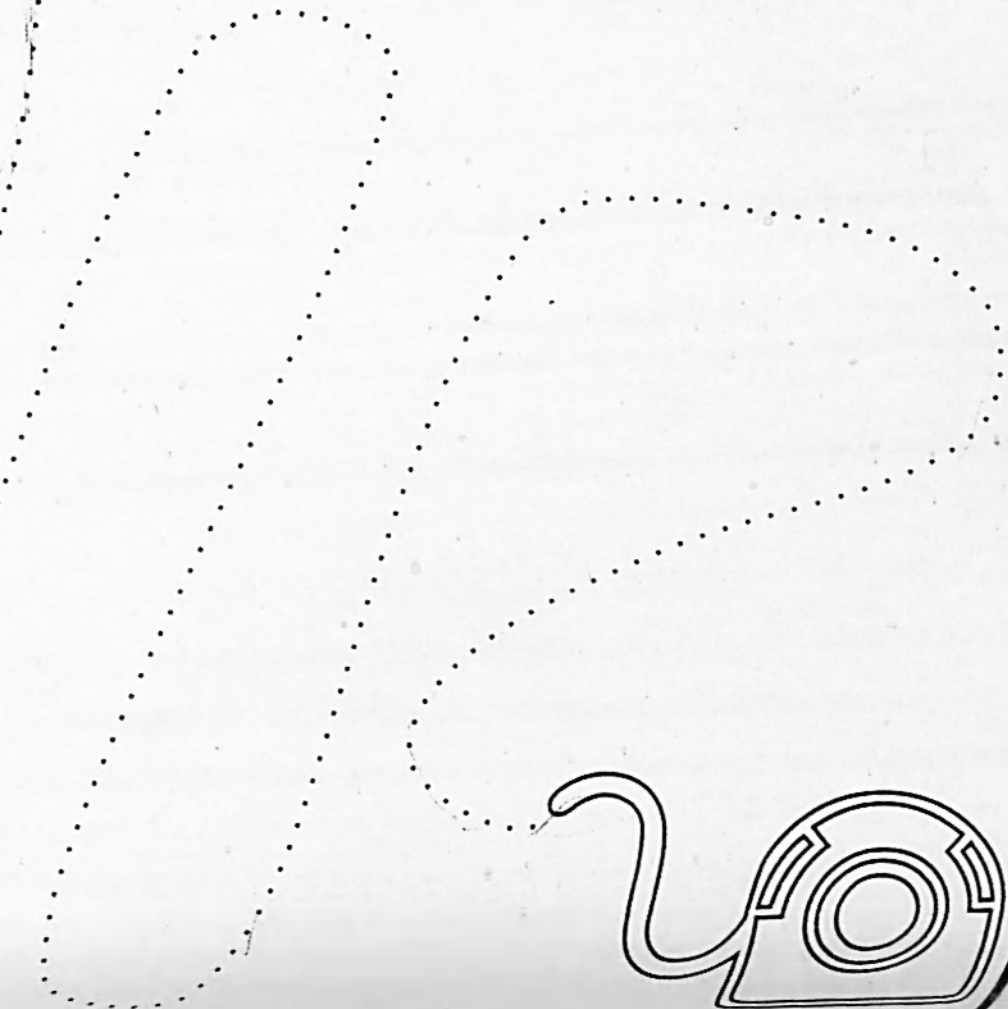
Manipulace s předměty v prostoru – „*Uklízíme hračky*“. Užívání předložek „na, nad, pod, vedle, mezi, vpředu, vzadu“. Reakce na pokyny.

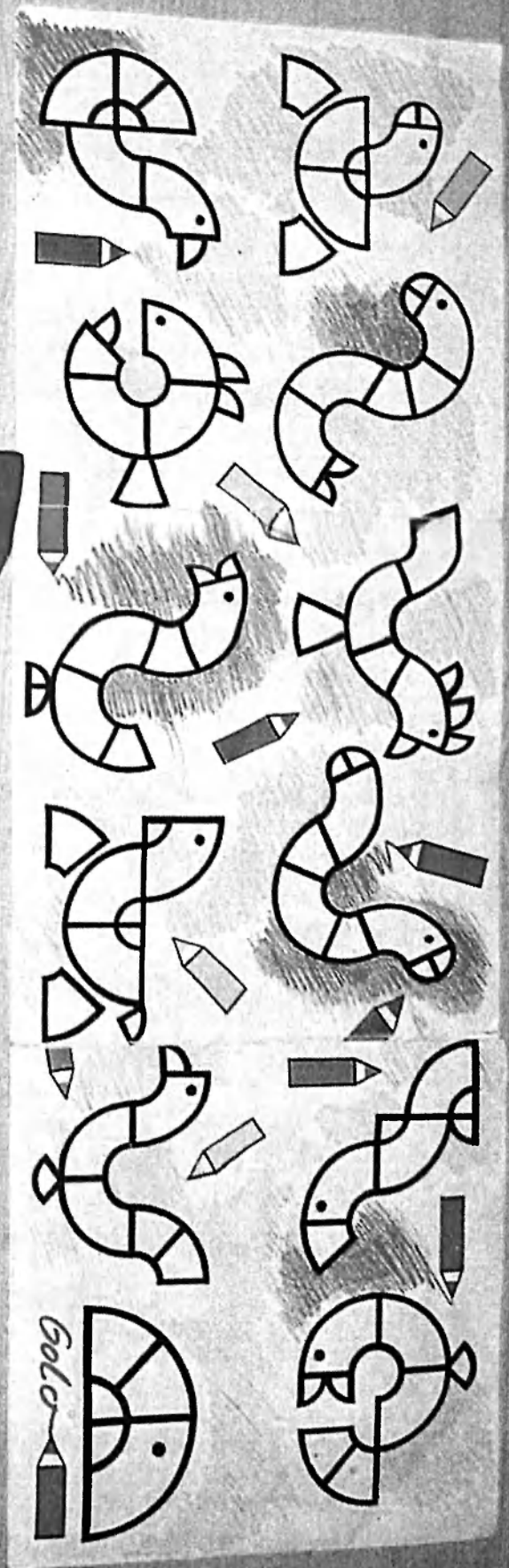
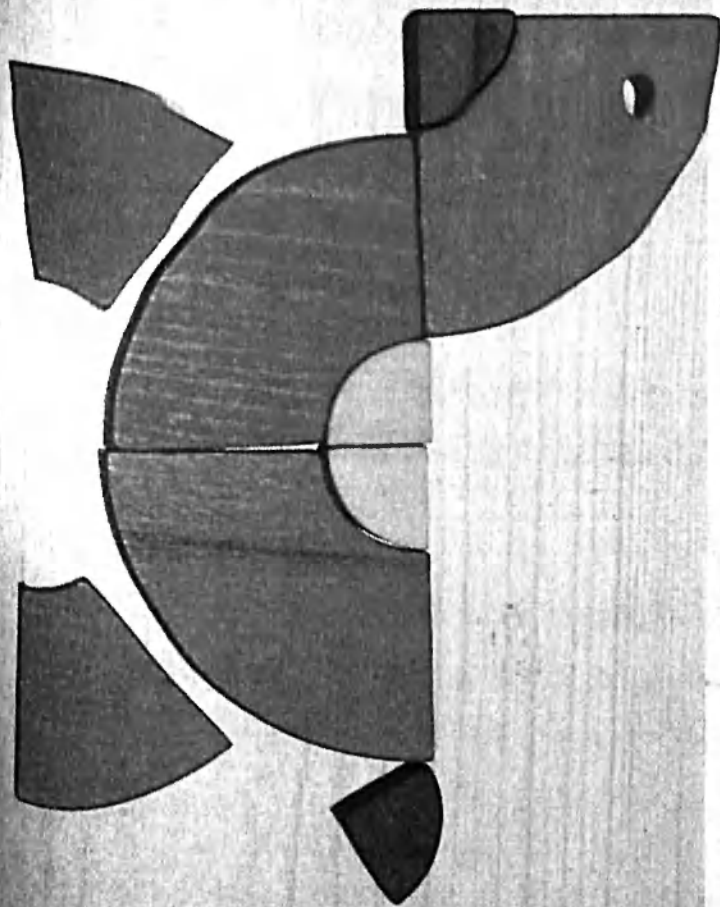
Křídla plná barev má
- je to louky ozdoba.
Teď si křídla protahuje
- kdo ho krásně vymaluje?

HALÓ, HALÓ, HALÓ,
PROČ JE KOČEK MÁLO?
A TAK ŠTĚKÁM JAKO HROM,
AŽ JE KOČEK MILION.

Golo

Hry zaměřené na vnímání a paměť

Až pojedu na výlet

Hra spočívá v nabalování slov a jejich zapamatování. Vždy se opakuje stejná formule „*Až pojedu na výlet, vezmu si s sebou...*“ a doplní se slovo, které se případně může doplnit znázorněním. Další dítě opakuje základní větu a slovo, které řeklo dítě před ním.

Je možné hrát i s celou třídou, takže se vše říká frontálně, pouze nové slovo doplní jedno z dětí. Je to vhodné k osvojení si pravidel hry a získání jistoty. Děti používají i zrakovou podporu tak, že si zapamatují dítě, které dané slovo přidalo a od něj si odvodí předmět.

Já mám těžkou kapsu

Hra je postavena na stejném principu jako předchozí, ale liší se tím, že děti vymýšlejí co možná největší nesmysly, které bych mohla v kapse mít. Opakuje se formule „*Já mám těžkou kapsu, protože v ní mám...*“.

Přijela tetička z Číny

Na začátku se vždy řekne věta „*Přijela tetička z Číny, přivezla škopíček a v něm plavalo písmenko...*“. Hledá se co největší počet slov na zadanou hlásku.

Hláská nás probudí

Děti mají skloněnou hlavu. Učitelka říká slova a pokud řekne slovo, které začíná domluvenou hláskou, děti hlavu zvednou. Později lze hrát i tak, že děti zvednou hlavu, když slovo danou hlásku obsahuje (až ke konci roku a zvládnou to pouze některé děti).

Slovní fotbal

Říkáme slova a na jejich poslední hlásku vymýšlíme další slova. Hra je vhodná až na konci roku, kdy již alespoň některé děti hlásku na konci slova poznají.

Kukačko, zakukej

Hra na lokalizaci zvuku a jeho rozlišování. Jedno dítě jde za dveře a mezi ostatními je určen jeden, který na vyzvání zakuká. Děti mají skloněnou hlavu. Hadač má určit, kdo z dětí zakukal. Děti se mezi sebou musí znát. Při obtížích je dovoleno vstoupit mezi děti.

Kimovky

Hry zaměřené na zrakové vnímání a paměť. Pod pokrývkou je množství předmětů, které je dětem na určitou dobu ukázáno. Děti si mají

- předměty zapamatovat a vyjmenovat je
- předměty zapamatovat a určit, jestli některý při dalším ukázání chybí, případně který
- určit, jestli je při dalším ukázání některý předmět navíc – a který
- určit, který předmět chybí a je nahrazen jiným.

Ty a já

Hra zaměřená na pravolevou orientaci a vnímání. Jde o taneček ve dvojicích v kruhu. Chodí se po kruhu a zpívá se „*Ty a já, my oba procházíme se (2x). Procházíme se cha, cha (2x), Ty a já, my oba, procházíme se. Ty mi podej pravou (děti si proti sobě podají pravou ruku), ty mi podej levou (děti si proti sobě podají levou ruku), ty mi podej obě dvě (podají si obě) a procházíme se*“.

Hra je možné hrát až ve fázi, kdy děti zvládají pravolevou orientaci na vlastním těle a seznamují se s pravolevou orientací vzhledem k ostatním objektům.

Existuje varianta, ke které jsme se nikdy nedostali – dítě si podá ruku vždy s partnerem vedle svého oprotějšku, takže se oba kruhy posunují a dítě tančí vždy s jiným partnerem.

Budeme školáčky

Grafomotorika

Dítě opisuje kružnici, snaží se uvolněnou rukou sledovat stále stejnou čáru.

Kružnice

- včelka (motýlek) lítá
- melu, melu kávu
- housenka Madlenka
- v zoologické zahradě mají slona v ohradě

Zrakové vnímání

- porovnávání dvou staveb z kostek lišících se v detailu – hra „Co vzal zloděj?“
- pamatování si plošné, později prostorové stavby, její opětné sestavení – „Postav stejnou stavbu“
- rozlišování tvarů, jejich vyhledávání podle pokynů, sestavování prostorových objektů

Slychové vnímání

- diferenciaci hlásky na začátku slova – „Přijela babička z Číny“
- poznávání určité hlásky ve slovech – „Hlásky nás probudí“
- vyhledávání obrázků začínajících určitou hláskou – „Hlásky určí obrázek“

Pozornost a postřeh

- hra „Co se změnilo“ – dítě poznává, co se změnilo na kamarádovi, na stole, na stavbě z kostek. Samo vytváří situace, kdy se něco změní.
- poznávání a porovnávání předmětů hmatem – je stejné, najdi stejný – hra „Kouzelný pytlíček“
- vytváření podle předlohy – hra „Udělej stejný obrázek, jako má kamarád...“ – využití barevných drátků.

Vymyšlení a řeč

- určování, co k sobě patří a co ne v řadě obrázků nebo slov – „Co k sobě patří“
- hra „Až já budu velký, koupím si...“ – vymyšlení nesmyslů

SKOLACI 2. 1. 2005

TÝDEN 3. - 7. 1. 2005

① GRAFOMOTORIKA - KRUŽNICE

② POROVNÁVÁNÍ DVOU STAVEB LIŠTICÍCH SE
V DETAILU

DĚTI POZNÁVALY, JEDLI JSOU DVĚ STALBY
ÚPLNĚ STEJNĚ NEBO V ČEM JSOU ROZDÍLNĚ.

ROZVOJ - ZRAKOVÉ VNÍMÁNÍ - POROVNÁVÁNÍ VŠEMU,
POSTĚH, VNÍMÁNÍ PROSTOROVÉHO TVARU
VNÍMÁNÍ VELIKOSTI KOSTEK, JEDICH BARVY, TVARU
VNÍMÁNÍ PŘEDMĚTŮ Z RŮZNÝCH PŮHLEDŮ
ROZHODOVÁNÍ O STEJNOSTI NEBO ODLIŠNOSTI

ŠKOLÁČCI 7. 1. 2005

SE S DŘEVĚNOU STAVEBNICÍ S RŮZNÝMI TVARÝ,
KTERÉ SE DÁJÍ NAPRCHOVAT.

POSTAV STAVBU STEJNĚ, JAKO JI MÁM JA'.

ROZKŘ JE PŘED DĚTMI NA STOLE; DĚTI SI VYBÍRAJÍ
RŮZNÉ KOSTIČKY. MOHOU SI VZOR PROHLÉDNOUT, ALE
NEPŘÍDEŠ ROZEBÍRAT)

ROZKŘLA - POSTUPNĚM ROZEBÍRANÍM.

POSTAV STAVBU STEJNĚ JAKO BYLA - TENTOKRÁT
VZORU - VYUŽITÍ PAMĚTI.

POSTAV STAVBU ÚPLNĚ JINAK, NEŽ BYLA A TAK,
JAKO JI NEMĚL STEJNOU, JAKO KAMARÁD.
DĚTI FANTAZIE A PŘEDSTAVIVOSTI

POSTAV CO CHCEŠ, BEZ NAPRCHOVÁNÍ - VYUŽITÍ ODVAHY,
PŘEDSTAVIVOSTI, FANTAZIE; ROZVOJ JEMNĚ MOTORIKY.

ROZKŘENÍ LIST - "CO MEZI OSTATNÍ OBRÁZKY NEPATŘÍ"

ROZKŘENÍ V ŘÁDKU MÁJÍ NĚCO SPOLEČNÉHO, DĚTI TO MÁJÍ.

ROZKŘENÍ A VYLOUČIT TEN, KTERÝ SPOLEČNOU KLASTNOST NEMÁ)

BUDEME ŠKOLAČCI 14. 1. 2005

STRATIL ČEPICU *

EDÁM PŘEDMĚT, VE KTERÉM JE HLÁSKA...

ROVA HRA V PROSTORU - SPOJENÍ MYŠLENÍ SE

ERAKOVÁNÍ VYTVÁŘENÍ A ORIENTACÍ

LED Z DRÁTKU OBRÁZEK, JAKO PŘA NĚJ KAMARÁD)

TOROVÉ VYTVÁŘENÍ Z DRÁTKU - SPOJENÍ RUKA - OKO

OVÉHO MYŠLENÍ S JEMNOU MOTORIKOU)

UŠÍVÁNÍ HLÁSEK NA ZACÁTKU SLOVA.

ZAKROUŽKOVAT PŘEDMĚTY NA OBRAZKU, KTERÉ

UŠÍVÁNÍ HLÁSKOU H, PŮZDĚJI K

TÝDEN 28. 1. - 3. 2. 2005

GRAFOMOTORIKA - NĚKOLIK KRESBÍK

CO SE ZMĚNILO - POSTŘEHOUT ZMĚNU
NA STOLE, NA TABULI, NA KAMARÁDOVI

JAKÁ JE - POPIS HRÁČKY, KTEROU JSEM
SI VYBRAL - ROZVOJ SOUVISLEHO VYJADŘOVÁNÍ
POPIS

BUDEME ŠKOLÁČCI!

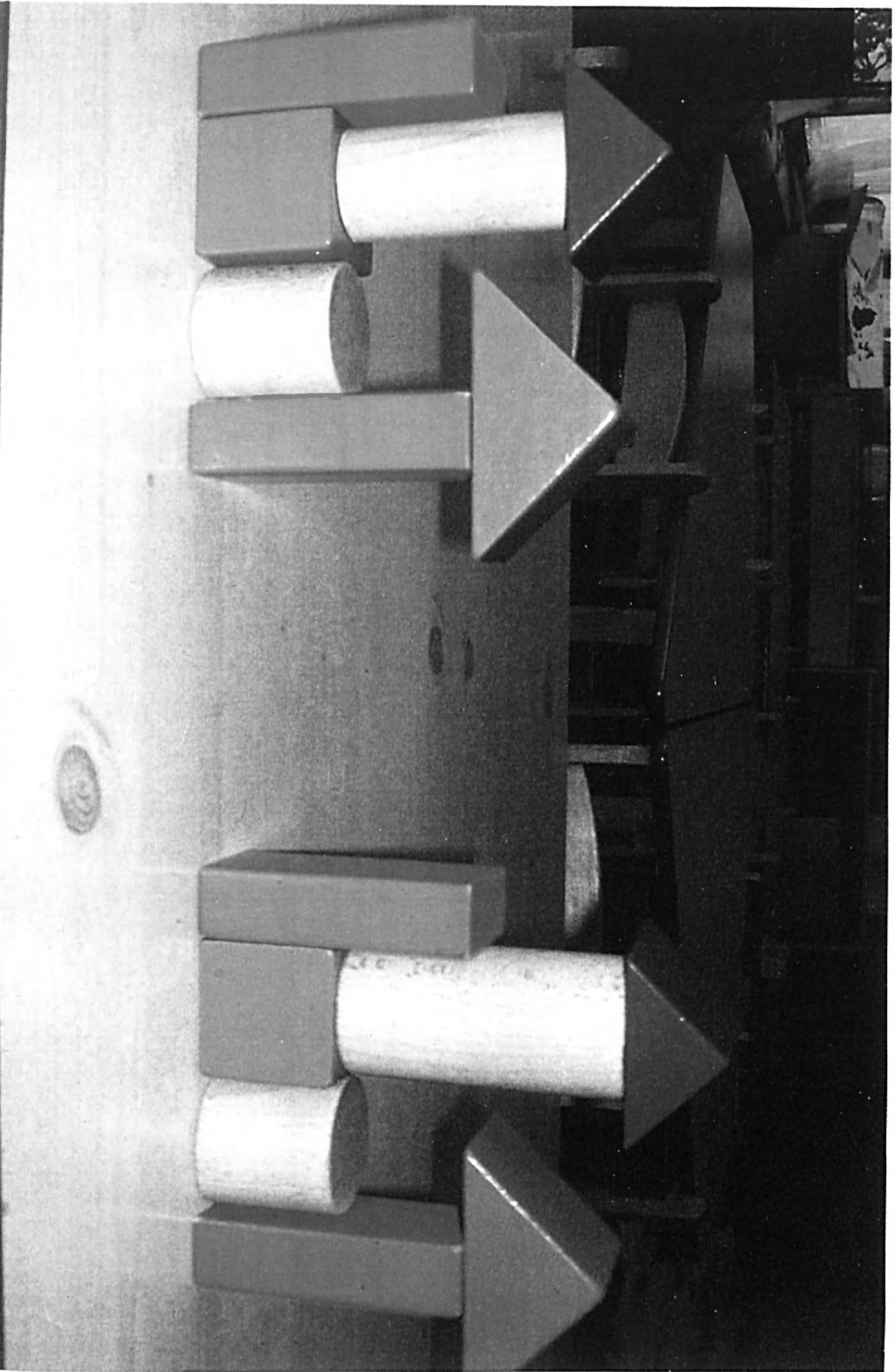
TÝDEN 4 - 11. 2. 2005

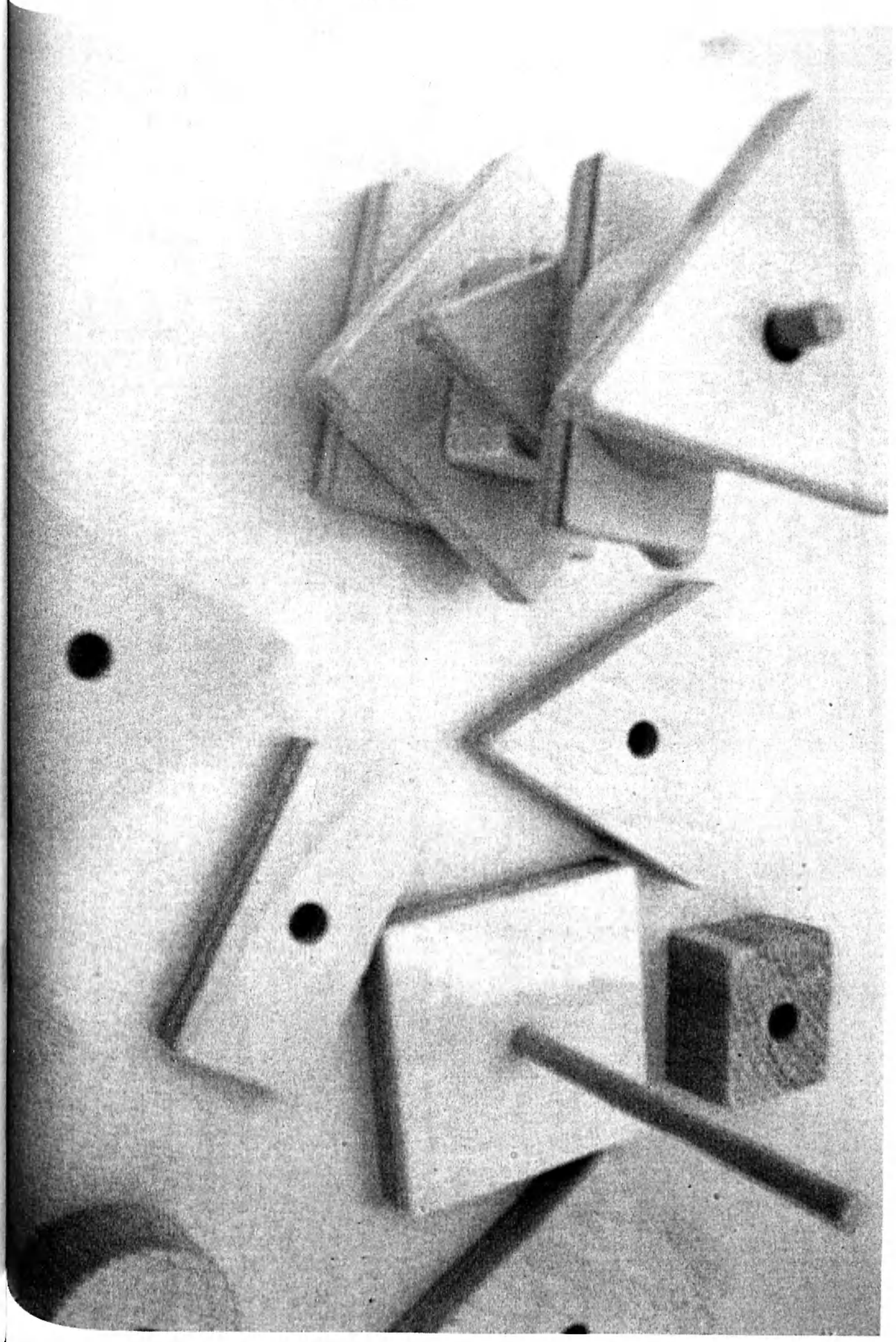
GRAFOMOTORIKA - "V KRÁLOVSTVÍ VALIBUKKŮ"
- OBRAŽEK ZE SAMÝCH KROUŽKŮ

"KOUZELNÝ PÝTLÍČEK - POZNÁVÁNÍ PŘEDMĚTŮ
HMATEM

"VYBER OBRAŽEK NA URČITÝ POČET
TLESKNUTÍ" - UMĚT ZMĚNIT NÁZEV OBRAŽKU

TAK, ABY SE ZMĚNIL POČET TLESKNUTÍ
NAPŘ. STROM (1), STROMEK (2), STROMEČEK (3).

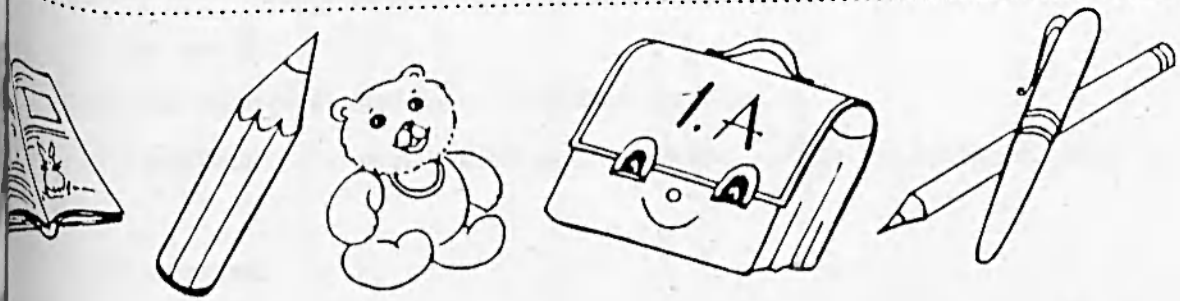
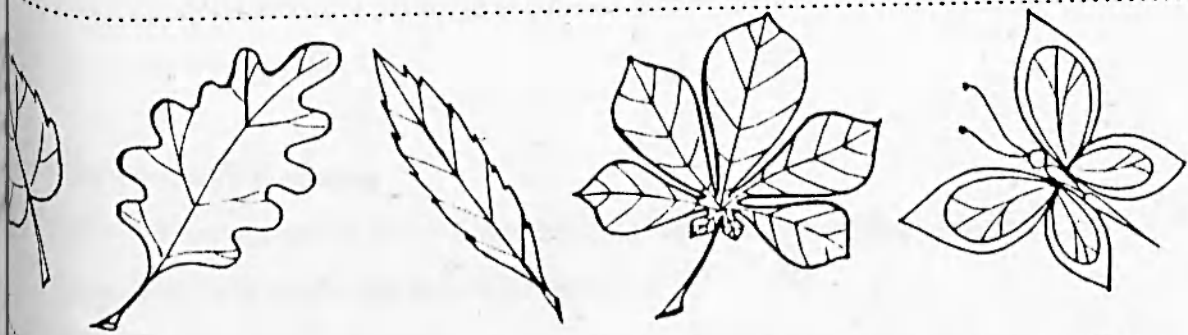
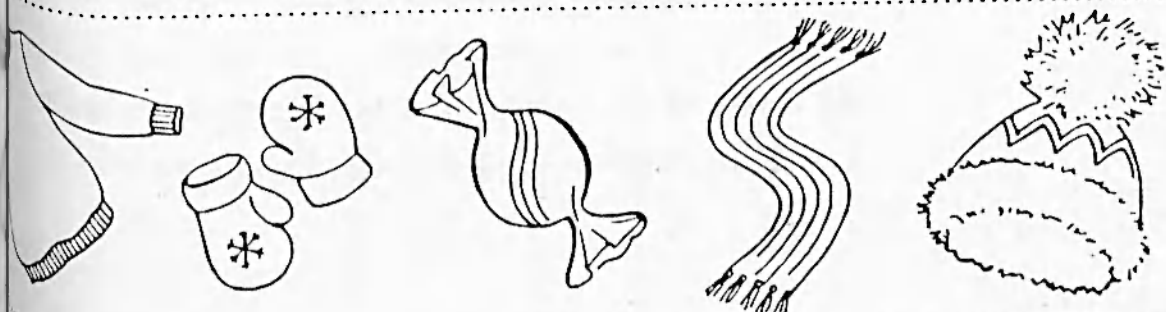
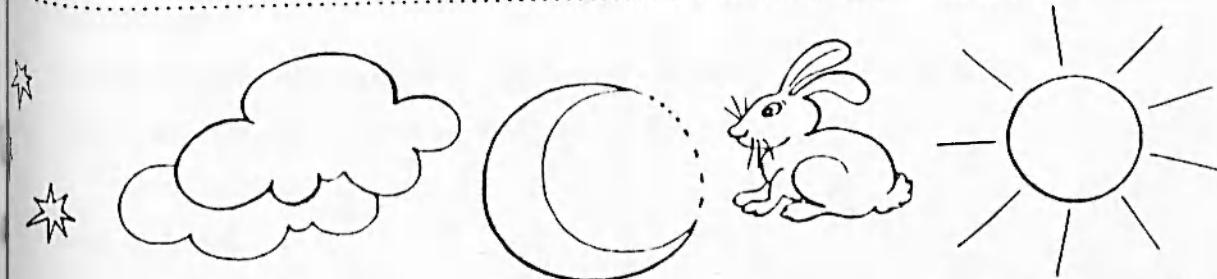
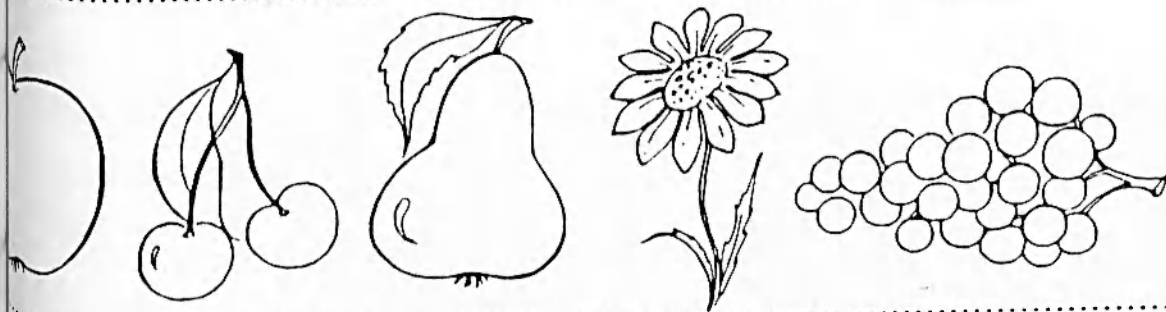

POMÍCHANÉ OBRÁZKY

TVORIŤ VÝZNAMOVÉ KATEGORIE, URČIŤ, CO DO SKUPINY NEPATŘÍ

...riesví každý den a tak si hraješ doma. Možná, že znáš hru na „Pomíchané obrázky“. V každém řádku je jeden obrázek, který tam ... ho najít a řekni, proč do skupiny nepatří. Potom vybarvi všechny obrázky mimo toho, který se tam zatoulal, a pak si zahraj na ... všechny obrázky v řádku najdi společný název

Budeme školácci

Grafomotorika

Spirála

- utíká myška
- pejsek honí ocásek
- šnek

Zrakové vnímání

- porovnávání předmětů a obrázků, které se liší v detailu – „*Dvojice obrázků*“
- zaškrtávání shodných tvarů – „*Kroužkové obrázky*“

Sluchové vnímání

- odlišování slov akusticky podobných – „*Řekla jsem to stejně?*“
- nabalované řady slov – „*Až pojedu na prázdniny...*“
- řešení situací reálných i zcela nereálných – „*Co by se stalo, kdyby...*“
- přiřazování obrázků k slyšené řadě slov ve stejném pořadí

Myšlení a řeč

- umět napodobit emoce – „*Hastrmane, tatrmane*“
- strom řešení – „*Myslím si*“

Předmatické představy

- pozorování se v zrcadle, porovnávání obrázků, které jsou zrcadlově obrácené
- zvětšování, zmenšování nakresleného obrázku
- třídění typu je – není – na předměty, které danou vlastnost mají a na ty, které danou vlastnost nemají
- sestavování děje podle obrázků – „*Pohádkové lístečky*“
- časové uspořádání – co se stalo dříve než...- *pohádka „O řepě“*, „*Jak se staví dům*“

Pravolevá orientace

- určování pravé a levé strany na vlastním těle – zamávej mi pravou rukou, zvedni levou nohu...

BUDEME ŠKOLAČI

15. 2. - 3. 3. 2005

- VYPRAVĚNÍ PŘÍBĚHU PODLE
OBRAZKŮ
- ZVĚTŠOVÁNÍ, ZMENŠOVÁNÍ JEDNO-
DUCHÉHO OBRAZKU
- HLEDÁNÍ ROZDÍLŮ V OBRAZČÍCH
- „VYVOLÁVÁNÍ“ - REAKCE NA POKYN

- 1, KRESLENÍ ŠNEKA VE VZDUCHU OBĚMA RUKAMA
- 2, VYHLEDAT PŘEDMĚTY, KTERÉ URČITOU VLASTNOST MAJÍ; DANOU VLASTNOST NEMAJÍ
(MANIPULACE S BAREVNÝMI KOSTKAMI)
- 3, DVOJICE OBRÁZKŮ - VYHLEDAT ALESPON 2 ROZDÍLY
- 4, HASTŘMANE, TATRMANE - VMĚT SE VTZPAT V EMOCÍCH; POHYBOVÁ HRA

BUDEME ŠKOLAČCI

11. 3. - 17. 3. 2005

- PŘIŘAZOVÁNÍ OBRAZKŮ K ŘADĚ SLOV
VE STEJNÉM POŘÁDÍ
- ŘEŠENÍ SITUACÍ REálnÝCH I NEREálnÝCH
„CO BY SE STALO, KDYBY...“
- GRATOMOTORIKA - „HAD SE TOČÍ“ „DEKULEČKA“

BEZPEČNÉ ČINNOSTI

18. 3. - 24. 5. 2005

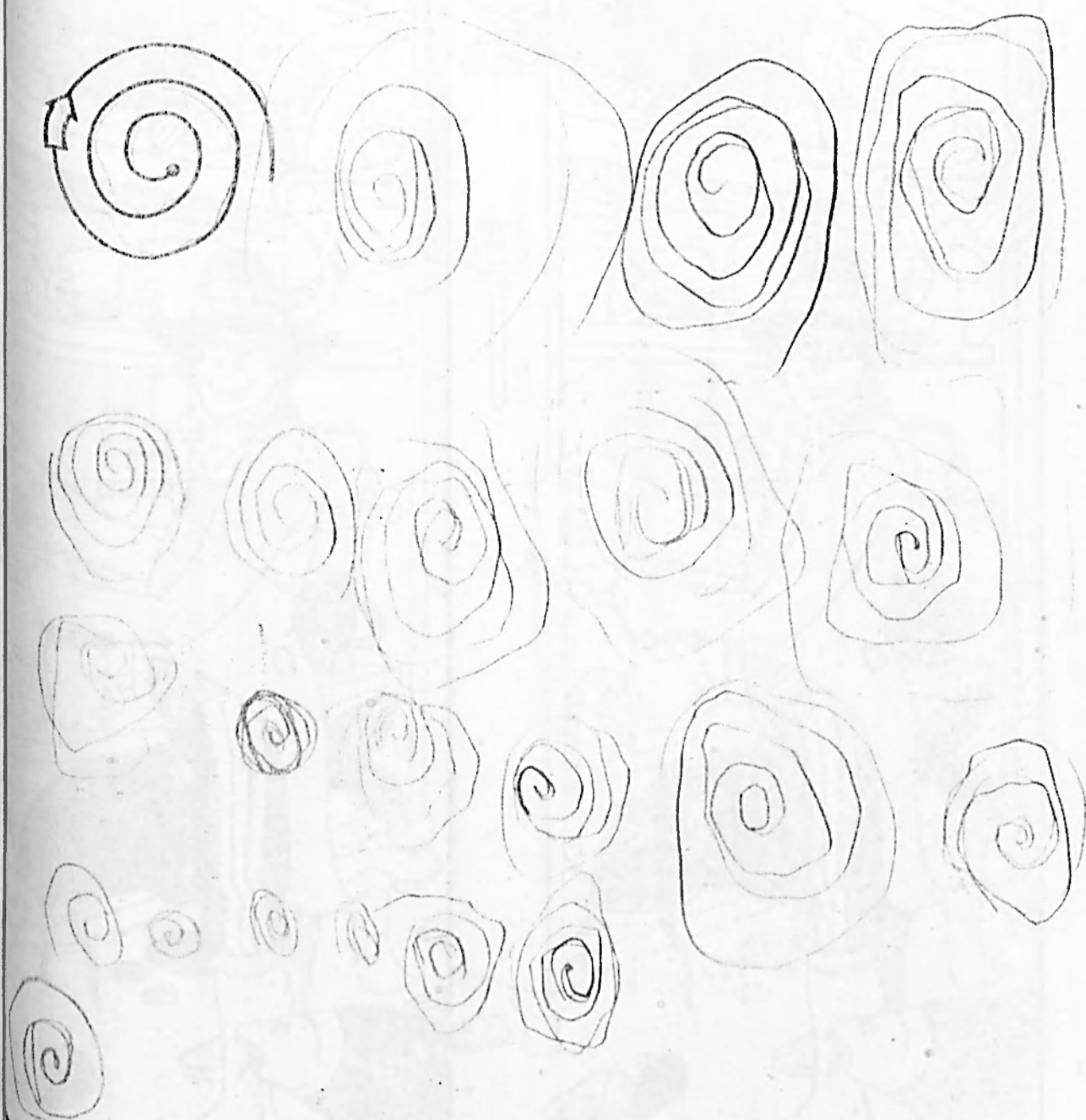
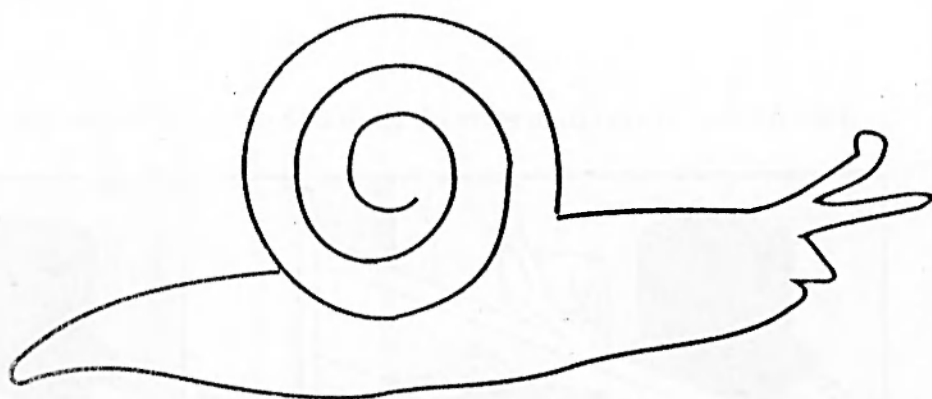
- 1) GRAFOMOTORIKA - HAD LEŽE Z DÍRY
(V PRAVO A VLEVO)
- 2) POZOROVÁNÍ SE V ZRCADLE
- 3) URČOVÁNÍ PRAVÉ A LEVÉ STRANY
NA VLASTNÍM TĚLE
- 4) ČASOVÉ USPOŘÁDÁNÍ - „CO SE STALO NEJIV, NEŽ“

BUDEME ŠKOLÁČCI

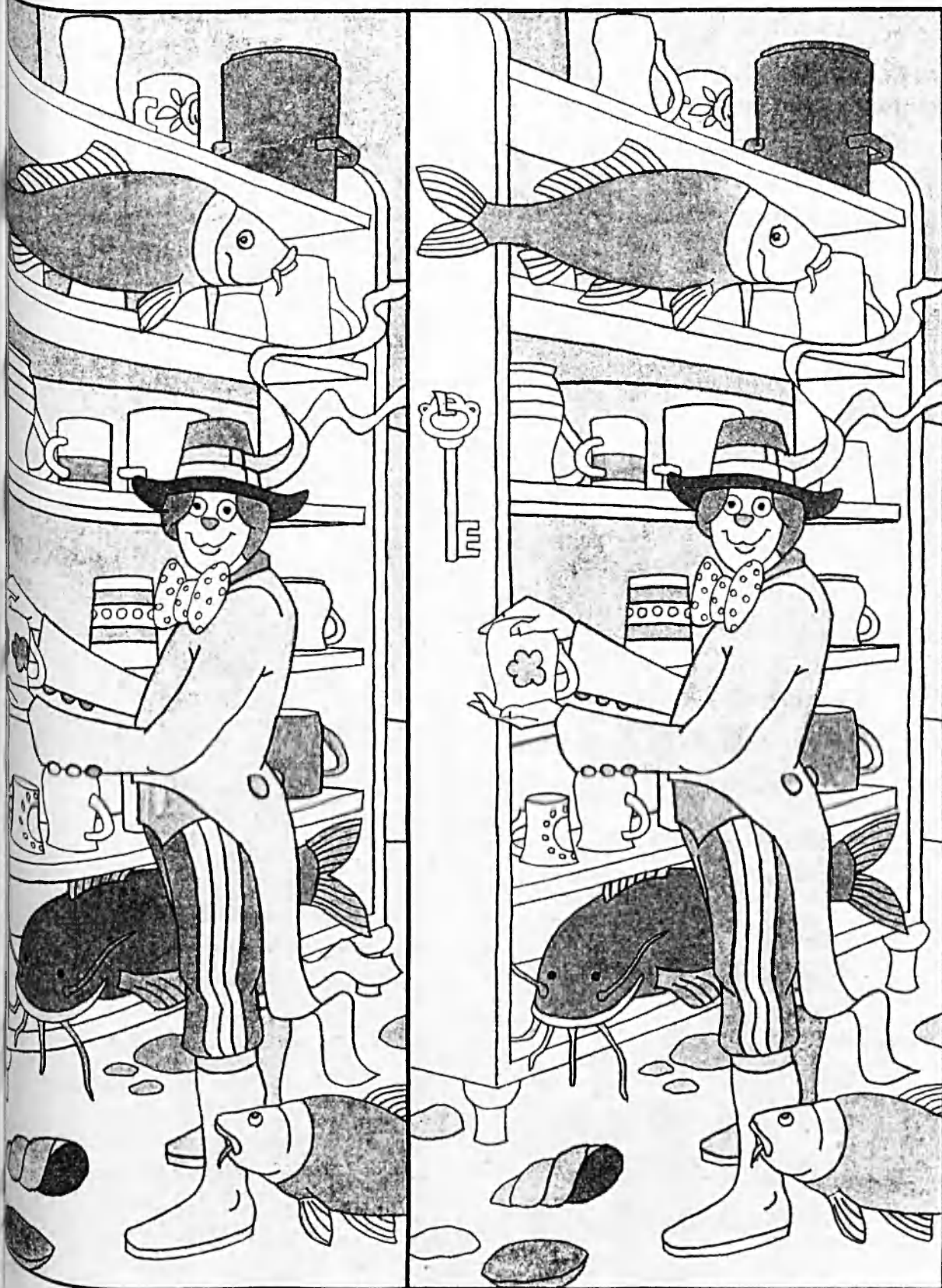
1. 4. - 7. 4. 2005

- ODLIŠOVÁNÍ SLOV AKUSTICKY PODOBNÝMI
„ŘEKLA JSEM TO STEJNĚ?“
- STROM ŘEŠENÍ - „MYSLÍM SI“ - HADANKY
ŘEŠENÉ POMOCÍ OTÁZEK
- ZAKRTOVÁNÍ SHODNÝCH TVARŮ
„KROUŽKOVÉ OBRÁZKY“
(ROZVOJ VNÍMÁNÍ, UVOLNĚNÍ RUKY, ROZVOJ
MYŠLENÍ A FANTAZIE)

KRESLÍM, KRESLÍM ŠNEČKA
PĚKNĚ DOKOLEČKA.

...ky se zdají na první pohled úplně stejné. Vy už ale dobře víte, že máte mezi nimi najít pět rozdílů.

?
?
?
?
?
?
?
?
?
?

obr. 3

B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
B	B	B	D	B	B	B	B	B	B	B
B	B	D	B	D	B	B	B	B	B	B
B	B	D	B	D	B	B	B	B	B	B
B	B	B	D	D	D	B	B	D	B	B
B	B	B	B	D	D	D	D	B	B	B
B	B	D	D	D	D	B	B	B	B	B
B	D	B	B	D	B	D	B	B	B	B
B	B	D	D	B	B	B	D	B	B	B
B	B	B	B	B	B	B	D	B	B	B
B	B	B	B	B	B	B	D	B	B	B
B	B	B	B	B	B	D	B	B	B	B
B	B	B	D	D	D	B	B	B	B	B

Zakroužkuj : **D** - zeleně

obr. 4

A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
A	A	A	M	M	M	M	A	A	A	A	A	M	A	A	A
A	A	M	M	M	M	M	M	A	A	A	A	M	M	M	A
A	M	M	M	M	M	A	A	A	A	A	A	M	A	A	A
A	M	M	M	M	A	A	A	A	A	M	A	A	A	A	A
A	M	M	M	M	M	A	A	M	A	M	M	M	A	A	A
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	M	A	A	A	M	A
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	M	M	M
A	A	A	M	M	M	M	A	A	A	A	A	A	A	M	A
A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A

Zakroužkuj : **M** - žlutě, **A** - modře

Příloha č. 51

Hry zaměřené na myšlení a hledání souvislostí, tzv. „stromy řešení“

Do této kategorie patří všechny typy hádanek. Začíná se těmi nejjednoduššími – „*je to žluté a svítí to na obloze*“, pokračuje se hádankami typu – „*je to někdo z vás, je to holka a má na sobě žluté tričko a modrou sukýnku*“.

Postupně se indicie stávají složitější – „*je to někdo z vás, má tmavé vlasy, má sestřičku v oddělení, rád hraje fotbal a dneska má s sebou velkého plyšáka*.“ Předpokládá se, že se děti dobře znají.

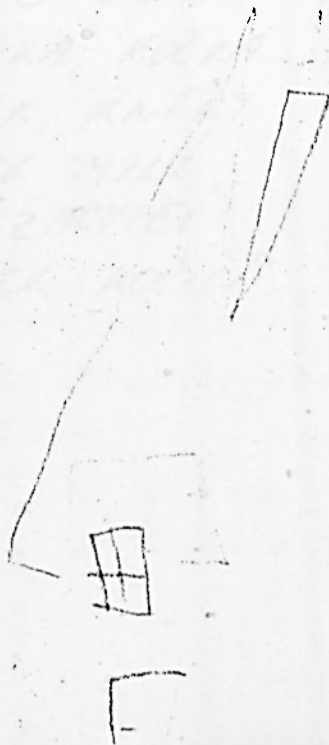
Další fází je poznávání podle odpovědí na kladené otázky. „*Myslím si zvíře...*“ Děti se ptají, jak je veliké, jakou má barvu apod. a z poznatků si skládají mozaiku zvířete, podle které ho poznají.

Myslím si

V této hře je možné odpovídat na otázky dětí pouze *ano*, nebo *ne*. Většinou se na začátku řekne, na co se bude myslet – např. zvíře, dítě, věc... Děti se musí ptát tak, aby se o objektu dověděly co nejvíc.

Poslední fáze je taková, že se ani neřekne, z jaké oblasti je předmět, na který se myslí a děti jej mají poznat samy. Opět se musí ptát tak, aby bylo možno odpovědět pouze *ano*, nebo *ne*.

7 1 1 1 1

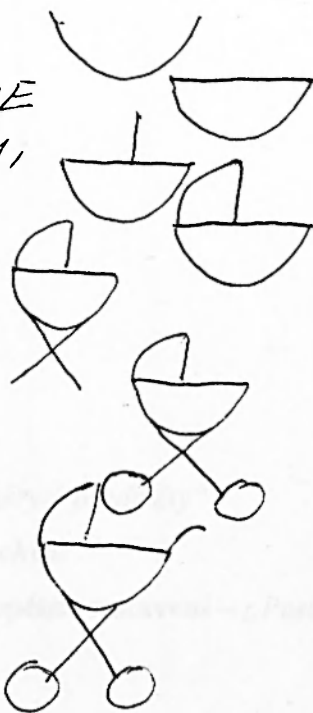
KOČÁREK

HOU PADLO SI UDĚLÁME
ROVNOU STRÍŠKU NA NĚ DÁME
A NA STŘECHU MALOU TYČKU,
SPOJÍME JI DO OBLOUČKU.

DOLE PŘIDĚLÁME ČÁRY
JAKO PĚRA POD KOČÁRY -

A KNIM NA KONEČEK
DÁME PÁR KOLEČEK.

KE KOČÁRKU DŘEADLA,
ABY PANNA NESPADLA.

KOCOVR

NAMOTÁME KLUBÍČKO,

DO NĚS MENŠÍ JABLIČKO.

PŘILEPÍME UŠI,

AŽ TO KOČCE SLUŠÍ.

POTOM JEŠTĚ OČKA,

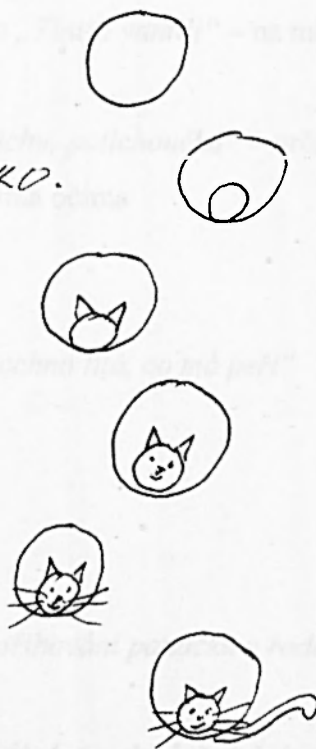
AŽ SE KOUKÁ, KOČKA.

PAK NOSÁNEK, KNÍŘY

MA' KOCOVRK MILT,

OČÁSKEM SI ZACVIČÍ

NAŠ KOCOVRK KOČÍČÍ.

BUDEME ŠKOLAČCI

8. - 14. 4. 2005

- GRAFOMOTORIKA - DOLNÍ OBLOUK POMOCÍ DESKY S PROVÁZKEM
- PAMATOVÁNÍ SI PLOŠNÉ STAVBY A JEJÍ OPĚTVLIVÉ POSTAVENÍ - "POSTAV TO STEJNĚ"
- "KUKAČKO, ZAKLIKED" - LOCALIZACE ZVUKU
- DOKRESLOVÁNÍ SOUHRNNÉ ČÁSTI OBRAZKU
- OSOVÁ SOUHRNNOST

BUDEME ŠKOLAČCI!

12. 4. - 18. 4. 2005

- GRAFOMOTORIKA - SPUTENÉ POKNY
OBLOUČKY - HOUPY, HOUPY (VLNKY NA
VODĚ)
- VYHLEDÁVÁNÍ NESMYSLŮ
- HRY ZAMĚŘENÉ NA POZORNOST
„NA ŘEMEGLA“
- TRÉNÁVÁNÍ PŘEDMĚTU PODLE MALÉ
ČÁSTI

19. 4. - 5. 5. 2005

BUDEME ŠKOLAČCI!

- OPAKOVÁNÍ HER ZAMĚŘENÝCH NA ROZVOJ POZORNOSTI - BUMBLÍČEK, HUNZO VSTÁVEJ, VYVOLÁVANA, CUKR, KAVA...
- GRAFOMOTORIKA - DOLNÍ OBLOUČKY
- OPAKOVACÍ TÝDEN - INDIVIDUÁLNÍ PRÁCE S DĚTMI V OBLASTI, KDE MAJÍ NEDOSTATKY, LOGICO
- REPRODUKCE PŘÍBĚHU

29. 4. - 5. 5. 2005

BUDEME ŠKOLAČCI

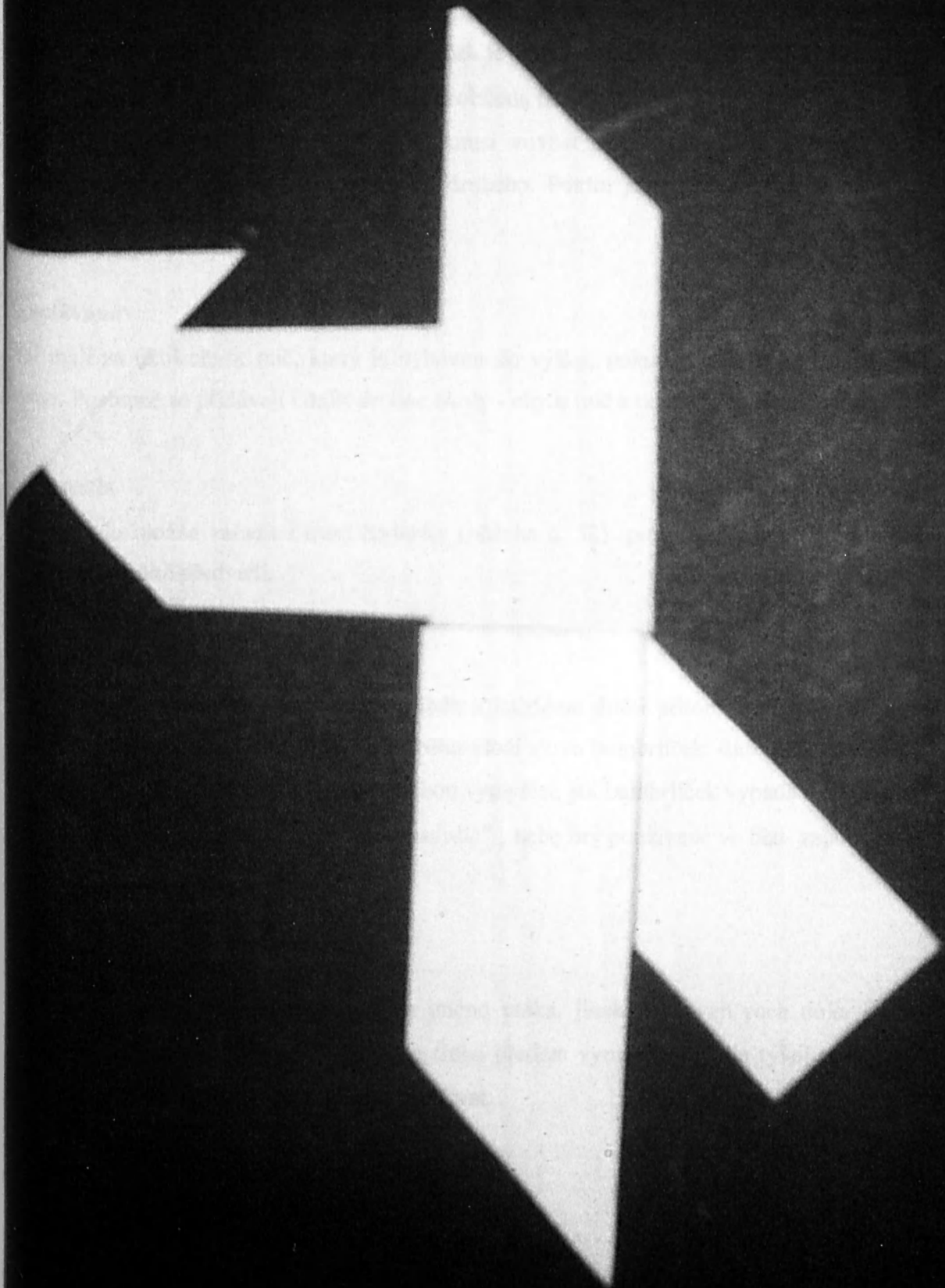
6.5. - 11.5. 2005

- GRAFOMOTORIKA - LINEÁRNÍ ČARÝ
JEDNĚKUD NĚKDE
- POROVNÁVÁNÍ GEOMETRICKÝCH TVARŮ A TĚLES,
PŘEVÁDĚNÍ PLOŠNÍCH ÚTVARŮ DO TROJROZÍMŮ
A OPACNĚ
- ROZLIŠOVÁNÍ TVRDÝCH A MĚKKÝCH HLÁSEK
- ROZLIŠOVÁNÍ ZVUKŮ A HLEDÁNÍ UVEDENÝCH
ZVUKOVÉ PĚNEŠO

BUDEME ŠKOLÁČCI

13.5. - 19.5. 2005

- GRAFOMOTORIKA - HORNÍ OBLOUK
- TRÍDĚNÍ TYPU NA-NA = NA PŘEDEM DANI
POČET TRÍD
- ROZKLAD CELKU NA ČÁSTI A PŘETOVNÉ
SLOŽENÍ - ROZSTŘÍHANÉ OBRÁZKY
- POZNÁVÁNÍ POSLEDNÍ HLÁSKY VE
SLOVECH - "SLOVNÍ FOTBAL"

Hry zaměřené na pozornost a postřeh

Na židličky

Děti obcházejí kolem kruhu utvořeného ze židliček a v okamžiku, kdy přestane hrát hudba, musí najít volnou židličku a sednout si (židliček je vždy o 1 méně, než dětí). Dítě, které nemá židličku, pomáhá učitelce sledovat, aby hra probíhala fěr.

Hra se častěji hraje tak, že se všechny děti musí srovnat na počet židliček, a to jakýmkoliv způsobem, tedy si třeba sednout jeden na druhého. Potom je hra především zaměřena na rozvoj vztahů.

Vyvolávaná

Děti mají za úkol chytit míč, který je vyhozen do výšky, pokud je přítom vyvoláno jejich jméno. Postupně se přidávají i další drobné úkoly - chytit míč a udělat dřep apod.

Na řemesla

Hru by bylo možné zařadit i mezi hádanky (příloha č. 52), protože z pohybů se odhaduje, jakou činnost dítě předvádí.

Bumbrlíček

Děti sedí vedle sebe, učitelka vypráví příběh a každému dítěti přitom hodí míč. Děti míč chytají a hází zpět. Pokud učitelka do příběhu vloží slovo bumbrlíček, dítě míč nesmí chytit, jinak je samo bumbrlíček. Děti potom mohou vymýšlet, jak bumbrlíček vypadá a co to je.

Podobného typu jsou hry „*Tleskni, když uslyšíš*“, nebo hry používané ve fázi zaposlouchání se do čísel – „*Dupni, když uslyšíš číslo*“.

Všechno lítá, co má peří

Děti reagují zvednutím rukou pouze na jméno ptáka, jinak nechávají ruce dole. Říká se „*Všechno lítá, co má peří...slon letí*“. Je třeba předem vymezit pravidla týkající se letadla nebo peřiny, nebo taková slova raději nepoužívat.

Budeme školácci

Grafomotorika

Šikmá čára

- zleva doprava, zdola nahoru
- základní prvek psaní, pokud ho děti nezvládnou, mohou mít ve škole problém
- letadlo letí do nebe
- šel dědeček na kopeček pro stromeček

Zrakové vnímání

- mezi různými abstraktními tvary nalézt jeden určitý
- rozklad celku na části a jejich opětovné složení – *rozstříhané obrázky*
- rozlišování vztahu figura – pozadí – „*Propletené obrázky*“
- popis zakrytého obrázku, co na obrázku přibylo, ubylo – „*Co se změnilo?*“

Sluchové vnímání

- různé reakce na krátké nebo dlouhé tóny, později hlásky ve slovech – „*Cink nebo píp?*“
- určování poslední a první slabiky ve slovech – „*Slovní fotbal*“
- různé reakce na různá slova v textu – až 3 slova – „*Tleskni, dupni, kývni hlavou*“
- spojení sluchového, zrakového a pohybového vnímání – např. „*Na tý louce zelený*“, „*Vzdušné obrázky*“, „*Na Adama*“

Pozornost, postřeh, myšlení

- hry na postřeh – „*Na židličky*“
- dovyprávění příběhů známých i vymyšlených

Předmětová výchova

- porovnávání předmětů, které jsou umístěny dál od sebe – porovnávání vjemu
- porovnávání obrázků v rotaci – různě otočené a nakloněné obrázky
- hry se světlem – stínohry – *hra „Co je to?“*
- pozorování lupou – jak se pozorované předměty mění, jak se zvětšují a zmenšují
- chápání pravé a levé strany vzhledem k vlastní osobě – *posad' si medvídka vedle sebe na levou stranu*
- využití her typu „*Najdi tolik hraček, kolik je na kostce puntíků*“...
- prostorové uspořádání – být vpravo, vlevo od..., být před, za..., být vedle...

BUDEME ŠKOLAČCI

20. - 26. 5. 2005

- GRAFOMOTORIKA - ACRUM' ORLOUK - PL
- NAJÍT KONKRETNÍ OBRÁZKY MEZI OSTATNÍMI, ROZLIŠOVAT FIGURA × POŘADÍ
- NAJÍT TOLIK HRÁČEK, KOLIK JE TEČEK NA KOSTCE
- PRAVÁ A LEVÁ STRANA VZHLEDU K VLASTNÍ OSOBE

BUDEME ŠKOLÁČCI

27. 5. - 2. 6. 2005

- GRAFOMOTORIKA - ŠIKMÁ ČARA ZLEVA
DOPRAVA, ZESPOD N-HORU - "LETADLO LETÍ"
- "VEDUČNÉ" OBRAZKY - STUDENÍ FANTAZIE,
PŘEDSTAVIVOSTI, VNÍMÁNÍ, FOTORIHY
- DOKONČENÍ ZAČÁTEČNÉHO PŘÍBĚHU
- "FIGURA A PŮBADI" - VYHLEDAVÁNÍ OBRAZKŮ
- PROSTRANÉ USTŘEDNÍ - PRAVO UD. TĚLE

BUDEME ŠKOLAČCI

10. 6. - 16. 6. 2005

- GRAFICKÁ PRÁCE - HODNĚNÍ OBČEK

- VÝKRES ČARA ELEVA DOPRAVA,
EPOKA NAŠICH

- POPIS OBŘEŽENÍ (ZAKRYTÍ) - POSE ZMEČENÍ

- SPOLNĚ PRÁCE V TÝMU NAŠICH NAŠICH

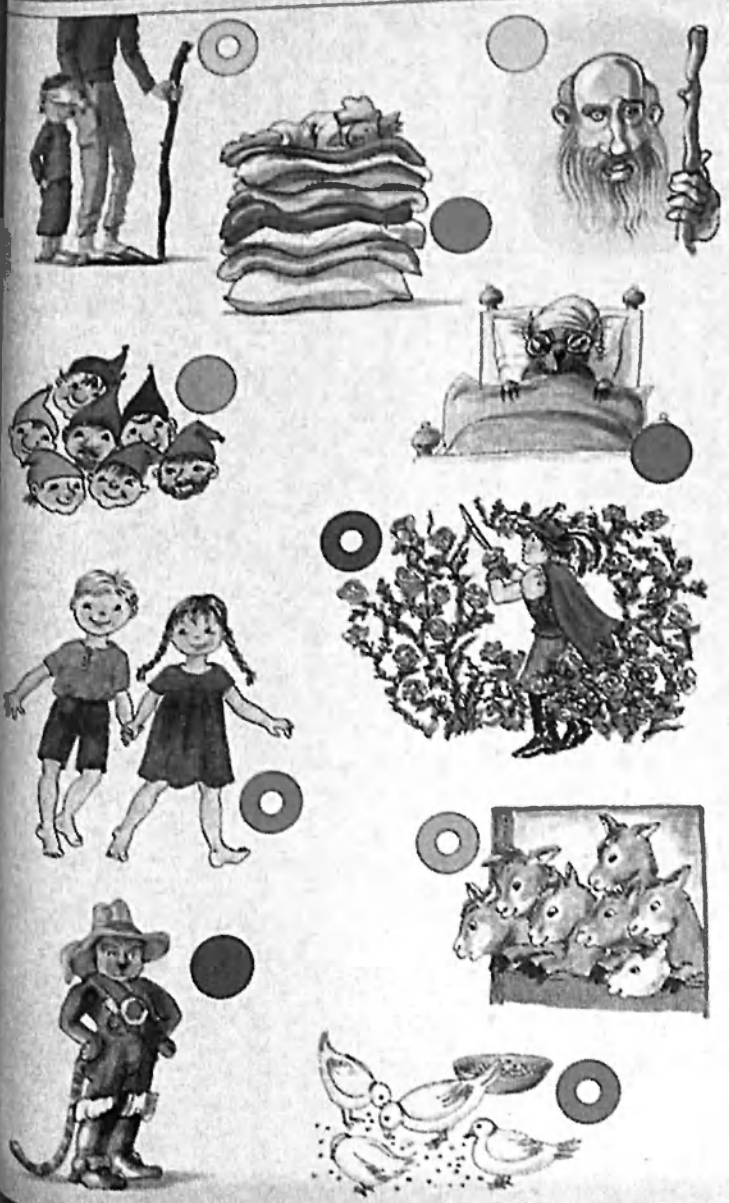
- POROVNÁVACÍ OBŘEŽENÍ V REŽIMU "ELEVA"

- ARS NA PRÁCE "NAŠICH"

znáš pohádky? Pak jistě víš, které postavy nebo předměty patří do stejné pohádky. Vyprávěj.

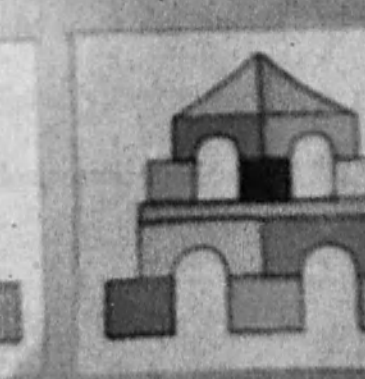
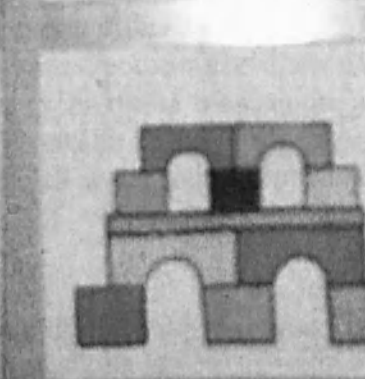
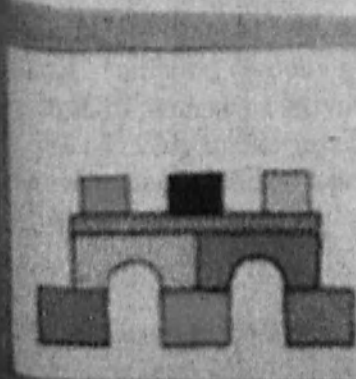
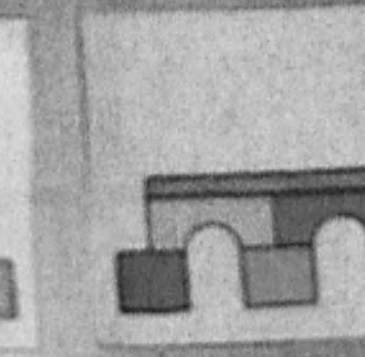
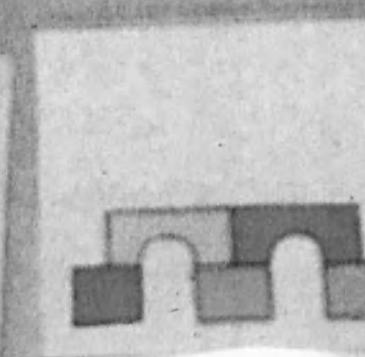
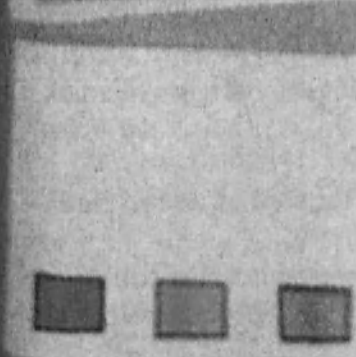
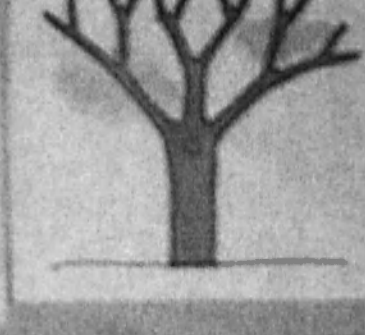
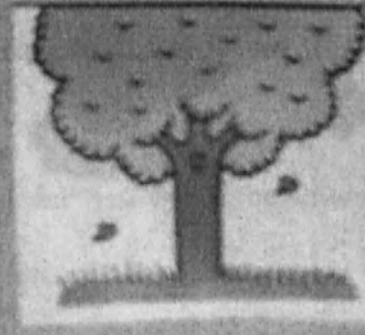
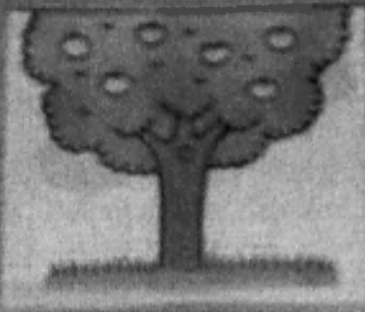
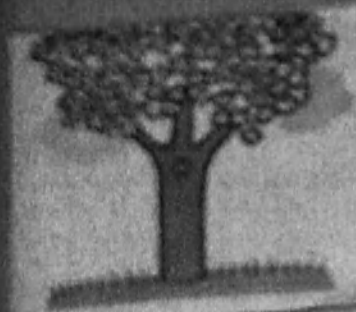

LOGICO
PICCOLO

MUTA BENE

Dotazník pro rodiče dětí ze 3. a 4. oddělení

Vážení rodiče,

v průběhu letošního školního roku probíhala u předškolních dětí pravidelná příprava na školu. S touto skutečností jste byli seznámeni počátkem listopadu. Abych získala zpětnou vazbu a případně si ověřila Vaši informovanost o průběhu programu „Budeme školáčky“, prosím Vás o laskavé vyplnění tohoto dotazníku. Je anonymní a po vyplnění jej, prosím, vhod'te do schránky před třídou.

Vaše odpovědi mohou být přínosem pro mou další práci s dětmi v oblasti přípravy na školu.

Děkuji Renata Ležalová

Zaškrtněte, prosím, vždy pouze jednu z nabízených odpovědí.

1. Víte o tom, že u předškolních probíhá program „Budeme školáčky“?

- a) ano, o této skutečnosti víme
- b) ne, o této skutečnosti vůbec nevíme

2. O programu „Budeme školáčky“ jste byli informováni:

- a) na třídní schůzce
- b) prostřednictvím dopisu na nástěnce
- c) učitelkou
- d) ostatními rodiči
- e) dětmi
- f) o žádném programu nevíme
- g) jinak – jak

3. Všimli jste si, že byla zřízena nástěnka týkající se programu „Budeme školáčky“?

- a) ano
- b) ne – žádné zvláštní nástěnky jsme si nevšimli
- c) neumíme odpovědět

4. Sledujete vystavené práce svého dítěte?

- a) ano, sledujeme všechny vystavené práce svého dítěte
- b) zaměřili jsme se na srovnání svého dítěte s ostatními, zejména v grafomotorice
- c) dítě nás vždy upozorní, co je nového
- d) nevšimáme si příliš vystavených prací, stejně je později dostaneme domů
- e) jiná možnost – jaká

5. Víte něco o průběhu práce s dítětem v programu „Budeme školáčky“?

- a) dítě pracuje v pravidelném kroužku
- b) dítě pracuje s učitelkou samo, nebo v malé skupince
- c) dítě s učitelkou individuálně nepracuje
- d) nevím, neumím odpovědět

6. Slyšeli jste někdy od svého dítěte něco o „školáčcích“?

- a) ano
- b) ano, víme, že dítě baví
- c) ano, víme, že dítě nebaví
- d) ne

7. **Myslíte, že program „Budeme školácci“ nějak narušuje běžný program třídy?**
- a) ano, mám dojem, že jsou děti vedeny moc školsky
 - b) ne, sledujeme i tématické plány a ty jsou plněny
 - c) ne, s dětmi se pracuje vesměs ve volných chvílích
 - d) nedokážu to posoudit
 - e) jiná možnost – jaká
8. **Sledujete pravidelné plány k programu „Budeme školácci“ na nástěnce?**
- a) pravidelně sledujeme měsíční i týdenní plány
 - b) občas se podíváme, co se děje nového
 - c) plány nesledujeme, ale víme, co se děje od dítěte
 - d) plány nesledujeme ani nevíme, co se děje
 - e) žádných plánů jsme si nevšimli
 - f) jiná možnost – jaká
9. **Sděluje Vám někdy dítě něco o tom, co se ve školce děje?**
- a) ano, často
 - b) ano, občas
 - c) většinou si nic nepamatuje
 - d) pokud se zeptáme, potom ano
 - e) nikdy nám nic neříká
 - f) jiná možnost – jaká
10. **Myslíte si, že je Vaše dítě na školu dobře připravené?**
- a) ano, za poslední rok udělalo velký pokrok
 - b) ano, o připravenosti svého dítěte jsme neměli nikdy pochyby
 - c) nejsme si zcela jisti
 - d) ne, v poslední době neudělalo větší žádný pokrok
 - e) nevíme, neumíme to posoudit
 - f) jiná možnost – jaká
11. **Využili jste možnosti promluvit si s učitelkou o připravenosti Vašeho dítěte na školu?**
- a) ano, několikrát
 - b) ano, jednou
 - c) ne, o této možnosti jsme nevěděli
 - d) ne, neměli jsme potřebu s učitelkou mluvit
 - e) jiná možnost – jaká
12. **Změnil se váš názor v otázce odkladu školní docházky?**
- a) ne, o odkladu školní docházky jsme nikdy neuvažovali
 - b) ne, vždy jsme se přikláněli k odkladu školní docházky a budeme jej realizovat
 - c) ano, původně jsme uvažovali o odkladu školní docházky, ale rozmysleli jsme si to
 - d) o odkladu školní docházky dosud nejsme úplně rozhodnuti
 - e) jiná možnost - jaká

Děkujeme Vám za vyplnění, Vaše odpovědi mohou přispět k dalšímu zkvalitňování práce v příštím roce. Pokud máte připomínky k programu „Budeme školácci“, které byste mi chtěli sdělit, můžete je zaznamenat na druhou stranu dotazníku, nebo osobně.

Dotazník pro rodiče dětí ze 3. a 4. oddělení

Vážení rodiče,

v průběhu letošního školního roku probíhala u předškolních dětí pravidelná příprava na školu. S touto skutečností jste byli seznámeni počátkem listopadu. Abych získala zpětnou vazbu a případně si ověřila Vaši informovanost o průběhu programu „Budeme školáčky“, prosím Vás o laskavé vyplnění tohoto dotazníku. Je anonymní a po vyplnění jej, prosím, vhod'te do schránky před třídou.

Vaše odpovědi mohou být přínosem pro mou další práci s dětmi v oblasti přípravy na školu.

Děkuji Renata Ležalová

Zaškrtněte, prosím, vždy pouze jednu z nabízených odpovědí.

1. Víte o tom, že u předškolních probíhá program „Budeme školáčky“?

- a) ano, o této skutečnosti víme
- b) ne, o této skutečnosti vůbec nevíme

2. O programu „Budeme školáčky“ jste byli informováni:

- a) na třídní schůzce
- b) prostřednictvím dopisu na nástěnce
- c) učitelkou
- d) ostatními rodiči
- e) dětmi
- f) o žádném programu nevíme
- g) jinak – jak

3. Všimli jste si, že byla zřízena nástěnka týkající se programu „Budeme školáčky“?

- a) ano
- b) ne – žádné zvláštní nástěnky jsme si nevšimli
- c) neumíme odpovědět

4. Sledujete vystavené práce svého dítěte?

- a) ano, sledujeme všechny vystavené práce svého dítěte
- b) zaměřili jsme se na srovnání svého dítěte s ostatními, zejména v grafomotorice
- c) dítě nás vždy upozorní, co je nového
- d) nevšímáme si příliš vystavených prací, stejně je později dostaneme domů
- e) jiná možnost – jaká

5. Víte něco o průběhu práce s dítětem v programu „Budeme školáčky“?

- a) dítě pracuje v pravidelném kroužku
- b) dítě pracuje s učitelkou samo, nebo v malé skupince
- c) dítě s učitelkou individuálně nepracuje
- d) nevím, neumím odpovědět

6. Slyšeli jste někdy od svého dítěte něco o „školáčcích“?

- a) ano
- b) ano, víme, že dítě baví
- c) ano, víme, že dítě nebaví
- d) ne

7. **Myslíte, že program „Budeme školácci“ nějak narušuje běžný program třídy?**

- a) ano, mám dojem, že jsou děti vedeny moc školsky
- b) ne, sledujeme i tématické plány a ty jsou plněny
- c) ne, s dětmi se pracuje vesměs ve volných chvílích
- d) nedokážu to posoudit
- e) jiná možnost – jaká

8. **Sledujete pravidelné plány k programu „Budeme školácci“ na nástěnce?**

- a) pravidelně sledujeme měsíční i týdenní plány
- b) občas se podíváme, co se děje nového
- c) plány nesledujeme, ale víme, co se děje od dítěte
- d) plány nesledujeme ani nevíme, co se děje
- e) žádných plánů jsme si nevšimli
- f) jiná možnost – jaká

9. **Sděluje Vám někdy dítě něco o tom, co se ve školce děje?**

- a) ano, často
- b) ano, občas
- c) většinou si nic nepamatuje
- d) pokud se zeptáme, potom ano
- e) nikdy nám nic neříká
- f) jiná možnost – jaká

10. **Myslíte si, že je Vaše dítě na školu dobře připravené?**

- a) ano, za poslední rok udělalo velký pokrok
- b) ano, o připravenosti svého dítěte jsme neměli nikdy pochyby
- c) nejsme si zcela jistí
- d) ne, v poslední době neudělalo větší žádný pokrok
- e) nevíme, neumíme to posoudit
- f) jiná možnost – jaká

11. **Využili jste možnosti promluvit si s učitelkou o připravenosti Vašeho dítěte na školu?**

- a) ano, několikrát
- b) ano, jednou
- c) ne, o této možnosti jsme nevěděli
- d) ne, neměli jsme potřebu s učitelkou mluvit
- e) jiná možnost – jaká

12. **Změnil se váš názor v otázce odkladu školní docházky?**

- a) ne, o odkladu školní docházky jsme nikdy neuvažovali
- b) ne, vždy jsme se přikláněli k odkladu školní docházky a budeme jej realizovat
- c) ano, původně jsme uvažovali o odkladu školní docházky, ale rozmysleli jsme si to
- d) o odkladu školní docházky dosud nejsme úplně rozhodnutí
- e) jiná možnost - jaká

Děkuji Vám za vyplnění, Vaše odpovědi mohou přispět k dalšímu zkvalitňování práce v příštím roce. Pokud máte připomínky k programu „Budeme školácci“, které byste mi chtěli sdělit, můžete je zaznamenat na druhou stranu dotazníku, nebo osobně.

Dotazník pro rodiče, jejichž dítě bude mít odklad školní docházky

Vážení rodiče,

rozhodli jste se u svého dítěte pro odklad školní docházky a všichni věříme, že je to správné rozhodnutí. Protože mě téma odkladů školní docházky zajímá i z osobních důvodů, prosím Vás o to, abyste se zamysleli nad tím, které důvody byly pro Vaše rozhodnutí ty nejpodstatnější. Zaškrtnout můžete libovolný počet odpovědí tak, aby co nejpřesněji vyjadřovaly Vaše pocity. Vyplněný dotazník odevzdejte, prosím, do připravené schránky před třídou.

Děkuji Vám, Renata Ležalová

I. Důvody k odkladu školní docházky

- a) dítě je narozeno v letních měsících
- b) dítě je chlapec
- c) bývá často nemocné
- d) dítě je nezralé – je drobné – fyzicky nevyspělé
 - nedokáže se soustředit delší dobu
 - nevydrží chvíli sedět
 - je velmi hravé
 - je neobratné v práci s tužkou
 - nemá dosud vyhraněnou laterální (dominantní ruku)
 - je nesmělé, neumí se zařadit do skupiny, na kterou není zvyklé
 - nezvládá úkoly, které mu zadáváme
- e) dítě není na školu dostatečně připravené
 - nedokáže odlišit hru od povinnosti
 - je citlivé – často se rozpláče
 - odradí ho sebemenší neúspěch
 - neumí řešit konflikty
 - nebaví ho dělat to, co musí
 - je nesamostatné
 - do školy se mu nechce

2. Zaškrtněte ty výroky, které jsou Vám nejbližší (libovolný počet)

- a) nároky školy jsou příliš vysoké, dítě by je nezvládlo
- b) jistota je jistota, příští rok bude mít dítě náskok
- c) jednu špatnou zkušenost s nástupem do školy už máme za sebou
- d) dítě má vadu řeči, která by mu zřejmě překážela
- e) ve školce by dítě mělo projít všechna oddělení, tedy určitě i to předškolní
- f) jen ať je dítě co nejdéle bezstarostné
- g) pravděpodobně by byli všichni ve třídě starší, než naše dítě
- h) naše dítě by bylo ve třídě určitě skoro nejmenší
- i) dítě chce zůstat ve školce, protože tady má kamarády
- j) dítě bude možná trochu smutné, že jeho kamarádi jdou do školy a ono ne
- k) až bude dítě chodit do školy, bude všechno složitější
- l) chceme, aby naše dítě bylo co nejúspěšnější
- m) odklad je v dnešní době spíše přirozená záležitost, takže proč jej nerealizovat

3. Při rozhodování jsme spolupracovali

- a) s pediatrem, který dítě zná už dlouho
- b) s psychologem v pedagogicko- psychologické poradně
- c) s klinickým psychologem
- d) s odborným lékařem (logopedem, neurologem, foniatrem atd.)
- e) s učitelkou v mateřské škole
- f) jiná možnost – jaká

4. Jiné důvody k odkladu školní docházky, Vaše náměty, poznámky, připomínky

Dotazník pro rodiče, jejichž dítě bude mít odklad školní docházky

Vážení rodiče,

rozhodli jste se u svého dítěte pro odklad školní docházky a všichni věříme, že je to správné rozhodnutí. Protože mě téma odkladů školní docházky zajímá i z osobních důvodů, prosím Vás o to, abyste se zamysleli nad tím, které důvody byly pro Vaše rozhodnutí ty nejpodstatnější. Zaškrtnout můžete libovolný počet odpovědí tak, aby co nejpřesněji vyjadřovaly Vaše pocity. Vyplněný dotazník odevzdejte, prosím, do připravené schránky před třídou.

Děkuji Vám, Renata Ležalová

1. Důvody k odkladu školní docházky

- a) dítě je narozeno v letních měsících
- b) dítě je chlapec
- c) bývá často nemocné
- d) dítě je nezralé – je drobné – fyzicky nevyspělé
 - nedokáže se soustředit delší dobu
 - nevydrží chvíli sedět
 - je velmi hravé
 - je neobratné v práci s tužkou
 - nemá dosud vyhraněnou laterální (dominantní ruku)
 - je nesmělé, neumí se zařadit do skupiny, na kterou není zvyklé
 - nezvládá úkoly, které mu zadáváme
- e) dítě není na školu dostatečně připravené
 - nedokáže odlišit hru od povinnosti
 - je citlivé – často se rozpláče
 - odradí ho sebemenší neúspěch
 - neumí řešit konflikty
 - nebaví ho dělat to, co musí
 - je nesamostatné
 - do školy se mu nechce

2. **Zaškrtněte ty výroky, které jsou Vám nejbližší (libovolný počet)**

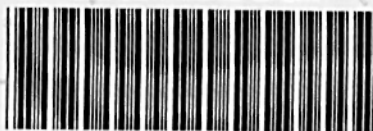
- a) nároky školy jsou příliš vysoké, dítě by je nezvládlo
- b) jistota je jistota, příští rok bude mít dítě náskok
- c) jednu špatnou zkušenost s nástupem do školy už máme za sebou
- d) dítě má vadu řeči, která by mu zřejmě překážela
- e) ve školce by dítě mělo projít všechna oddělení, tedy určitě i to předškolní
- f) jen ať je dítě co nejdéle bezstarostné
- g) pravděpodobně by byli všichni ve třídě starší, než naše dítě
- h) naše dítě by bylo ve třídě určitě skoro nejmenší
- i) dítě chce zůstat ve školce, protože tady má kamarády
- j) dítě bude možná trochu smutné, že jeho kamarádi jdou do školy a ono ne
- k) až bude dítě chodit do školy, bude všechno složitější
- l) chceme, aby naše dítě bylo co nejúspěšnější
- m) odklad je v dnešní době spíše přirozená záležitost, takže proč jej nerealizovat

3. **Při rozhodování jsme spolupracovali**

- a) s pediatrem, který dítě zná už dlouho
- b) s psychologem v pedagogicko- psychologické poradně
- c) s klinickým psychologem
- d) s odborným lékařem (logopedem, neurologem, foniatrem atd.)
- e) s učitelkou v mateřské škole
- f) jiná možnost – jaká

4. **Jiné důvody k odkladu školní docházky, Vaše náměty, poznámky, připomínky**

Ústřední knih.Pef UK

2592060414